

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี

Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (2023): มกราคม-มิถุนายน

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี

Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2566 Vol. 12 No. 1 January - June 2023

เจ้าของ

สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ที่ปรึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

คณบดีคณะครุศาสตร์

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.จำลอง วงษ์ประเสริฐ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภูมิ เอกะกุล

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ วัฒนารมรงค์

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา ลินทรต้นศิริกุล

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณ ชาทิไทย

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิจรรณ

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด สร้อยน้ำ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนุช ศรีสะอาด

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รสลีย์ อักษรวงศ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลีรัตน์ ขจิตเนติธรรม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร

เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/จิตวิทยา ด้านสหวิทยาการ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยน ความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

กำหนดออกวารสาร ปีละ 2 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ

ที่	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัดหน่วยงาน
1	ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2	ศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3	รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4	รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5	รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
6	รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อ่อนสวัสดิ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
7	รองศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ชูชม	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
8	รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วรกิจเกษมสกุล	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
9	รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจัญบาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
10	รองศาสตราจารย์ ดร.พรชัย หนูแก้ว	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
11	รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมประสงค์ เสนารัตน์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธุ์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
15	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สีพาย	สถาบันวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล แสงพรหม	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
17	อาจารย์ ดร.กุลธิดา กุลประทีปปัญญา	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
18	อาจารย์ ดร.ปาริชาติ รัตนราช	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ISSN print: 2286-9719 และ ISSN online: 2651-110X ผ่านการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ.2563 – 2567 โดยถูกจัดให้เป็นวารสารกลุ่มที่ 2 (จนถึง 31 ธันวาคม 2567)

วารสารปีที่ 12 ฉบับที่ 1 : มกราคม – มิถุนายน 2566 มีบทความนำเสนอ ทั้งหมด 7 เรื่อง โดยผ่านการพิจารณากลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2 ท่าน ในรูปแบบ Double – Blinded Review

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ทางวิชาการสำหรับผู้อ่านทุกท่าน หากท่านมีข้อเสนอแนะประการใดกองบรรณาธิการยินดีน้อมรับคำแนะนำ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพวารสารให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้นต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.จำลอง วงษ์ประเสริฐ

บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

การพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ (te form) เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อรดา พิสุทธิ, สาวิตรี เถาว์โท, สร้อยสุตา ณ ระนอง.....	1-12
การพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปากแฮด สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ยโสธรเขต 1 นงศ์ลักษณ์ ดวงศรี, อธิรุณ อေးกุล, รสวลีย์ อักษรวงค์.....	13-24
แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก จันทะพอน ไชยะสอน, รสวลีย์ อักษรวงค์, รัตนะ ปัญญา.....	25-35
การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอำนาจเจริญ ยุภารัตน์ อภัยพันธ์, อัจฉรีย์ พิมพิมูล, อธิรุณ อေးกุล.....	36-45
การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พัทธนันท์ สุวรรณสิงห์, สาวิตรี เถาว์โท, และเกษศิริ ทองเฉลิม.....	46-57
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นฤมล แสงพรหม.....	58-66
สภาพปัญหาและความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องมีความสัมพันธ์กับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยา ที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา: รพ.สต.ดงบัง จังหวัดอุบลราชธานี ธัญญาสิริ ธีณสวัสดิ์.....	67-78

ภาคผนวก.....	79
หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความเพื่อการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารวิจัยและ ประเมินผลอุบลราชธานี สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี (Instructions for Authors).....	31
ขั้นตอนการตีพิมพ์.....	90

การพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form)
เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
The Development of Board Games for Learning Based on Conjugation of
The Verb -te- Form to Improve the Japanese Language Achievement of
Mathayom Suksa 5 Students

อรดา พิสุทธิ์¹ สาวิตรี เถาว์โท² และสร้อยสุดา ณ ระนอง³
Orada Phisut¹, Savitree Thoatho² and Soysuda Na Ranong³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) ในภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) ก่อนเรียนและหลังด้วยบอร์ดเกม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) ในภาษาญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) จำนวน 56 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) จำนวน 26 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) ในภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.95/79.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้, การผันคำกริยา, คำกริยา รูป て (te form)

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ รองศาสตราจารย์ ดร., คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*ผู้ติดต่อ อรดา พิสุทธิ์ อีเมล: orada.pg62@ubru.ac.th

รับเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2565 แก้ไข 1 มกราคม 2566 ตอบรับเมื่อ 9 มกราคม 2566

Abstract

The purposes of this research were to 1) Develop Board Games based on Conjugation of the Verb -te- Form in Japanese to improve the Japanese Language Learning Achievement of Mathayom Suksa 5 Students, based on efficiency criteria of 75/75, 2) Compare the students' learning achievement before and after using board games, and 3) Combine with the students' satisfaction of the use of board games as a learning tool. The sample group consisted of 20 Mathayom Suksa 5 Students at TriamUdomSuksa Pattanakarn Ubonratchathani School, under The Secondary Educational Service Area Ubon Ratchathani Amnat Charoen. The samples were selected by using the cluster random sampling method. The primary data was conducted by carrying out a test for a period of 14 hours. A one-group pretest-posttest design was used in the study. The research instruments were; Board Games for Learning, The Multiple-Choice Learning Achievement Test of 56 items, and The Satisfaction Evaluation Form of 26 items. The collected data was analyzed by using percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows:

1. The developed Board Games for Learning Based on Conjugation of the Verb -te- Form in Japanese was proved to be efficient, as it revealed an efficiency indices of 79.95/79.64, which were above the criteria of 75/75.
2. The students' achievement after using The Board Games for Learning Based on Conjugation of the Verb -te- Form in Japanese was statistically higher than that before using them at the .01 level.
3. Students' satisfaction with learning by developed Board Games for Learning Based on Conjugation of the Verb -te- Form in Japanese has proven to be very high.

Keywords: Board Games for Learning, Conjugation of the Verb, the Verb -te- Form

บทนำ

ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศนั้น นับว่ามีความสำคัญและจำเป็น เพราะภาษามีใช้เป็นเพียงเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการเท่านั้น แต่ภาษายังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษาและการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้คน โดยภาษาหลัก ๆ ที่ใช้ติดต่อกันไม่ได้มีเพียงภาษาอังกฤษเท่านั้น หากแต่ยังมีอีกหลากหลายภาษาที่ถูกใช้เป็นภาษาหลัก ๆ โดยหนึ่งในภาษาที่ถูกใช้ในการสื่อสารมากที่สุดในด้านธุรกิจ คือ ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งผลจากการสำรวจการจัดอันดับภาษาที่จำเป็นและมีแนวโน้มที่คนใช้มากที่สุดในด้านการสื่อสารและด้านธุรกิจ คือ ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 8 ของโลก โดยพบว่า มีประชากรประมาณ 125 ล้านคน ที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาหลัก และนอกจากประชากรญี่ปุ่นที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นหลักแล้ว ก็ยังมีประชากรในประเทศอื่น รวมถึงประเทศไทยเองก็ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสารด้านธุรกิจและด้านการศึกษาอย่างแพร่หลาย โดยในอนาคตก็มีแนวโน้มที่จะมีคนใช้ภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น (Kai 2016, pp. 3-5)

วัตถุประสงค์การวิจัย

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าภาษาญี่ปุ่นมีบทบาทต่อการศึกษาของนักเรียนไทยเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นหนึ่งในแปดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งภาษาญี่ปุ่นก็ได้บรรจุอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนนี้ด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, น. 1) โดยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกล่าวถึงภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาต่างประเทศว่า ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่เติบโตและพัฒนาทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างรวดเร็ว ทำให้ภาษาญี่ปุ่นเป็นที่นิยมและต้องการของตลาดอาชีพมากขึ้น จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นและให้ไปตามมาตรฐานสากลของเจ้าของภาษา โดยมีจุดมุ่งหมายคือพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสามารถสื่อสารขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพตามสถานการณ์ต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมญี่ปุ่นและวิถีชีวิตของคนญี่ปุ่น (กระทรวงศึกษาธิการ 2556, น. 5) นอกจากนี้ ภาษาญี่ปุ่น ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารด้านธุรกิจ ด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ เป็นต้น โดยหากสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้ดีก็จะสามารถประกอบอาชีพได้หลากหลาย ทำให้ผู้ที่จบการศึกษาจากสาขาภาษาญี่ปุ่นเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอย่างมาก (อิซาโอะ ยามาอิ 2559, น. 56)

ในการศึกษาภาษาญี่ปุ่น นอกจากความยากของตัวอักษรญี่ปุ่นแล้ว ในการศึกษาด้านไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นยังพบว่าอุปสรรคแรกของผู้เรียนส่วนใหญ่ในประเทศไทย คือ การทำความเข้าใจโครงสร้างประโยค รวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คำกริยา เนื่องจากในภาษาญี่ปุ่นมีรูปแบบของคำกริยาที่หลากหลายและมีการผันไปตามรูปประโยค รูปกริยาจึงเปลี่ยนไปตามบริบท หากไม่เข้าใจรูปประโยคและผันคำกริยาไม่ได้ อาจทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมา เช่น เรียบเรียงหรือแต่งประโยคภาษาญี่ปุ่นไม่ได้ ไม่เข้าใจความหมายของประโยค และอาจส่งผลถึงความคลาดเคลื่อนในการสื่อสาร เป็นต้น คำกริยาจึงเป็นส่วนสำคัญมากในประโยคภาษาญี่ปุ่น แต่เนื่องจากรูปแบบการผันคำกริยามีมากกว่า 10 รูปแบบ จึงทำให้ลำบากในการทำความเข้าใจ ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการผันคำกริยาพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกำลังเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นและกำลังศึกษาเกี่ยวกับการผันคำกริยาในภาษาญี่ปุ่น โดยหลัก ๆ คือ กริยารูป て (te form) ซึ่งคำกริยารูป て มีกฎการผันแตกต่างกันขึ้นอยู่กับกลุ่มของคำกริยา ลักษณะการผันจึงมีความแตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนสับสนและผันผิดบ่อยครั้ง (เทววิข เสวตไอยาราม 2560, น. 26-36) โดยปัญหาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยส่วนใหญ่ คือ จำกลุ่มของคำกริยายังไม่ได้ จำยังไม่คล่อง เนื่องจากคำกริยาในแต่ละกลุ่ม ยังแบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ คำกริยาบางชนิดมีกฎการผันให้เป็น รูป て เหมือนกันขณะที่คำกริยาบางชนิดผันแตกต่างกัน จึงทำให้ผู้เรียนผันกริยารูป て ไม่ถูกต้อง อีกทั้งไม่ได้มีเวลาฝึกผันผันคำกริยาในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ ซึ่งผู้เรียนในระดับนี้จำเป็นต้องผันกริยารูป て ให้คล่อง เพื่อต่อยอดการนำไปใช้ร่วมกับไวยากรณ์อื่นและเป็นประโยชน์ต่อการแต่งประโยคภาษาญี่ปุ่นต่อไป (เทววิข เสวตไอยาราม 2560, น. 32) จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับผู้วิจัยว่าทำอย่างไรจึงจะช่วยให้ผู้เริ่มต้นเรียนภาษาญี่ปุ่นสามารถผันคำกริยาได้เร็วขึ้น และได้มีโอกาสฝึกฝนการผันคำกริยาให้คุ้นชิน รู้สึกสนุก มีความสุขและจดจำได้อย่างถาวร

วิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกผันคำกริยาได้อย่างสนุกและจดจำได้ง่ายขึ้น คือ การฝึกผันบ่อย ๆ ฝึกผันซ้ำ ๆ เป็นต้น และการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสนฝึกทักษะใดทักษะหนึ่ง คือการนำเกมเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเกมมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอน เรื่อง การผันคำกริยารูป เนื่องจากเกมทำให้เกิดการเรียนรู้และช่วยพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนให้ดีขึ้น และทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน (วิวัฒน์ไชย วรรบวร 2555, น. 11-20) อีกทั้งการเรียนรู้แบบใหม่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ผู้สอนจึงต้องใช้กระบวนการใหม่ ๆ

ที่จะดึงดูดให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมกับกระบวนการเรียนรู้ ทำให้เกิดการจดจำและมีความรู้สึกร่วมกับบทเรียนหรือปัญหาที่เกิดขึ้น (คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2562, น. 5) จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเกมในปัจจุบัน พบว่ารูปแบบเกมที่กำลังได้รับความนิยมในด้านการศึกษาคือ บอร์ดเกม (Board Game) โดยบอร์ดเกม มีองค์ประกอบหลัก ๆ คือ เป้าหมายของการเล่น กฎการเล่น การแข่งขัน เวลา และความท้าทาย เป็นต้น (Karl, 2012, pp. 26-49) บอร์ดเกมสามารถเล่นได้หลากหลายรูปแบบและเล่นได้หลายคน จึงเป็นเครื่องมือในด้านการศึกษารูปแบบหนึ่งที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้และทักษะของผู้เรียนได้ โดยจุดเด่นของเกมคือความสนุก จึงเป็นการนำจุดเด่นของเกมมาใช้ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เรียกว่า Game-Based Learning (GBL) ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสุข และได้ทดลองลงมือทำ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในห้องเรียน โดยมีผู้ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำบอร์ดเกมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น สมจิต จันจุฬา (2551, น. 51) ได้ศึกษา เรื่อง ผลการใช้บอร์ดเกมที่มีต่อการสกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกสกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้บอร์ดเกม โดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจมาก และ Deasy (2016, p. 5) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้บอร์ดเกม ผลการวิจัยพบว่าบอร์ดเกมภาษาอังกฤษช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยทักษะการเขียนและการอ่านของนักเรียนดีขึ้นเช่นกัน จึงสรุปได้ว่าบอร์ดเกมสามารถพัฒนาการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

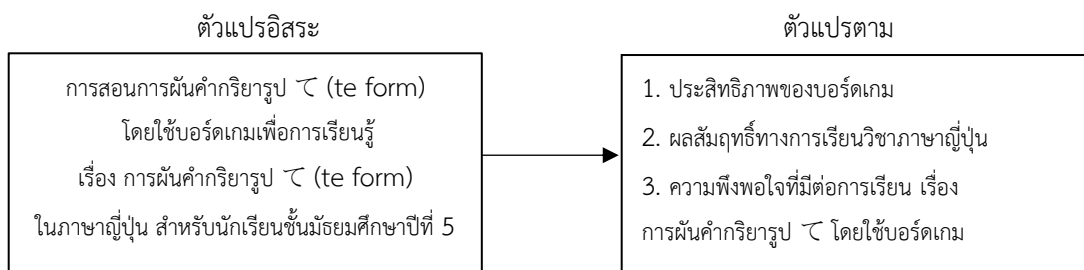
ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและนำบอร์ดเกมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การผันคำกริยารูป τ เพื่อพัฒนาความรู้เรื่องการผันคำกริยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ลงมือปฏิบัติ คิดและแก้ปัญหา ร่วมกันผ่านการใช้บอร์ดเกม สามารถนำความรู้เรื่องคำกริยา ไปต่อยอดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับต่อไป และนำไปสู่การพัฒนาการสอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่น อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนดีขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยารูป τ (te form) ในภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การผันคำกริยารูป τ (te form) ด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยารูป τ (te form) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยารูป τ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยารูป τ (te form) ในภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นำเสนอแผนภาพความสำคัญระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกำลังศึกษาในหลักสูตรแผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 4 โรงเรียน ซึ่งหลักสูตรกำหนดให้นักเรียนเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเพิ่มเติมต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปี ได้แก่ โรงเรียนนารินทร์กุล จำนวน 25 คน โรงเรียนวิจิตรพิทยา จำนวน 32 คน โรงเรียนบุญทริกวิทยาคาร จำนวน 12 คน และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี จำนวน 20 คน รวมทั้งหมด 89 คน โดยเป็นโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนในบริบทเดียวกันและเป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกัน เครือข่ายเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี จำนวนนักเรียน 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การสร้างและหาคุณภาพบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยารูป ๓ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ภาษาญี่ปุ่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบอร์ดเกมจากตำรา งานวิจัย และบทความในอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้

3. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) และทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกาเย่ (Gagne's Instructional Model) เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับการส่งเสริมพฤติกรรมด้านการจดจำ การทำความเข้าใจ และการนำไปใช้ และวิเคราะห์การจัดสภาพการเรียนการสอน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างบอร์ดเกม

4. ศึกษาการผันคำกริยารูป ๓ ในภาษาญี่ปุ่นและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการผันกริยารูป ๓ ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น

5. สร้างและพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยารูป ๓ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ชุดบอร์ดเกมและคู่มือการใช้เกม ซึ่งคำกริยาที่ใช้ในบอร์ดเกม มีทั้งหมด 111 คำ เป็นคำกริยาที่ปรากฏในตำราเรียนภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะ โตะ โทะโมะตะจิ เล่มที่ 1 - 6

6. นำบอร์ดเกมที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบข้อมูลด้านเนื้อหา การออกแบบและรูปแบบของเกม และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อนำบอร์ดเกมไปหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ในการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ ก่อนทำการทดสอบประสิทธิภาพ ของบอร์ดเกม ผู้วิจัยได้สำรวจโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ที่เปิดสอน รายวิชาภาษาญี่ปุ่นและมีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี โดยผู้วิจัยได้ขอความ อนุเคราะห์จากครูผู้สอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นของแต่ละโรงเรียนเกี่ยวกับการทดลองใช้บอร์ดเกม โดยแจ้งวัตถุประสงค์ ของการใช้บอร์ดเกมเพื่อให้ความรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) วิธีการใช้บอร์ดเกม รวมถึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้บอร์ดเกม มาอธิบายประกอบ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำบอร์ดเกม ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้องเรียนแผนภาษาญี่ปุ่น โรงเรียน กลุ่มเครือข่ายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนบุญทริก วิทยาคาร และโรงเรียนนารีนุกูล โดยผู้วิจัยได้จัดเตรียมชุดอุปกรณ์บอร์ดเกมสำหรับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทำความเข้าใจ ร่วมกับครูผู้สอนที่รับผิดชอบสอนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของแต่ละโรงเรียนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของการใช้บอร์ดเกมเพื่อให้ความรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) แนะนำวิธีการใช้บอร์ดเกม แนะนำอุปกรณ์ ในบอร์ดเกม วิธีการเล่น รวมถึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้บอร์ดเกม เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มาอธิบายประกอบ ซึ่งผู้สอนสามารถปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนใน แต่ละชั้นเรียน จากนั้นได้ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพของบอร์ดเกม ด้วยการทดสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อ หนึ่ง (1:1) และแบบกลุ่มย่อย (1:10)

2. ปรับปรุงให้สมบูรณ์แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

3. นำบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นชุดเกมที่สมบูรณ์แล้ว นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 20 คน โดยจัดกิจกรรมตามที่ระบุใน แผนการจัดการเรียนรู้ทุกกิจกรรม

ผู้วิจัยจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการใช้บอร์ดเกม ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ภาษาญี่ปุ่น และให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ในตัวบอร์ดเกม

3. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อพิจารณา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองสอนกับกลุ่ม ตัวอย่าง

2.2 การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาญี่ปุ่น เรื่อง การผันคำกริยา รูป て (te form) สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาญี่ปุ่น) แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนกำหนดเนื้อหาและจำนวนข้อของแบบทดสอบ

2. สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ (te form) โดยข้อสอบในแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยต้องการใช้จริงมีจำนวน 56 ข้อ

3. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อหาค่า IOC เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยค่าดัชนี IOC ต้องมากกว่าหรือ เท่ากับ 0.50 ($IOC \geq 0.50$) โดยมีข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 - 1.0 จำนวน 56 ข้อ

4. จัดพิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ปรับปรุงแล้วและนำทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผน การเรียนภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนนารีนุกูล และโรงเรียนวิจิตรภาพิตยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 57 คน

5. นำคะแนนวิเคราะห์หาความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ คัดเลือก ข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 - 1.0 โดยพิจารณาคัดเลือก ข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.37- 0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 - 0.47

6. นำแบบทดสอบที่เข้าเกณฑ์วิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson ผลปรากฏว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

7. นำข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้ว จัดพิมพ์และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 20 คน

2.3 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีการใช้บอร์ดเกมเพื่อ การเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ (te form) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert โดยมีระดับความพึงพอใจทั้งหมด 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจและสร้างแบบวัดความ พึงพอใจ จำนวน 1 ฉบับ มีข้อคำถาม 30 ข้อ

4. นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด ผลปรากฏว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 มีจำนวน 26 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่เหมาะสม

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่แก้ไขแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ อุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน

3. แบบแผนที่ใช้ในการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว มีการสอบก่อนและหลังการทดลอง (ธีรวุฒิ เอกะกุล 2561, น. 55) ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย แบบ One – Group, Pretest – Posttest Design

สอบก่อนเรียน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลังเรียน
O_1	X	O_2

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนการทดลอง

เมื่อ O_1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
 O_2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง
 X แทน การสอนโดยใช้บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป τ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นโดยใช้เวลา 3 สัปดาห์ รวม 14 ชั่วโมง (ไม่นับรวมเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผันคำกริยา รูป τ
- 4.2 ดำเนินการปฐมนิเทศผู้เรียน เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับบอร์ดเกม บทบาทของผู้เล่น ขั้นตอนในการเล่น บอร์ดเกม โดยจัดให้ผู้เรียนทดลองเล่นบอร์ดเกมที่มีลักษณะคล้ายบอร์ดเกมที่ใช้ในการวิจัย
- 4.3 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นร่วมกับการใช้บอร์ดเกม
- 4.4 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผันคำกริยา รูป τ
- 4.5 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการผันคำกริยา รูป τ ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป τ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.95/79.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพนวัตกรรมบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป τ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กิจกรรม	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S	ค่าเฉลี่ยร้อยละ
ระหว่างเรียน	20	105	83.95	3.95	79.95
หลังเรียน	20	56	44.60	5.30	79.64

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การผันคำกริยา รูป τ (te form) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป τ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น ด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ (te form) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S	df	t
ทดสอบก่อนเรียน	20	56	19.35	4.84	19	17.58**
ทดสอบหลังเรียน	20	56	44.60	5.30		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.95/79.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ ชุดนี้ได้สร้างขึ้นจากการศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้เกมที่นำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน และนำมาพัฒนาเป็นบอร์ดเกมทางภาษา ถูกต้องตามหลักการการออกแบบบอร์ดเกมสำหรับการใช้ในการศึกษา มีคู่มือประกอบการใช้พร้อมคำตอบที่ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน ใช้งานเรียบเรียงได้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีวิธีการเล่นหรือใช้เกมทำกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ซึ่งเกิดจากการจดจำ คือ จดจำกลุ่มของคำกริยาและกฎการผันคำกริยา รูป ๓ (te form) ทำความเข้าใจ คือ ทำความเข้าใจวิธีการผันคำกริยาให้เป็นรูป ๓ (te form) จากลักษณะหรือชนิดของคำกริยาในเกมที่กำหนดให้ มีการประยุกต์ใช้คำกริยา รูป ๓ (te form) ในการแต่งประโยค ซึ่งบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา รูป ๓ (te form) สอดคล้องและส่งเสริมพฤติกรรมตามทฤษฎีการจัดจำแนกของบลูม (Bloom's Taxonomy) อยู่ 3 ประเด็น คือ การจดจำ การทำความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ นอกจากนั้นบอร์ดเกมนี้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสื่อ จึงทำให้บอร์ดเกมชุดนี้มีความน่าสนใจ สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความพึงพอใจในการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจในบทเรียน มาลองปฏิบัติโดยตรงภายใต้แบบจำลองที่มีกฎ กติกา เมื่อเรียนรู้ด้วยบอร์ดเกม ผู้เรียนได้เรียนรู้ว่าสิ่งที่ทำไปนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่เมื่อเทียบกับผู้เล่นคนอื่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยบอร์ดเกมยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ Gagne ซึ่งอธิบายว่า ควรมีการจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้แต่ละประเภทที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยจัดสภาพการณ์ภายนอกให้เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ภายในของผู้เรียน โดยในงานวิจัยนี้ใช้บอร์ดเกมกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนจากสีสัน อุปกรณ์ในเกมที่น่าสนใจ จับต้อง สัมผัสได้ ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกประหม่ากับบทเรียน มีการแจ้งจุดประสงค์เกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำอย่างชัดเจน มีการทบทวนความรู้เดิม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการนำความรู้เดิมไปเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ มีการนำเสนอความรู้ใหม่ คือ วิธีการเล่นบอร์ดเกมผันคำกริยา รูป ๓ (te form) โดยนำบอร์ดเกมมาใช้ทำกิจกรรมเพื่อให้แนวการเรียนรู้ โดยจัดระบบข้อมูลให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและเข้าใจกลไกการเล่นเกมที่ง่ายขึ้น เน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ เช่น การตั้งคำถาม การช่วยกันแก้ปัญหาในเกมด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งช่วยให้ทราบถึงการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดคุยกัน การให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อเสริมแรง

ผู้เรียนในระหว่างเรียนด้วยบอร์ดเกม เพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ของตนเอง เมื่อเล่นเกมจบแล้ว มีการสอบถามว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรไปบ้าง สามารถถ่ายโอนความรู้ไปสู่สถานการณ์อื่น ๆ เช่น นำกริยารูป $\mathcal{T}$ (te form) ไปแต่งประโยคได้หรือไม่ เป็นต้น ส่งผลให้บอร์ดเกมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่องการผันคำกริยา $\mathcal{T}$ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น ได้ประเมินความเหมาะสมของบอร์ดเกมจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านเกมการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านการหาประสิทธิภาพ สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลและด้านการจัดทำสื่อวัตกรรมการทำให้บอร์ดเกมชุดนี้ มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งผลการพัฒนาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต จันจุฬา (2551, น. 51) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้บอร์ดเกมที่มีต่อการสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้บอร์ดเกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 79.88/81.27 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาญี่ปุ่น เรื่อง การผันคำกริยา $\mathcal{T}$ (te form) หลังจากการใช้บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา $\mathcal{T}$ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้มาจากบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา $\mathcal{T}$ (te form) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกผันคำกริยา $\mathcal{T}$ (te form) ร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ได้ตรวจสอบคำตอบที่ถูกต้องร่วมกันจากคู่มือการใช้บอร์ดเกม ได้ฝึกการช่วยเหลือกันผ่านการดัดช่วย เน้นปฏิสัมพันธ์และการช่วยเหลือกันในการเล่น และได้รับความรู้จากการเล่นเกมร่วมกัน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน เพราะถึงแม้ผันคำกริยาผิดไม่ได้รับแต้ม แต่จะได้ทราบคำตอบหลังจากการตรวจคำตอบร่วมกันกับผู้เล่นคนอื่น ๆ ผู้เรียนสามารถทบทวนคำกริยาหลากหลายได้ซ้ำ ๆ หลายครั้ง จนเกิดกระบวนการจดจำและเข้าใจ ดังนั้นผลการเรียนรู้จากการเล่นเกมและการทำแบบฝึกหัดทบทวนนั้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของท่านอื่นพบว่ามีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาริสา ใจห้าว (2554, น. 36-39) ได้ศึกษา เรื่อง ผลของการใช้เกมเพื่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนโดยใช้เกมประกอบการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนสามารถบอกความหมายคำศัพท์ได้และสามารถทำประโยคให้สมบูรณ์โดยใช้คำศัพท์ที่ถูกต้อง

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง การผันคำกริยา $\mathcal{T}$ (te form) ในภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาญี่ปุ่น การสอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการอธิบายกฎต่าง ๆ ทางภาษา ทำให้การเรียนไม่น่าสนใจ แต่หากครูได้ใช้วิธีการสอนโดยออกแบบการสอนด้วยวิธีที่ทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย ได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ฝึกทำซ้ำ ๆ จนเกิดทักษะและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยกันหาคำตอบที่ถูกต้อง เกิดความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมเล่นเกม นักเรียนจะสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถเศรษฐ์ ปรีดากรณ์ (2557, น. 82-88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การออกแบบบอร์ดเกมการศึกษาเรื่องวงสี่ธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจจากการใช้บอร์ดเกมของนักเรียนกลุ่มทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกด้าน และยิ่งสอดคล้องกับ ลดาวัลย์ แยมครวญ (2559, น.110-116) ซึ่งได้ศึกษา เรื่อง การออกแบบและพัฒนาเกมเพื่อการเรียนรู้สำหรับวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ดีขึ้นในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการดำเนินการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายและสาธิตวิธีการใช้บอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ ก่อนนำบอร์ดเกมมาใช้ในการทำกิจกรรมการผันคำกริยารูป T (te form) ผลการวิจัยจึงเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น ครูผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และชี้แจงวิธีการเล่นบอร์ดเกม จัดการปฐมนิเทศให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบอร์ดเกม โดยใช้บอร์ดเกมจำลองที่เกี่ยวกับความรู้ภาษาญี่ปุ่นหัวข้ออื่น ๆ มาให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้และทำความเข้าใจวิธีใช้ร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎกติกาได้อย่างถูกต้อง จะทำให้การจัดกิจกรรมบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากอาจมีผู้เรียนบางรายยังไม่เคยใช้บอร์ดเกมมาก่อน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูผู้สอนได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพราะนักเรียนแต่ละคนมีศักยภาพในการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้นในระหว่างที่ผู้เรียนเล่นเกม ครูจึงควรสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนไปด้วยว่ามีการช่วยเหลือกันจากการใช้การ์ดเกมที่จะระบุการขอความช่วยเหลือหรือไม่ และในบอร์ดเกมมีการสอดแทรกเทคนิคการสร้างแรงจูงใจของผู้เล่น เช่น การใช้ดวงและความสามารถในการเล่นเกมควบคู่กัน จึงมีการจัดทำการ์ดแต้มพิเศษขึ้นมาเพื่อให้ผู้เล่นรู้สึกว่าการเอาชนะใจตนเองอาจโชคดีและมีกำลังใจเล่นเกมต่อไป จัดให้มีกิจกรรมตรวจสอบคำตอบร่วมกันผ่านการดูคำตอบที่ได้การ์ด เพื่อให้ผู้เล่นทุกคนได้ทราบคำตอบที่ถูกต้อง โดยสามารถตรวจสอบคำตอบที่ถูกต้องผ่านคู่มือการเล่นบอร์ดเกม

3. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ดังนั้นผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ให้ผู้เรียนช่วยตัวเองได้สะดวก รูปแบบการวางบอร์ดเกมที่สะดวกต่อการเล่น โดยให้ผู้เรียนได้มีอิสระและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทดลองสร้างบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาต่างประเทศ ในหัวข้ออื่น ๆ และใช้พัฒนาผู้เรียนระดับชั้นอื่นๆ เช่น ด้านการอ่านตัวอักษร การผันคำชนิดต่าง ๆ ในภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเยอรมัน ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของ สกสศ.

คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2562). *ออกแบบเกม ออกแบบสังคม*. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมสโปรดักส์.

เดวิช เสวตไอยาราม. (2560). การเรียนรู้รูป T ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย. *ญี่ปุ่นศึกษา*, 34(2), 26-36.

ธีรวุฒิ เอกกุล. (2561). *ระเบียบวิธีวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี: วิทยาการพิมพ์.

ลดาวลีย์ แยมครวญ. (2559). *การออกแบบและพัฒนาเกมเพื่อการเรียนรู้สำหรับวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*.

(วิทยานิพนธ์วิทยาการสารสนเทศมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- วิวัฒน์ไชย วรบรร. (2555). *เกมเบ็ดเตล็ด*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมจิต จันจุฬา. (2551). ผลการใช้บอร์ดเกมที่มีต่อการสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาริสา ใจห้าว. (2554). ผลของการใช้เกมเพื่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรรถเศรษฐ์ ปรีดากรณ์. (2557). การออกแบบบอร์ดเกมการศึกษาเรื่องวงสี่ธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อิชาโอะ ยามากิ. (2559). สถานการณ์การเลือกเรียนภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเหนือ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 10(2), 52-62.
- Deasy, Indriawan. (2016). *Improving Students' Participation in Learning English by Using English Board Game*. (The Undergraduate Degree of Education English Education Department Teacher Training and Education Faculty). Sebelas Maret University, Indonesia.
- Kai L. Chan. (2016). *POWER LANGUAGE INDEX Which are the world's most influential languages? Distinguished Fellow*. Retrieved May, 2021, from https://www.kailchan.ca/wp-content/uploads/2016/12/Kai-Chan_Power-Language-Index-full-report_2016_v2.pdf
- Karl M. Kapp. (2012). *The Gamification of Learning and Instruction: Game-based Methods and Strategies for Training and Education*. United Kingdom: John Wiley & Sons, Inc.

การพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปักแฮด

สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาโยธาเขต 1

A Development of PQ4R technique on English Reading Comprehension Skills of Mattayomsuksa II Students at Bannakhampakhad School under Yasothon Primary Educational Service Area Office 1

นงลักษณ์ ดวงศรี¹ ธีรวุฒิ เอกะกุล² และรสวลีย์ อักษรวงศ์³

Nongluk Duangsri¹, Theerawut Akakul² and Rosewalee Ugsornwong³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ และเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปักแฮด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธาเขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง รูปแบบการวิจัยใช้เทคนิคการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Lewin เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R 2) แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ค่าความความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก(r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะ ด้วยวิธีของ Lovett สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยของประชากร และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ มีลักษณะบันไดเวียนกระทำซ้ำ 3 วงจรปฏิบัติการ ในแต่ละวงจร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการและสังเกต 3) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ วงจรปฏิบัติการที่ 1 Story (นิทาน/เรื่องสั้น) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 วงจรปฏิบัติการที่ 2 News (ข่าว) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 วงจรปฏิบัติการที่ 3 Advertisement (โฆษณา) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 เมื่อสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 84.45 มีนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คะแนนของแบบวัดทักษะจับใจความภาษาอังกฤษ ร้อยละ 100 และนักเรียนจำนวน 11 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ตามเกณฑ์ที่กำหนด และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการ

คำสำคัญ ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ, เทคนิคPQ4R, วิจัยปฏิบัติการ

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² รองศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ติดต่อ นงลักษณ์ ดวงศรี อีเมล: nongluk.duangsri@gmail.com

รับเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2565 แก้ไข 8 มกราคม 2566 ตอบรับเมื่อ 9 มกราคม 2566

Abstract

The purposes of this research were to develop PQ4R teaching techniques on English reading comprehension skills. and compare of English reading comprehension skills before and after studying of students in grade 2 Ban Na Kham Pak Hat School Under the Yasothon Primary Educational Service Area Office 1, during semester 2 of the academic year 2019. Total of 11 students were selected by purposive sampling. The research model was based on Kurt Lewin's approach. The research instruments were 1) PQ4R teaching techniques plan, and 2) PQ4R skills test. The statistics used in analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows:

1. A Development of PQ4R technique on English Reading Comprehension Skills consisted of three spiral circles. Each circle had three steps: 1) plan, 2) action and observation, and 3) reflection. Action Cycle 1 Story (fable/short story) consists of lesson plan 1-3. Action Cycle 2 News consists of lesson plan 4-6 Action Cycle 3 Advertisement consists of lesson plan 7-9. By the end of the 3rd practice cycle, students can develop their English reading comprehension skills effectively.

2. Students have an average of 84.45 of English reading comprehension skills. The results of the development revealed that all students passed the criteria 70 percent of the English comprehension skills test 100% and 11 students passed the criteria 100% according to the specified criteria. As for the comparison of the outcomes before and after the use of the model, it was found that the students had a higher learning achievement.

Keywords: English Reading Comprehension Skills, PQ4R technique, Action Research

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านสังคมโลก วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยี เพื่อวิถีของคนในชาติมีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ และทันสมัยมากขึ้น ดังนั้นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมความพร้อมพื้นฐานทั้งด้านความรู้ทางวิชาการและพัฒนาทักษะต่างๆ เพื่อที่จะสามารถทำงานได้ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนควรมีทักษะพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การคำนวณ (พรศิริ ศิริเรศ 2560, น. 1) การเรียนรู้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลมีการนำเทคโนโลยีต่างๆที่มีเข้ามาเป็นบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นทั้งทางด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลอย่างไม่จำกัดทั่วโลกได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2552, น. 2) กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร กล่าวถึงการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน และเขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสมตามมาตรฐาน 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นการเน้นถึงทักษะการอ่าน ถ้าผู้เรียนไม่สามารถอ่านจับใจความ

เนื้อเรื่องที่อ่านได้ ก็จะไม่สามารถเข้าใจเนื้อความและไม่สามารถตีความเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน

สำหรับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองเป็นเรื่องยากที่นักเรียนจะเข้าใจคำศัพท์และความหมายของประโยคทุกคำ เนื่องจากทักษะในการอ่านของนักเรียนแตกต่างกันจากสภาพบริบทแต่ละโรงเรียนไม่มีครูที่เป็นเจ้าของภาษา ครูสอนไม่ตรงวิชาเอกในโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ส่งผลให้นักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน Hadley (1996, น.195-200) ได้กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองควรให้นักเรียนอ่านเนื้อหาทั้งหมดให้แล้วเสร็จก่อน จากนั้นสอนทักษะการอ่าน โดยสอนเฉพาะโครงสร้างทางภาษาและการหาความหมายของคำศัพท์ที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งขั้นตอนการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 กิจกรรมก่อนการอ่าน ขั้นที่ 2 กิจกรรมระหว่างอ่าน และ ขั้นที่ 3 กิจกรรมหลังการอ่าน (พัชรนรินทร์ สำนองพันธุ์ 2561, น. 28-29)

จากรายงานผลการทดสอบคะแนน O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 วิชาภาษาอังกฤษระดับประเทศ มีคะแนนเฉลี่ย 29.45 คะแนน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ย 25.57 คะแนน โรงเรียนบ้านนาคำปึกแฮด อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุรินทร์ มีคะแนนเฉลี่ย 23.43 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) 2561, น. 1) จากตัวเลขข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยเฉพาะทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งในการทำแบบทดสอบจะประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวนมากให้นักเรียนอ่านและตอบคำถาม คำศัพท์เป็นคำศัพท์ค่อนข้างยาก เมื่อนักเรียนมีความเข้าใจด้านการอ่านไม่เพียงพอ จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ทำให้เกิดความไม่เข้าใจในเรื่อง จนเกิดความเบื่อหน่าย นักเรียนบางคนทำแบบทดสอบโดยการคาดเดาคำตอบในข้อสอบที่เป็นปรนัย และไม่เขียนคำตอบในข้อสอบที่เป็นอัตนัย ทำให้คะแนนในการทดสอบภาษาอังกฤษต่ำลง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้ต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีขึ้นและสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้เข้าใจและตรงประเด็น

การอ่านจับใจความเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ หากจับใจความประเด็นสำคัญไม่เข้าใจหรือไม่ดีพอในเนื้อเรื่องที่อ่านไม่ว่าเนื้อหารูปแบบก็ตาม ทำให้เสียเวลาอ่านใหม่ซ้ำอีก ถ้าหากจับใจความสำคัญได้ จดจำประเด็นสำคัญไว้ได้ จะสามารถใช้ประโยชน์ได้ในทันที และไม่เสียเวลากลับมาอ่านซ้ำอีก (พิชญชลิตา วงศ์สิริบรรกุล 2560, น. 3) ดังนั้นครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนตั้งแต่วัยอยู่ในชั้นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นการฝึกฝนบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความคุ้นเคย แม่นยำ จนเกิดความชำนาญ โดยเนื้อหาต้องคำนึงถึงความสนใจของผู้เรียน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2546, น. 11) ในการสอนทักษะการอ่าน ครูควรให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับบทอ่านในแต่ละประเภท โดยเฉพาะบทอ่านที่อยู่ในรูปของบทสนทนา นิทาน ข่าว และเรื่องสั้น ทั้งนี้ผู้สอนควรเน้นทักษะการอ่านที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจและสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้น ครูควรคำนึงถึงเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียน ไม่สั้นไม่ยาวจนเกินไป และเนื้อหามีความน่าสนใจเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีนักการศึกษาหลายคนได้หาวิธีประสิทธิภาพการอ่าน อาทิ วิธีการสอนตามแนวคิด PQ4R ของ Huwit (วรัญญา สุขตระกูล 2559, น. 19-20) ได้พัฒนามาจากวิธีการสอนแบบ SQ3R ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (Read) ขั้นจดจำ (Recite) ขั้นทบทวน (Review) ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงขั้นตอนในการอ่านเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ นักเรียนอ่านกวาดสายตาอย่างรวดเร็วสำรวจหาใจความสำคัญ (Preview) ตั้งคำถามจากชื่อเรื่อง หรือประเด็นสำคัญ (Question) จากนั้นอ่านเนื้อหาอย่างละเอียด (Read) แล้วให้นักเรียนอธิบายและบรรยาย หรือบอกเล่าด้วยคำพูดของตนเอง (Recite) แล้วให้นักเรียนทบทวนสิ่งที่อ่าน (Review) และขั้นตอนสุดท้ายคือให้นักเรียนได้สะท้อนคิดจากบทอ่านที่นักเรียนได้อ่าน (Reflect)

เทคนิค PQ4R เป็นวิธีการสอนที่เป็นขั้นตอนคือ ขั้นตอนการอ่าน ขั้นระหว่างการอ่าน และขั้นหลังการอ่าน ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาและเรียนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอน จนก่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สอดคล้องกับกรณีการทัพบา (2552, น. 71) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ด้านความเข้าใจในการอ่าน ก่อนเรียนและหลังเรียน และความคงทนในการจำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคแบบ PQ4R นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโดนประสาธวิทย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคแบบ PQ4R มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 28.93 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ในการแก้ไขปัญหในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการรวบรวมและหรือการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยใช้ขั้นตอนกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปอันนำไปสู่การแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานในขอบข่ายที่รับผิดชอบ โดยผู้วิจัยมีการปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งการปฏิบัติงานนั้นบรรลุจุดประสงค์หรือแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ได้สำเร็จ (ธีรวิทย์ เอกะกุล 2553, น. 5) เนื่องจากผู้ทำวิจัยเป็นครูที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน พบเจอปัญหาระหว่างการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนแต่ละคน สามารถเข้าใจปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งค้นหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนการสอนและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ชัดเจนกว่า ผู้วิจัยที่เป็นบุคคลภายนอกผู้วิจัยสามารถปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะ ความสนใจ และความต้องการของนักเรียน ตลอดจนทำให้ผู้เรียน และครูเกิดการปรับปรุงและการพัฒนาตนเองนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ (ธีรวิทย์ เอกะกุล 2553, น. 10)

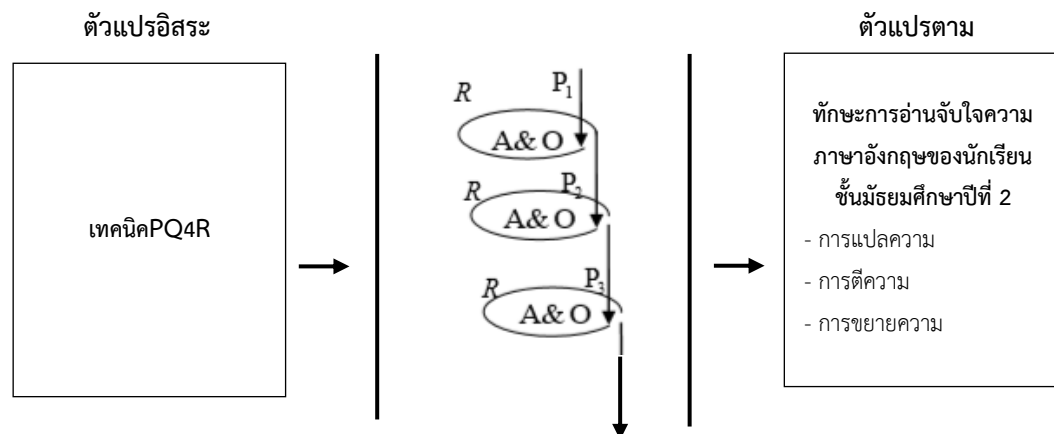
จากสภาพดังกล่าวทำให้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จึงสนใจพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปักแสด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยใช้รูปแบบวิจัยปฏิบัติการมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากสภาพบริบทของโรงเรียนของผู้วิจัยเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 คน เป็นประชากรขนาดเล็กเหมาะสมกับการใช้วิจัยปฏิบัติการ พร้อมทั้งยังเป็นวิธีการสอนที่ช่วยแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนั้นเทคนิค PQ4R จะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ช่วยสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนขึ้นและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปักแสด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปักแสด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการพัฒนาตามแนวคิดของ Lewin เพื่อการพัฒนาเทคนิค PQ4R ตามแนวคิดของ Huwit ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยสามารถสรุปได้ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ ของ Kurt Lewin (citing Kemmis and Mc Taggart 1990: p.8-9) เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มุ่งแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการแบบบันไดเวียน มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการและสังเกต และขั้นที่ 3 ขั้นสะท้อนการปฏิบัติการการพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปากแฮด ดำเนินการปฏิบัติการจำนวน 3 วงจร โดยวงจรปฏิบัติการที่ 1 ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 วงจรปฏิบัติการที่ 2 ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 วงจรปฏิบัติการที่ 3 ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9

กลุ่มที่ศึกษา

การศึกษานี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปากแฮด อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัด ยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนที่ผู้วิจัยทำการจัดการเรียนการสอนและต้องการแก้ปัญหาทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษของผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยการพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความ ภาษาอังกฤษ จำนวน 9 แผน ผู้วิจัยได้นำมาประกอบการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 วงจร ดังนี้ วงจรที่ 1 Story (นิทาน/เรื่องสั้น) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 จำนวน 6 ชั่วโมง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Crime Around Town Crime แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Dream Vacation แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Young and In Love วงจรที่ 2 News (ข่าว) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 จำนวน 6 ชั่วโมง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Wild Bears Come to Towns แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง People Can Test for COVID-19 at Home แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง New US President วงจรที่ 3 Advertisement (โฆษณา) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 จำนวน 6 ชั่วโมง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง City Park Hotel แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง Bus Driver Needed แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง Special Offer มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.60 ถึง 1.00

2. แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ มีลักษณะข้อสอบปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วยคำถามที่วัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ดังนี้ การแปลความ จำนวน 10 ข้อ การตีความ จำนวน 6 ข้อ และการขยายความ จำนวน 4 ข้อ มีค่าเฉลี่ยของค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 มีค่าความยาก ตั้งแต่ 0.23–0.63 และอำนาจจำแนก 0.33 - 0.86 และค่าความเชื่อมั่น 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) นำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษมาทดสอบกับประชากร จำนวน 11 คน

2. วิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตามขั้นตอนด้วยตัวเอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลา 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค PQ4R และได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกหลังแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นพื้นฐาน ในท้ายวงจรแต่ละวงจร สะท้อนผลปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในวงจรปฏิบัติการต่อไป

3. เมื่อดำเนินการสอนตามขั้นตอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ครบทุกวงจรปฏิบัติการแล้วนำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ชุดเดิมมาทดสอบกับประชากร (Post-test) เพื่อประเมินสรุปผลการปฏิบัติการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำคะแนนจากการทดสอบก่อนปฏิบัติการ และการทดสอบหลังปฏิบัติการมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ โดยนำคะแนนที่ได้มาแสดงในตาราง และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างและประเมินผลสรุป

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากแบบบันทึกหลังกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค PQ4R ที่มีวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหามองวงจรปฏิบัติการ สรุปสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในการวิจัยและสรุปเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ จากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค PQ4R ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค PQ4R พบว่า ผลการประเมิน ($\bar{X}$ =4.53) อยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด และกระบวนการวิจัยปฏิบัติการมีลักษณะบันไดเวียนกระทำซ้ำ 3 วงจรปฏิบัติการ ในแต่ละวงจร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการและสังเกต 3) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ วงจรปฏิบัติการที่ 1 Story (นิทาน/เรื่องสั้น) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 วงจรปฏิบัติการที่ 2 News (ข่าว) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 วงจรปฏิบัติการที่ 3 Advertisement (โฆษณา) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 เมื่อสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 84.45 มีนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คะแนนของแบบวัดทักษะจับใจความภาษาอังกฤษ ร้อยละ 100 และนักเรียนจำนวน 11 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ตามเกณฑ์ที่กำหนด และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนปฏิบัติการ

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปึกแอต ก่อนและหลังปฏิบัติการพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ

ผลการเปรียบเทียบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ
Pre-test	11	20	8.91	1.50
Post-test	11	20	18.09	2.50

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการการพัฒนาวิธีการสอน PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปึกแอต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. การปฏิบัติการพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปึกแอต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการปฏิบัติการ พบว่าจากการนำกระบวนการวิจัยปฏิบัติการมาใช้ในการพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ และนักเรียนทั้งหมด จำนวน 11 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ทุกคนสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ โดยการใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวางแผน 2) ขั้นการปฏิบัติการ และขั้นการสังเกต 3) ขั้นการสะท้อนผลการปฏิบัติการ ซึ่งการปฏิบัติการมีลักษณะเป็นบันไดเวียนศึกษาซ้ำ ๆ ให้ได้ผลการปฏิบัติการที่คงที่แน่นอน เชื่อถือได้ เป็นการวิจัยที่มีกระบวนการและขั้นตอนที่เหมาะสมกับการทำวิจัยของครู เนื่องจากครูมีการวางแผน เตรียมการดำเนินงานก่อนลงมือปฏิบัติจริง ในระหว่างการปฏิบัติจะใช้การสังเกตประกอบการพิจารณา ครูผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลในห้องเรียนของตนเองทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาในวงจรวิจัยถัดไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ชีรวุฒิ เอกะกุล (2553, น. 66) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการค้นคว้า หาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูผู้สอนนำผลการปฏิบัติการมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นการวิจัยที่ทำอย่างรวดเร็ว นำผลการปฏิบัติการไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลกลับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และทำการวิจัยกับผู้เรียนที่เลือกอย่างเจาะจงโดยเป็นการดำเนินการวิจัยที่เป็นวงจรตามลำดับก่อน-หลัง ที่นักวิจัยได้วางแผนไว้ เทคนิค PQ4R มีขั้นตอนในการสอนประกอบด้วย **ขั้นตอนที่ 1** ขั้นสำรวจ Preview (P) นักเรียนดูจุดเด่นของเนื้อเรื่องที่อ่านก่อน เช่น หัวข้อเรื่อง รูปภาพ (ถ้ามี) กราฟ (ถ้ามี) คำศัพท์ที่นักเรียนไม่คุ้นเคย โดยใช้วิธีอ่านแบบเจาะจงหาข้อมูล และการอ่านแบบกวาดสายตารวดเร็ว ๆ จากนั้นใช้สีหรือปากกาเน้นข้อความขีดหรือวงกลมไว้ เพื่อสำรวจประเด็น หรือใจความสำคัญของเรื่อง **ขั้นตอนที่ 2** ตั้งคำถาม Question (Q) นักเรียนเขียนประเด็นใจความสำคัญ และคำที่ได้จากการสำรวจและตั้งคำถาม จากนั้นนักเรียนเขียนคำถามที่ต้องการถาม โดยครูเป็นผู้แนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถาม **ขั้นตอนที่ 3** อ่าน Read (R1) นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียดเพื่อหาประโยคหลักและใจความสำคัญ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ **ขั้นตอนที่ 4** จดจำ Recite (R2) นักเรียนอธิบายสิ่งที่ได้อ่านและทำความเข้าใจในบทอ่านให้ครูหรือเพื่อน ๆ ฟัง โดยไม่ต้องดูเนื้อเรื่อง โดยเล่าเป็นคำพูดของตนเอง ในขั้นตอนนี้ครูส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมกลุ่มหรือจับคู่ นักเรียนอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มฟัง นักเรียนกลุ่มเก่งและปานกลางคอยช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มอ่อน **ขั้นตอนที่ 5** ทบทวน Review (R3) นักเรียนทบทวนสิ่งที่อ่านหรือคำตอบ

อย่างรวดเร็ว ถ้านักเรียนยังไม่มั่นใจในคำตอบให้กลับไปอ่านเนื้อเรื่องอีกครั้ง มีการเล่นเกมที่หลากหลายมาช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน **ขั้นตอนที่ 6** สะท้อน Reflect (R4) นักเรียนสะท้อนข้อมูลหรือเนื้อหาที่ได้อ่านนั้นเชื่อมโยงกับความรู้ที่ตนมีอยู่เดิม โดยการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้หลายรูปแบบ เช่น การวาดรูป การเขียนแผนผังความคิด การเขียนข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเนื้อหาเรื่อง การอ่านเรื่องสั้น การอ่านข่าว และการอ่านโฆษณา โดยให้มีความยากง่ายของคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด จำนวน 9 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง วงจรที่ 1 Story (นิทาน/เรื่องสั้น) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 จำนวน 6 ชั่วโมง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Crime Around Town Crime แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Dream Vacation แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Young and In Love วงจรที่ 2 News (ข่าว) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 จำนวน 6 ชั่วโมง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Wild Bears Come to Towns แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง People Can Test for COVID-19 at Home แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง New US President วงจรที่ 3 Advertisement (โฆษณา) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 จำนวน 6 ชั่วโมง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง City Park Hotel แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง Bus Driver Needed แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง Special Offer ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษสูงขึ้น นักเรียนทุกคนสามารถทำคะแนนหลังปฏิบัติการผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ร้อยละ 100) เนื่องจากในแต่ละขั้นตอนนั้น ผู้เรียนใช้เทคนิคในการอ่านช่วย เริ่มตั้งแต่การสำรวจ ทบทวน นักเรียนใช้กลวิธีการกวาดสายตาคำตอบ ช่วยสำรวจบทอ่านให้ได้ดูเรื่องอย่างกว้าง ๆ นักเรียนจะได้ค้นหาใจความหลักหรือประเด็นสำคัญของบทอ่านจากขั้นนี้ เป็นการกระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องกำลังอ่าน สอดคล้องกับกรณีการ ทัพพวา (2552, น. 82) กล่าวว่ากลวิธีการสอนแบบ PQ4R มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนเพราะมีการฝึกใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสม มีการนำเสนอขั้นตอนการอ่านที่ชัดเจนและต่อเนื่องรวมทั้งเป็นการสอนที่เน้นทักษะการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถใช้เป็นแนวทางหรือรู้จักที่จะนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้ข้อมูลที่ต้องการและเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ด้วยการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนได้คิด ไตร่ตรอง ตรวจสอบจนถ่ายทอดเรื่องราวออกมาเป็นข้อเขียนหรือคำพูดของตนเองให้รวมถึงการนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ที่แตกต่างกันออกไปอีกด้วยซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่าน สอดคล้องกับเอี่ยมพร โชคสุชาติ (2556, น. 97) ได้กล่าวว่าการสอนอ่านโดยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด ผู้วิจัยได้ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทอ่าน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการอ่าน ให้นักเรียนได้ปฏิบัติทุกขั้นตอนได้ด้วยตนเอง การให้กำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นกับการเรียนรู้ การทำแผนที่ความคิดทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกกับการได้ลงมือปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง และนักเรียนตระหนักได้ว่าตนสามารถนำวิธีการเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาได้ จากการสอนดังกล่าว จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความ หลังการสอนอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับวรัญญา สุขตระกูล (2559, น. 105) ได้สรุปผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุดกิจกรรม โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 6 ขั้นตอน พบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.50) และเมื่อนำไปหาประสิทธิภาพ พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.33/87.71 สอดคล้องกับรังสิมา ศรีเมฆ (2564, น. บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิทยางระกำการ จัด พบว่าการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R นั้นสามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดีทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนา เข้าใจในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับการปฏิบัติการพัฒนาเทคนิคPQ4Rส่งผลต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ เป็นกระบวนการวิจัยที่เป็นลำดับขั้นตอน เป็นการกระทำซ้ำๆให้ได้ผลการปฏิบัติการที่คงที่แน่นอน ควบคู่กับเทคนิค PQ4R ที่มีลำดับขั้นตอนการอ่าน กระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียนให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทอ่าน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการอ่าน ให้นักเรียนได้ปฏิบัติทุกขั้นตอนได้ด้วยตนเอง การให้กำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นกับการเรียนรู้ นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ได้ด้วยตัวเองอย่างสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดของตนเอง

2. ผลการพัฒนาการของทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาคำปักแสด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยคะแนนระหว่างเรียนซ่อมเสริมแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.25, 16.75 และ 17.50 ตามลำดับจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.25, 83.75, 87.50 ตามลำดับ เมื่อสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.00 คิดเป็นร้อยละ 80 เมื่อรวมคะแนนระหว่างเรียน และคะแนนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 57.50 คิดเป็นร้อยละ 82.14 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาคะแนนพัฒนาการเป็นรายบุคคลจากคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมา มีคะแนนพัฒนาการความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในระดับสูง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และ มีคะแนนพัฒนาการความสามารถในการคิดแก้ปัญหาในระดับสูง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังจากการได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคPQ4Rเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับกลาง 2) ผลการจัดการการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-6 ในวงจรปฏิบัติการที่ 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยคะแนนระหว่างเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.18, 16.00 และ 17.18 ตามลำดับจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.91, 80.00, 85.91 ตามลำดับ เมื่อสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.73 คิดเป็นร้อยละ 87.27 เมื่อรวมคะแนนระหว่างเรียน และคะแนนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 56.09 คิดเป็นร้อยละ 80.13 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาคะแนนพัฒนาการเป็นรายบุคคลจากคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมา มีคะแนนพัฒนาการในระดับสูง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และ มีคะแนนพัฒนาการในระดับกลาง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังจากการได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคPQ4Rเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูงมาก 3) ผลการจัดการการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 ในวงจรปฏิบัติการที่ 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยคะแนนระหว่างเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7-9 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.45, 22.36 และ 23.36 ตามลำดับจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.82, 89.45, 93.45 ตามลำดับ เมื่อสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.73 คิดเป็นร้อยละ 57.27 เมื่อรวมคะแนนระหว่างเรียน และคะแนนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.36 คิดเป็นร้อยละ 93.64 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด พบว่า เมื่อพิจารณาคะแนนพัฒนาการเป็นรายบุคคลจากคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 รองลงมา มีคะแนนพัฒนาการในระดับสูง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 และ มีคะแนนพัฒนาการในระดับสูง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังจากการได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคPQ4Rเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูงมาก 4) ผลการปฏิบัติ

กิจกรรมและผลการทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการที่ 1-3 พบว่า นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คะแนนของแบบทดสอบ ร้อยละ 100 และนักเรียนจำนวน 11 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาคะแนนพัฒนาการเป็นรายบุคคลจากคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงมา มีคะแนนพัฒนาการในระดับสูง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูงมาก สอดคล้องกรณีการ์ ทัพพา (2552, น. 78) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R มีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 28.93 และมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องเอื้อมพร โชคสุชาติ(2556, น. 95-97) ได้ศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9 - 12 ปีที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนอ่านโดยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด พบว่า ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านอ่านจับใจความหลังจากการสอนด้วยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิดสูงขึ้น ($T = 0, p < .05$) ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านอ่านจับใจความ หลังจากการสอนด้วยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิดสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจากการสอนอ่านโดยวิธี PQ4R เน้นให้นักเรียนได้ฝึกกลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive Theory) ในการสร้างความเข้าใจบทอ่าน วิธีการนี้ทำให้นักเรียนมุ่งไปสู่ความสำเร็จในการอ่าน โดยทำให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดหมาย และช่วยให้นักเรียนได้ใช้ โครงสร้างความรู้ในการอ่านทำให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในทุกขั้นตอน นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้ใช้ความรู้ที่มีอยู่เดิม ผสมเข้ากับความรู้ที่ได้รับแล้วสร้างสรรค์ออกมาเป็นความรู้ใหม่ด้วยตนเอง สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดสร้างสรรค์ความรู้นิยม (Constructivism Approach) ที่กล่าวถึงธรรมชาติของการเรียนรู้และเชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสร้างความรู้ ความเข้าใจได้ด้วยตนเองโดยอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน สอดคล้องกับวรวิญญา สุขตระกูล (2559, น. 105-108) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษากิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการประเมินพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนในภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคนิคPQ4Rที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิคPQ4Rเป็นอย่างดี มีการวางแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน และสามารถดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ครูควรออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและระดับของผู้เรียน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม การจับคู่ ให้ความหลากหลาย นักเรียนกลุ่มเก่งและปานกลางช่วยเหลือกลุ่มอ่อน ให้กล้าแสดงออก กล้าซักถามในข้อที่สงสัย และเพื่อสร้างความมั่นใจก่อนทำกิจกรรมด้วยตัวเอง

4. ครูควรแจ้งผลคะแนนการตรวจแบบฝึกหัด แบบทดสอบย่อยท้ายวงจร เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบผลการเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น และถ้านักเรียนได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ ครูผู้สอนจะได้แจ้งให้นักเรียนเข้ารับการซ่อมเสริม

5. ครูเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้ซักถาม และขอคำแนะนำ นอกเหนือจากเวลาเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำเทคนิค PQ4R ไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แนวคิดอื่นๆ เพื่อให้ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเทคนิค PQ4R ที่มีต่อทักษะการอ่านจับใจความกับเนื้อหาอื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหรือในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

3. ควรมีการนำกระบวนการวิจัยปฏิบัติการไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายในกลุ่มสาระหรือในกลุ่มสาระอื่นที่ต้องการพัฒนาหรือแก้ปัญหาเพื่อให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

บรรณานุกรม

กรณีการ์ ทัพพวา. (2552). *การใช้กลวิธีการสอนแบบ PQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เรื่องแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ ฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2546). การอ่านและการสร้างความสามารถในการอ่าน. *วารสารสนเทศ สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา*, 4(1), 1-16.

ธีรภูมิ เอกกุล. (2553). *การวิจัยปฏิบัติการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. อุบลราชธานี : สำนักพิมพ์ บริษัท ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.

พรศิริ ศิริเรศ. (2560). *การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

พัชรนันท์กรณ สำนองพันธุ์. (2561). *ผลการสอนอ่านประกอบเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

พิชญชลิดา วงศ์สิริบรรกุล. (2560). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตรประยุกต์การสอนภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- รังสิมา ศรีเมฆ, กฤตยาภาณุจัน โตพิทักษ์ และ ทรงภพ ขุนมธุรส. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค PQ4R เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ่อวิทย์บางระกำ. *วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 10(1), 133-146.
- วรัญญา สุขตระกูล. (2559). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด PQ4R เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2561). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-Net). เข้าถึงได้จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>. 24 มีนาคม 2562
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เอื้อมพร โชคสุชาติ. (2556). *การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9 - 12 ปี มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนอ่านโดยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Hadley, Stanton W. (2008). *The Oak Ridge Competitive Electricity Dispatch (ORCED) Model*. Oak Ridge: National Laboratory.
- Kemmis, Stephen and Robin Mc Taggart. (1990). *The Action Research Planer*. 3rd ed. Victoria: Brown Prior Anderson National Library of Australia Cataloguing in Publication Data.

แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก

Motivation to Study at Higher Professional Certificate of Champasak Technical College Students

จันทะพอน ไชยะสอน¹ รสวลีย์ อักษรวงศ์² และรัตนะ ปัญญา³
Chanthaphone xayasone¹, Rosewalee Ugsornwong² and Rattana Panyapa³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก และ 2) เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสักที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 จำนวน 260 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.34-0.69 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83-0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$, $\bar{X}=3.58$, $\bar{X}=3.52$ ตามลำดับ)
2. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ของนักศึกษาที่เรียนสาขาต่างกัน ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพและด้านภาพลักษณ์ มีแรงจูงใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ แรงจูงใจในการศึกษาต่อ, ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง, นักศึกษาเทคนิค

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the motivations for pursuing a diploma in terms of personal, occupational and image reasons of Champassak technical college students, 2) compare the motivations for studying towards the diploma level. For personal, professional, and visual reasons, Champassak technical college students with different backgrounds, The sample used in the research was 260 first-year diploma students, based on a proportional stratified sampling. The instruments used in the research as questionnaires, 40 five-level estimations, questionnaires with a classification power value (r) of 0.34-0.69, and a total confidence value of 0.83-0.89. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, T-test, and One-way Analysis of Variance (One way ANOVA)

¹ นักศึกษาคณะครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ รองศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ติดต่อ จันทะพอน ไชยะสอน อีเมล: chanthaphonec@yahoo.com

รับเมื่อ 6 ธันวาคม 2566 แก้ไข 13 มกราคม 2566 ตอบรับเมื่อ 14 มกราคม 2566

The research findings were as follows:

1. Students were motivated to pursue a Diploma in Vocational Technical College Champassak for personal reasons, occupational and image aspect at a high level ($\bar{X} = 3.80$, $\bar{X} = 3.58$, $\bar{X} = 3.52$, respectively).
2. Motivation to study in Champassak Vocational Technical College of students Studying in different fields. Personal reasons, Occupation and Image, motivation were different at the statistical significance level of .05

Keywords: Motivation for Further Study, High Professional Certificate, Technical Students.

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ สังคมและการค้นคว้าทฤษฎีพฤติกรรม เพื่อสร้างคนให้มีการขยายตัวรอบด้านมีคุณธรรมศีลธรรมมีความรู้ความสามารถมีวิชาชีพ มีสุขภาพดี มีความศรัทธาทางด้านจิตใจ มีศิลปะมีระเบียบวินัย มีน้ำใจ รักชาติรักระบอบประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อตอบสนองความต้องการของภารกิจปกป้องรักษาและพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งการศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และประเทศชาติ เนื่องจากการศึกษาช่วยให้คนมีความรู้ความสามารถหลายด้านแตกต่างกันไป พัฒนาค้นให้เป็นคนดี มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม เป็นคนที่มีคุณภาพประสบผลสำเร็จในอาชีพได้ การจัดเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา ถือว่าจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษา ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีศักยภาพ มีความสามารถและนำความรู้ที่เรียนไปประกอบอาชีพเพื่อพัฒนาประเทศชาติให้มีความก้าวหน้าและเจริญรุ่งเรืองในท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ 2545, น.34)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว [สปป. ลาว] เป็นประเทศที่กำลังพัฒนาสู่ประเทศอุตสาหกรรมและทันสมัย ก้าวไกลทางด้านเทคนิควิชาชีพเทคโนโลยีที่ทันสมัย การพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพทางด้านอาชีพกำลังเป็นที่ต้องการ เช่น อาชีพสหกรณ์ อาชีพป่าไม้ อาชีพเลี้ยงสัตว์ อาชีพการประมง ช่างไม้ ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ กลจักร รถยนต์ อาหารการโรงแรม ธนาคาร นักบัญชี คุ้มครองสำนักงาน เลขานุการ ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนงานพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2554–2558 ฉบับที่ 7 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาแรงงานวิชาชีพ ประกอบด้วย วิศวกร พนักงานบัญชี พนักงานการเงิน ผู้บริหารคุ้มครอง ผู้ประกอบการ ผู้จัดการให้มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสำหรับตอบสนองตามความต้องการขององค์กรของรัฐ และสังคม พบว่ามีผู้ที่สนใจเข้าเรียนในสายอาชีพศึกษาและอบรมวิชาชีพยังมีน้อยมาก โดยเฉพาะสาขาอาชีพที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาของเศรษฐกิจของชาติ เนื่องจากผู้ปกครองของนักเรียนนิยมส่งเสริมให้ลูกหลานเข้าเรียนในระดับสูงมากกว่าการศึกษาเทคนิควิชาชีพ เนื่องจากผู้ที่จบการศึกษาขั้นสูงขึ้นไปก็ยังเป็นที่ต้องการรับเข้าทำงานขององค์กรเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้การสร้างกำลังแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการแรงงานตามยุทธศาสตร์แห่งการพัฒนาและองค์ประกอบเศรษฐกิจของประเทศ (กระทรวงการต่างประเทศ, สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ เวียงจันทน์ 2560)

การศึกษาเกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการผู้ที่จะเข้ามาเรียนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีจำนวนนักศึกษาเป็นไปตามแผนการรับนักศึกษา และแสดงถึงการรักษามาตรฐานและคุณภาพในการจัดการศึกษา และการรักษาความนิยมในการเลือกศึกษาต่อให้กับผู้ปกครองและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษางานวิจัยในอดีตเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในประเทศไทย พบว่า มีการศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท แต่การศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อทางสายอาชีพยังมีจำกัดอยู่ ผลการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ

ระดับปริญญาตรีที่ผ่านมาเป็นการศึกษาแรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสังคม และเศรษฐกิจ ด้านอาชีพ และด้านสถาบันการศึกษา (ลัดดาวัลย์ มากช่วย 2564, น. 25-33) จินตนา ไทธานี (2557, น. 63-97) จุลลดา จุลเสวก และ วรันธร อรรคปทุม (2562, น. 149-160) พิศมัย เพียรเจริญ (2554, น. 117-127)

วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพอาสาสังกัดตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2524 โดยเปิดสอน 2 สาขาวิชาคือ ช่างก่อสร้าง และช่างไม้ ต่อมาในปีพ.ศ. 2550 วิทยาลัยได้จัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์และแผนการพัฒนาอาชีวศึกษา โดยเปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อตอบสนองกับความต้องการของตลาดแรงงานตามนโยบายของรัฐบาลในระยะยาว ปัจจุบัน เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 7 สาขาวิชาได้แก่ สาขาวิชาไฟฟ้า สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาไอที สาขาวิชาการยนต์ สาขาวิชาก่อสร้าง สาขาวิชาตัดเย็บเสื้อผ้า และสาขาวิชาอาหารและการโรงแรม อย่างไรก็ตาม ข้อมูลสถิติ การรับนักศึกษาของวิทยาลัยในช่วงปี พ.ศ. 2560-2564 มีบางสาขาวิชาที่มีแนวโน้มของจำนวนนักศึกษาลดลง เนื่องจาก จำนวนนักศึกษาในแต่ละปีเป็นดัชนีสำคัญที่แสดงถึงความนิยมการเลือกเรียนต่อของผู้เรียนซึ่งมาจากเหตุผลที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพอาสาสังกัดให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิด จากความต้องการแรงงานตามยุทธศาสตร์แห่งการพัฒนาและองค์ประกอบเศรษฐกิจของประเทศ จำนวนสถาบันการศึกษา ที่มากขึ้นในปัจจุบัน และการทำให้จำนวนนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาเป็นไปตามแผนการรับ จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับเหตุผลของการเลือกศึกษาต่อในวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพอาสาสังกัดของนักศึกษาเพื่อประกอบการวางแผนจัดการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐาน

จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยเทคนิค วิชาชีพอาสาสังกัด มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงอย่างไร รวมทั้งสนใจที่จะศึกษานักศึกษาที่มีภูมิหลังแตกต่างจะมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

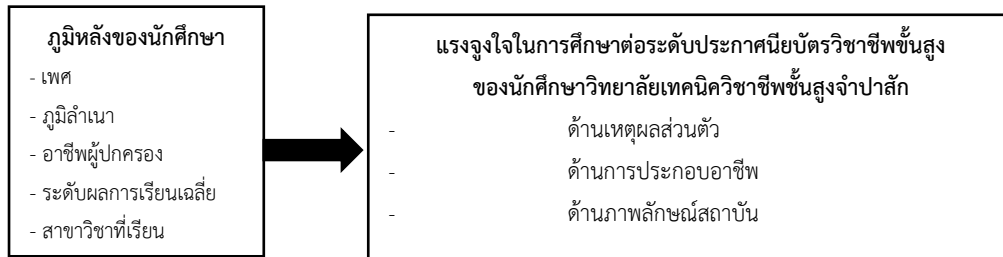
1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์สถาบัน ของนักศึกษาวินิจฉัยวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพอาสาสังกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเหตุผลส่วนตัวด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์สถาบัน ของนักศึกษาวินิจฉัยวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพอาสาสังกัด ที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาวินิจฉัยวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพอาสาสังกัดที่มีความแตกต่างกัน ในด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์สถาบัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเชิงเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาวินิจฉัยวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพอาสาสังกัดที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการศึกษาเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ 3 ด้าน 1) แรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัว หมายถึง เหตุผลของการมาเรียนเพื่อต้องการพัฒนาตนเองทางด้านความรู้และความสามารถ ความเชื่อมั่นในตนเอง การได้รับการยอมรับและการได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ 2) แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง เหตุผลของการมาเรียนเพื่อต้องการมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่สามารถออกไปประกอบอาชีพที่ตรงกับความต้องการและเป็นอาชีพที่อยู่ในความต้องการของตลาดแรงงาน และ 3) แรงจูงใจด้านภาพลักษณ์สถาบัน หมายถึง เหตุผลของการมาเรียนเพราะความเชื่อถือ ศรัทธา และการยอมรับของนักศึกษามีต่อวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพอาสาสังกัดสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 573 คนจาก 7 สาขา ได้แก่ สาขาไฟฟ้า สาขาบริหารธุรกิจ สาขาไอที สาขารถยนต์ สาขาอาหาร และการโรงแรม สาขาคัดเย็บเสื้อผ้า และสาขาก่อสร้าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 260 คน ตามสาขาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เนื่องจากนักศึกษาเทคนิค ภาคการเรียนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ชุด โดยชุดที่ 1 ฝึกทักษะในห้องปฏิบัติการในวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 260 คน ชุดที่ 2 ออกฝึกปฏิบัติงานตามแหล่งฝึกต่างๆที่ทางสถาบันได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไว้ล่วงหน้า จำนวน 313 คน

2. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากนั้นย่อดังกล่าวที่สุดถึงมากที่สุดจำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา อาชีพผู้ปกครอง สาขาที่เรียน และระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2) แบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์สถาบัน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม แล้วเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แบบสอบถามจำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.34-0.69 และหาค่าความเชื่อมั่นชนิดความสอดคล้องภายในด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89, 0.84, 0.83 ตามลำดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อขอความร่วมมือจากหัวหน้าภาควิชาและสาขาที่เป็นตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการกรอกแบบสอบถามระหว่างวันที่ 30 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 29 มกราคม 2562 ผู้วิจัยอธิบายพร้อมสาธิตการกรอกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปีที่ 1 ทุกสาขาวิชาจำนวน 260 คน จนเป็นที่เข้าใจ ทำการพิทักษ์สิทธิ์ผู้ตอบแบบสอบถามโดยไม่ต้องกรอกชื่อหรือเลขที่ประจำตัว พร้อมกำหนดวันและสถานที่ ส่งแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำผลที่ได้จากแบบสอบถาม ที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาหา จำนวน ร้อยละ

4.2 นำผลที่ได้จากแบบสอบถามแรงงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ โดยนำแต่ละด้านหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับแรงงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก จำแนกตาม เพศ อายุ ภูมิภาค สาขาวิชาเรียน ระดับการศึกษา อาชีพบิดา อาชีพมารดา และระดับผลการเรียน โดยการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

สรุปผลการวิจัย

1. แรงงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์สถาบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$, $\bar{X}=3.58$, $\bar{X}=3.52$ ตามลำดับ) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แรงงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงตามแต่ละด้าน

แรงงใจในการศึกษาต่อ	$\bar{X}$	S	แปลผล
ด้านเหตุผลส่วนตัว	3.80	0.57	มาก
ด้านการประกอบอาชีพ	3.58	0.59	มาก
ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน	3.52	0.61	มาก

2. ผลการเปรียบเทียบแรงงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์สถาบัน ของนักศึกษวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน แสดงในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบแรงงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ ระหว่างนักศึกษาชายและหญิง

แรงงใจ	เพศ	n	$\bar{X}$	S	t	P-value
เหตุผลส่วนตัว	ชาย	121	66.149	10.031	2.415*	.016
	หญิง	139	63.237	9.397		
การประกอบอาชีพ	ชาย	121	40.099	6.255	1.781	.076
	หญิง	139	38.676	6.569		
ภาพลักษณ์ของสถาบัน	ชาย	121	42.702	7.822	.963	.337
	หญิง	139	41.827	6.835		

*p<0.05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์
ระหว่างนักศึกษาที่มีภูมิลำเนา อาชีพผู้ปกครอง ระดับผลการเรียนเฉลี่ย และสาขาวิชาแตกต่างกัน

ภูมิหลัง	แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	P-value
ภูมิลำเนา	ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	521.596	2	260.798	2.749	.066
		ภายในกลุ่ม	24288.836	256	94.878		
		รวม	24810.432	258			
	ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	66.401	2	33.201	.793	.453
		ภายในกลุ่ม	10713.699	256	41.850		
		รวม	10780.100	258			
	ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	9.499	2	4.750	.088	.915
		ภายในกลุ่ม	13761.118	256	53.754		
		รวม	13770.618	258			
อาชีพผู้ปกครอง	ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	94.732	4	23.683	.246	.912
		ภายในกลุ่ม	24502.295	254	96.466		
		รวม	24597.027	258			
	ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	103.276	4	25.819	.620	.648
		ภายในกลุ่ม	10569.643	254	41.613		
		รวม	10672.919	258			
	ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	216.298	4	54.075	1.010	.403
		ภายในกลุ่ม	13594.883	254	53.523		
		รวม	13811.181	258			
ระดับผลการเรียนเฉลี่ย	ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	1213.816	3	404.605	4.390**	.005
		ภายในกลุ่ม	23596.968	256	92.176		
		รวม	24810.785	259			
	ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	307.044	3	102.348	2.502	.060
		ภายในกลุ่ม	10473.172	256	40.911		
		รวม	10780.215	259			
	ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	628.215	3	209.405	4.058**	.008
		ภายในกลุ่ม	13210.473	256	51.603		
		รวม	13838.688	259			
สาขาวิชาที่เรียน	ด้านเหตุผลส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	4463.522	6	743.920	9.250**	.000
		ภายในกลุ่ม	20347.263	253	80.424		
		รวม	24810.785	259			
	ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1380.940	6	230.157	6.195**	.000
		ภายในกลุ่ม	9399.275	253	37.151		
		รวม	10780.215	259			
	ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	2939.310	6	489.885	11.371**	.000
		ภายในกลุ่ม	10899.378	253	43.081		
		รวม	13838.688	259			

**p<0.01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 2-3 แสดงว่า 1) นักศึกษาชายและหญิงมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่านักศึกษาชายมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัวสูงกว่านักศึกษาหญิง 2) นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพและด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ไม่แตกต่างกัน 3) นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ไม่แตกต่างกัน 4) นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนแรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านการประกอบอาชีพ ไม่แตกต่างกัน 5) นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพและด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านภาพลักษณ์ จำแนกตามระดับผลการเรียนเฉลี่ย

ภูมิหลัง	แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	P-value
ระดับผล การเรียนเฉลี่ย	ด้านเหตุผล ส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	1213.816	3	404.605	4.390**	.005
		ภายในกลุ่ม	23596.968	256	92.176		
		รวม	24810.785	259			
	ด้าน ภาพลักษณ์ ของสถาบัน	ระหว่างกลุ่ม	628.215	3	209.405	4.058**	.008
		ภายในกลุ่ม	13210.473	256	51.603		
		รวม	13838.688	259			

** $p < 0.01$

ผลการวิเคราะห์ตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านภาพลักษณ์ จำแนกตามระดับผลการเรียนเฉลี่ยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์
จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

แรงจูงใจ	สาขาวิชา	1	2	3	4	5	6	7
ด้านเหตุผลส่วนตัว	1. ไฟฟ้า ($\bar{x} = 3.80$)	-	5.441	6.571	.256	5.721	5.725	1.141
	2. บริหารธุรกิจ ($\bar{x} = 4.12$)		-	1.130	5.185	11.162*	11.166*	6.582
	3. ไอที ($\bar{x} = 4.19$)			-	6.315	12.291*	12.296*	7.712
	4. รถยนต์ ($\bar{x} = 3.81$)				-	5.977	5.981	1.397
	5. อาหารและการโรงแรม ($\bar{x} = 3.46$)					-	.004	4.580
	6. ตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{x} = 3.46$)						-	4.584
	7. ก่อสร้าง ($\bar{x} = 3.68$)							-
ด้านการประกอบอาชีพ	1. ไฟฟ้า ($\bar{x} = 3.67$)	-	2.284	2.534	1.976	4.039	3.222	2.686
	2. บริหารธุรกิจ ($\bar{x} = 3.88$)		-	.250	4.259	6.323*	5.505	4.970
	3. ไอที ($\bar{x} = 3.90$)			-	4.509	6.573*	5.755*	5.220
	4. รถยนต์ ($\bar{x} = 3.49$)				-	2.064	1.246	.710
	5. อาหารและการโรงแรม ($\bar{x} = 3.30$)					-	.818	1.353
	6. ตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{x} = 3.38$)						-	.536
	7. ก่อสร้าง ($\bar{x} = 3.44$)							-
ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน	1. ไฟฟ้า ($\bar{x} = 3.65$)	-	2.737	3.700	2.430	7.057*	4.067	3.533
	2. บริหารธุรกิจ ($\bar{x} = 3.87$)		-	.963	5.167	9.794*	6.804*	6.269*
	3. ไอที ($\bar{x} = 3.95$)			-	6.130*	10.757*	7.767*	7.232*
	4. รถยนต์ ($\bar{x} = 3.44$)				-	4.627	1.637	1.103
	5. อาหารและการโรงแรม ($\bar{x} = 3.06$)					-	2.990	3.525
	6. ตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{x} = 3.31$)						-	.535
	7. ก่อสร้าง ($\bar{x} = 3.34$)							-

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์รายคู่ของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์สถาบัน ของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน ปรากฏดังนี้

ด้านเหตุผลส่วนตัว พบว่า แตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ดังนี้ นักศึกษาที่เรียนในสาขาไอทีมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สูงกว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาอาหารและการโรงแรมและสาขาคัดเย็บเสื้อผ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และพบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาบริหารธุรกิจมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สูงกว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขา อาหารและการโรงแรม และสาขาคัดเย็บเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ด้านการประกอบอาชีพ พบว่าแตกต่างกันจำนวน 2 คู่ ดังนี้ นักศึกษาที่เรียนในสาขาบริหารธุรกิจมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สูงกว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาอาหารและการโรงแรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05และพบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาไอที มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สูงกว่านักศึกษาที่เรียนในสาขาอาหารและการโรงแรม และสาขาคัดเย็บเสื้อผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ด้านภาพลักษณ์สถาบัน พบว่า แตกต่างกันจำนวน 3 คู่ ดังนี้ นักศึกษาที่เรียนในสาขา ไฟฟ้า มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สูงกว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาอาหารและการโรงแรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และพบว่านักศึกษาที่เรียนในสาขาบริหารธุรกิจ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สูงกว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขา อาหารและการโรงแรม สาขาตัดเย็บเสื้อผ้า และสาขาก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และนักศึกษาที่เรียนในสาขาไอที มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สูงกว่านักศึกษาที่เรียนสาขา อาหารและการโรงแรม สาขาตัดเย็บเสื้อผ้า และสาขาก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาวិทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสัก พบว่ามีระดับของแรงจูงใจในด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านลักษณะของสถาบัน อยู่ในระดับมาก โดยจะทำการอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านเหตุผลส่วนตัว เนื่องจากนักศึกษาต้องการได้รับความรู้ ทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ จากการศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งยังต้องการสร้างความก้าวหน้าให้กับตนเองเพื่อสร้างความมั่นคงในอนาคต สอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา ไชธานี (2557, น.66-92) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีแรงจูงใจในการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านส่วนตัวด้านอาชีพ และด้านสังคม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยแรงจูงใจด้านส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านการประกอบอาชีพ เนื่องจากนักศึกษาต้องการประสบผลสำเร็จในวิชาชีพที่เลือกเรียนและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้หลากหลายสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัครวิน มณีอินทร์ (2555, น. 519-525) ที่พบว่านิสิตปริญญาตรีมีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อคณะพลศึกษาของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในระดับมาก โดยเหตุผลที่เลือกเรียนคณะพลศึกษาเพราะมีชื่อเสียงด้านการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เพราะเป็นสาขาที่ตรงกับความสนใจ และสามารถเข้าทำงานในหน่วยงานหรือบริษัทที่คาดหวังไว้ ตามลำดับ

แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านลักษณะของสถาบัน เนื่องจาก วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพชั้นสูง มีหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐานเท่าเทียมกับ วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพที่มีชื่อเสียง อีกทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพก็เป็นที่ยอมรับของสังคมยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของอุทุมพร ไฉฉลาด และจงดี โตอิม (2559, น. 165-177) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านคุณลักษณะสถาบัน รองลงมาคือด้านการประกอบอาชีพ และด้านหลักสูตร ตามลำดับค่าเฉลี่ย $=3.78 \pm 0.57$ ตามลำดับ

เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ของนักศึกษาที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ของนักศึกษาที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน พบว่า

ด้านเหตุผลส่วนตัว พบว่านักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านเหตุผลส่วนตัว แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษา ของ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2556, น. 148-149) อาจเป็นเพราะความแตกต่างระหว่างเพศของ นักศึกษาหญิงและชายที่ขึ้นอยู่กับสังคมและวัฒนธรรม ผู้หญิงก็มีโอกาสเลือกได้ทุกอาชีพขึ้นกับความสามารถของตน และสอดคล้องกับการศึกษาของ จุลลดา จุลเสวก และวันธร อรรถปทุม (2559, น. 149-160) ที่พบว่านักศึกษาชาย มีแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ด้านเหตุผลส่วนตัว สูงกว่านักศึกษาหญิง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิศมัย เพียรเจริญ (2554, น. 117-127) ที่พบว่า นักศึกษาชาย และหญิงมีเหตุผลในการเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แตกต่างกัน 2) อาจเนื่องมาจาก ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านความสามารถทางการเรียนที่ให้นักศึกษามีเหตุผล ทศนคติ และมุมมองแตกต่างกัน 3) นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ และสถาบัน แตกต่างกัน อาจเนื่องจากแต่ละหลักสูตรมีลักษณะเนื้อหาวิชาและการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน จึงส่งผลต่อ แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา

ด้านการประกอบอาชีพ พบว่า นักศึกษาที่เรียนต่างสาขาวิชาชีพ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง สูง เนื่องจากนักศึกษาต้องการประสบผลสำเร็จใน วิชาชีพที่เลือกเรียนและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไป ประกอบอาชีพได้หลากหลาย แต่จะขัดแย้งกับการศึกษาของ จินตนา ไทธานี (2557, น. 104-105) พบว่าผลการเปรียบเทียบ แรงจูงใจในการเข้าเรียนฝึกอาชีพของนักศึกษา ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำแนกตามหมวดวิชาชีพ พบว่าไม่ แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่ว่าจะเลือกเรียนหมวดวิชาชีพใดก็ตาม ย่อมมีความต้องการหรือมีแรงจูงใจที่ จะเลือกเรียนวิชาชีพที่ตนเองชื่นชอบ สนใจ เหมาะสมกับความรู้และความถนัดของตนเองเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน การประกอบอาชีพ อีกทั้งยังต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำงานกับผู้อื่นเพื่อนำมาพัฒนานตนเอง

ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน พบว่า นักศึกษาที่เรียนต่างสาขาวิชาชีพ มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงซึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุทุมพร ไฉนลาดและจงดี โตอัม (2559, น. 169-172) ปัจจัยที่มีผล ต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะสถาบัน ด้านการประกอบอาชีพและด้านหลักสูตรมีผลต่อการตัดสินใจ ศึกษาต่อในระดับสูง ซึ่งเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลก สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพด้านการเรียนการสอน และการวิจัย ซึ่งเป็นจุดแข็งของมหาวิทยาลัยมหิดลประการหนึ่งอีกทั้ง คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์มีการพัฒนา การเรียนการสอนและงานวิจัยมาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการในแบบองค์รวม ไม่แบ่งแยกเป็นภาควิชาทำให้ สามารถบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษากลุ่มที่เข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีแรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัวมากกว่าด้านการประกอบอาชีพ จึงไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโครงการ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสักนำไปพิจารณาแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการวิทยาลัยเทคนิควิชาชีพจำปาสักให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจ และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่จะลงทะเบียนเรียนครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ เช่น ความสามารถในการรับรู้ข่าวสาร การสนับสนุนของครอบครัว โรงเรียน และบุคคลรอบข้าง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการและการกีฬา. (2551). *การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สมาคมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *รายงานการวิจัยการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา1*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จินตนา ไทธานี. (2557). *การศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของนักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร*. (ปริญญาวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุลลดา จุลเสวก และวรินทร์ อรรถปทุม. (2562). แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 13(2), 149-160.
- ลัดดาวัลย์ มากช่วย. (2564). แรงจูงใจที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพนิชย์ ชั้นปีการศึกษาที่ 2. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพนิชย์การ.
- พิสมัย เพียรเจริญ. (2554). ลักษณะของนักศึกษาและเหตุที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. *วารสารวิทยบริการ*, 22(1), 117-127.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัศวิน มณีอินทร์. (2555). แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อคณะพลศึกษาของนิสิตปริญญาตรีคณะพลศึกษา. *มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารคณะพลศึกษา*, 15(ฉบับพิเศษ), 519-525.
- อุทุมพร ไฉลาต และจงดี้ โตอิม. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(2), 165-177.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอำนาจเจริญ

An Assessment of Needs is Necessary to Develop Competence in Information and Communications Technology of School Teachers in Amnat Charoen Province

ยุภารัตน์ อภัยพันธ์¹ อัจฉรีย์ พิมพ์มูล² และธีรวุฒิ เอกะกุล³

Yuparat Aphaiphan¹, Ajcharee Pimpimool² and Theerawut Akakul³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ 2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ และ 3) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ ตัวอย่าง คือ ครูที่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 รวมทั้งสิ้น จำนวน 288 คน ได้ตัวอย่างมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้สูตรของ Taro Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา และแนวคำถามในการจัดกระบวนการกลุ่มแบบเทคนิคสมมติฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เทคนิควิธีการหาดัชนีอันดับความต้องการจำเป็นในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูระดับมัธยมศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในภาพรวมสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น พบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และการจัดอันดับความสำคัญความต้องการจำเป็นที่มากที่สุด คือ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานรองลงมา คือ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย เรียงตามลำดับ

2. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาสูงสุด คือ ครูมีความต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสาร นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นได้แก่ ครูมีความต้องการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่สามารถให้นักเรียนเข้าถึงง่ายสะดวกและเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ครูมีความต้องการพัฒนาผลงานทางวิชาการของตนเอง ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ การอ้างอิงแหล่งที่มาผลงานทางวิชาการที่ถูกต้อง สร้างรูปแบบการประเมินผลการสอนที่ทันสมัย การประเมินผลการสอนที่ถูกต้องแม่นยำ ความสะดวกรวดเร็วในการประเมินผล

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ รองศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ติดต่อ ยุภารัตน์ อภัยพันธ์ อีเมล: yuparat.ag63@ubru.ac.th

รับเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2566 แก้ไข 9 มีนาคม 2566 ตอรับเมื่อ 14 มีนาคม 2566

3. แนวทางเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คือ การให้ครูเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังมีแนวทางอื่น ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกฝน ทดลองเทคนิคใหม่ ๆ ที่ได้จากการอบรม และการค้นคว้า เพื่อเสริมสร้างความชำนาญในการใช้โปรแกรม ศึกษา ทำความเข้าใจกฎหมาย เรื่อง ลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับผู้อื่น

คำสำคัญ ความต้องการจำเป็น, สมรรถนะเทคโนโลยีและการสื่อสาร, ครูระดับมัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to explore the need to develop information and communication technology competencies of secondary school teachers in Amnat Charoen province, 2) to analyze the reasons for the need to develop information and communication technology competencies of secondary school teachers in Amnat Charoen province, and 3) to propose ways to develop information and communication technology competencies of secondary school teachers in Amnat Charoen province. For example, there are 288 teachers in grades 1-6. Using Taro Yamane's formula, the research tools are questionnaires on how to improve information and communication technology competencies of secondary school teachers, and questions for grouping in a fictitious technique. Analyze quantitative data using base statistics. It uses techniques to determine the need ranking index to prioritize essential needs and analyze qualitative data using cross-case analysis.

The research findings were as follows:

1. Secondary school teachers have the necessary need to improve the technological and communication competencies of secondary school teachers in the overall picture of the conditions that are true to the conditions they should be. And the most important priority is the competence of using basic information technology, followed by the competence in the use of information technology and communication with teaching and learning. Competence in the use of information and communication technology for personal and professional development. Competence in the use of information and communication technology is legal. Ethics, Ethics and Safety Sort by order

2. The reason why there is a need to develop the competencies in technology and communication of the highest secondary school teachers is that teachers have a need to build knowledge and enhance their skills in educational and communication technology. There are also other reasons why teachers want to create learning resources that are easy for students to access. Convenient and accessible anytime, anywhere Teachers have a desire to develop their own academic output. Lack of knowledge and understanding of copyright law Citing sources, valid scholarly works. Create a modern teaching evaluation model. Accurate pedagogical evaluation Ease and speed of evaluation

3. Guidelines for the development of the highest level of technology and communication competencies of secondary school teachers. having teachers participate in workshops. There are also other approaches, including self-learning, practice, experimentation with new techniques derived from training, and research to strengthen proficiency in the use of the program. Study, understand the laws, copyrights and patents of information technology, and exchange experience and knowledge about the use of educational information technology on the Internet with others.

Keywords: Needs assessment, Technology and communication competencies, Secondary school teachers

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2560-2564) เพื่อการศึกษากำหนดยุทธศาสตร์ในการยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: 116) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องมีความรู้ และความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน รวมถึงนำมาใช้ในการพัฒนาผลงาน สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาพัฒนานักเรียน และพัฒนาวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย รสสุคนธ์ มกรมณี (2556, น. 7) ที่กล่าวว่า "เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนเป็นเรื่องของครูทุกคน ไม่ใช่เรื่องของครูสอนคอมพิวเตอร์" ครูจึงต้องมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยในการทำงาน พัฒนางาน และวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าครูยังมีความต้องการพัฒนาให้มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน และ 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ จะเห็นได้ว่าครูต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงการพัฒนาผลงานและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่เป็นระดับความสำคัญในการพัฒนาครูคือ การศึกษาความต้องการจำเป็นกับครูซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่ต้องการให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครั้งนี้ Witkin & Altschuld (1995 อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช 2562 น. 51) กล่าวว่า การศึกษาความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายหลักหรือกลุ่มผู้ให้บริการเป็นความต้องการจำเป็นระดับ Secondary Needs ซึ่งมีความสำคัญเช่นเดียวกับกลุ่มผู้รับบริการ เนื่องจากจะทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานอันสำคัญเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นจริงของบุคคลที่สำคัญที่จะทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่เป็นสภาพจริงซึ่งผู้รับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ในการวางแผนปรับปรุงระบบทั้งในด้านการผลิตและพัฒนาได้อย่างตรงจุด และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย

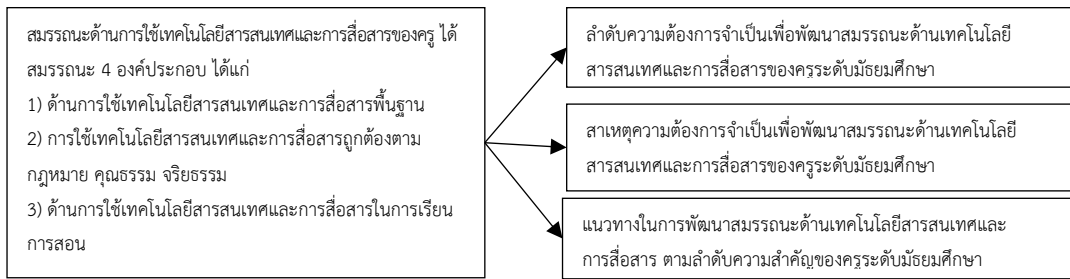
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานีและอำนาจเจริญ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดการแพร่ระบาดมาแล้วในปี 2563 และแพร่ระบาดอีกครั้งในปี 2564 โรงเรียนเหล่านี้เป็นโรงเรียนที่ได้รับผลกระทบจากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ในการเลื่อนวันเปิดเทอมปีการศึกษา 1/2564 จากช่วงเดือนพฤษภาคม ไปเป็นวันที่ 1 มิถุนายน 2564 ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา ขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องในการเรียนรู้ ภายใต้แนวคิด “โรงเรียนหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” กระทรวงศึกษาธิการ (2564, ไม่มีเลขหน้า) ทำให้โรงเรียนแต่ละแห่งได้ปรับกระบวนการเรียนการสอนในยุคโควิด-19 บทบาทสำคัญคือการนำเทคโนโลยี มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ New Normal และจากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของ สพม.อบจ. ประจำปี 2563-2564 พบว่าการดำเนินตามนโยบายเร่งด่วน การเตรียมการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ก่อนเปิดเรียนปัญหาและอุปสรรค ที่พบด้านความพร้อมของครูในการจัดการเรียนการสอน คือ ครูบางส่วนขาดทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เช่น Google meet, Google form, Google classroom , G-Suite และระบบ DLTV ครูติดต่อกับนักเรียนบางส่วนผ่านช่องทางระบบออนไลน์ไม่ได้ และขาดการพัฒนาครูในการใช้เทคโนโลยีและการใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เมื่อเปิดทดสอบระบบและเปิดจัดการเรียนการสอนครูจึงขาดความรู้และประสบการณ์ ด้วยสถานการณ์นี้ ครูต้องปรับตัวเองมาใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องมีนวัตกรรมทางการศึกษา มีทักษะการสอนที่ทันสมัย มีเทคนิคการสอนสมัยใหม่ โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงต้องมีการศึกษาความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ในรูปแบบของการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งสรุปดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยในรูปแบบของการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ ประกอบด้วย การระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็น และการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา ความต้องการจำเป็น สุวิมล ว่องวานิช (2562, น. 80) โดยการระบุความต้องการจำเป็นนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความแตกต่างของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่ควรจะเป็น สาเหตุความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ โดยศึกษาเอกสาร และสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู ได้สมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพื้นฐาน 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน และ 4) ด้านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,024 คน (ข้อมูลในระบบ EMIS ณ ปี 2565)

เครื่องมือที่ 1 แบบสอบถามการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของการตอบสนองคู่ และเครื่องมือที่ 2 แบบสัมภาษณ์สาเหตุและแนวทางแก้ไขเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อใช้ในการจัดกระบวนการกลุ่มแบบเทคนิคสมมติ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวนทั้งสิ้น 288 คน โดยการนำแบบสอบถามส่งทางอีเมล หรือช่องทางสื่อสารทางเครือข่ายออนไลน์ไปยังครูผู้ประสานงาน แล้วตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการจัดกระบวนการกลุ่มแบบเทคนิคสมมติกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนทั้งสิ้น 9 คน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เทคนิควิธีการหาค่าอันดับความต้องการจำเป็นในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์ข้ามกลุ่มกรณีศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่าครูระดับมัธยมศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาในภาพรวม สภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น พบว่าในภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, $S.D.=0.74$) ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.29$, $S.D.=0.70$) และการจัดอันดับความสำคัญความต้องการจำเป็นที่มากที่สุด คือ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานรองลงมา คือ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย เรียงตามลำดับดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอำนาจเจริญ

สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารของครู	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่ควรจะเป็น			PNI	ลำดับ ที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน	4.02	0.72	มาก	4.35	0.72	มาก	0.08	1
2. สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย	4.27	0.74	มาก	4.33	0.69	มาก	0.01	4
3. สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน	4.14	0.73	มาก	4.30	0.68	มาก	0.04	2
4. สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ	4.07	0.76	มาก	4.19	0.71	มาก	0.03	3
รวม	4.13	0.74	มาก	4.29	0.70	มาก	-	-

2. ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ด้วยการจัดกระบวนการกลุ่มแบบเทคนิคสมมติ โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ครูมีความต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสาร นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่นได้แก่ ครูมีความต้องการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่สามารถให้นักเรียนเข้าถึงง่าย สะดวกและเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ครูมีความต้องการพัฒนาผลงานทางวิชาการของตนเอง ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ การอ้างอิงแหล่งที่มาผลงานทางวิชาการที่ถูกต้อง สร้างรูปแบบการประเมินผลการสอนที่ทันสมัย การประเมินผลการสอนที่ถูกต้องแม่นยำ ความสะดวกรวดเร็วในการประเมินผล

3. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวทางเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษาด้วยการจัดกระบวนการกลุ่มแบบเทคนิคสมมติ ซึ่งแนวทางเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คือ การให้ครูเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังมีแนวทางอื่น ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกฝน ทดลองเทคนิคใหม่ ๆ ที่ได้จากการอบรม และการค้นคว้าเพื่อเสริมสร้างความชำนาญในการใช้โปรแกรม ศึกษาทำความเข้าใจกฎหมาย เรื่อง ลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับผู้อื่น

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอำนาจเจริญ สรุปได้ว่า สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอำนาจเจริญพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูคือ 1) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน 3) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 4) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัยเรียงตามลำดับ สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การประเมินความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสารของครู ระดับมัธยมศึกษา

ครูระดับมัศึกษามีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสารของครูครบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน 3) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 4) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย เรียงตามลำดับ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกรายการที่มีดัชนีค่า $PNI_{modified}$ ตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ซึ่งพบว่า มีเพียง 2 รายการในสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานที่มีดัชนีค่า $PNI_{modified}$ ตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป คือ การใช้โปรแกรมสร้างเว็บ สำเร็จรูปสร้างเว็บเพจ ($PNI_{modified} = 0.35$) และการใช้โปรแกรมทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการศึกษาที่ต้องการได้ ($PNI_{modified} = 0.30$) ซึ่งถือเป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ หลาวทอง และคณะ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ผู้สอน สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความจำเป็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นมาก ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการสอน ด้านการประเมินการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การสอนบนเว็บ และ e-Learning และด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย มารยาท จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์เนื่องจากในปัจจุบัน

การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตกำลังเป็นที่นิยมและใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นประโยชน์หลาย ๆ ด้าน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เข้าใจยากได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ อุบลรัตน์ หิรัญวรรณ, กานดาพูนลาภทวี, อีรพงษ์ วิริยานนท์ และกรรณ จรรยาอุทัยวรรณ (2557, น. 147-156) ได้ทำการวิเคราะห์สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูจากหน่วยงานของต่างประเทศ พบว่าสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครูนั้น นอกจากจะมีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในขั้นพื้นฐานต่าง ๆ เป็นแล้ว ยังต้องมีสมรรถนะในการใช้เครื่องมือและแหล่งทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรมและความรู้ใหม่ด้วย

2. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสาร

เมื่อพิจารณาความถี่ของสาเหตุทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย 3) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน 4) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ด้วยกระบวนการกลุ่มแบบเทคนิคสมมติจากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าสาเหตุหลักที่มีความถี่สูงสุดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสารของครูมัธยมศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ครูมีความต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสารมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉิมา มาศนิยม และปรีชา วิหคโต (2560, น. 753-764) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา พบว่าครูมีความต้องการในขั้นการเข้าถึงความรู้ และการนำความรู้ไปใช้มากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันครูได้สัมผัสกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในชีวิตประจำวันมากมายจึงเห็นความสำคัญและมีความตระหนักในการพัฒนาตนเองมากขึ้น นอกจากความต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาและการสื่อสารของครูมัธยมศึกษาแล้วนั้น ครูยังต้องพัฒนาตนเองให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและการทำงานที่ทันสมัย เช่นเดียวกับ นัทธีรัตน์ พิระพันธุ์ และอติพัทธ์ สุวทันพรกุล (2561, น. 110) กล่าวว่า ครูในปัจจุบันตระหนักดีว่าการจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ซึ่งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตและการศึกษาดังในปัจจุบันนี้ ครูผู้สอนจะมีความรู้เฉพาะในด้านเนื้อหาสาระ และวิธีวิทยาการสอนคงเป็นการไม่เพียงพออีกต่อไป

3. แนวทางเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู ระดับมัธยมศึกษา

เมื่อพิจารณาความถี่ของแนวทางเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน 2) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย 3) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน 4) สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ด้วยกระบวนการกลุ่มแบบสมมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าแนวทางหลักที่มีความถี่สูงสุดเพื่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูระดับมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ การให้ครูเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ เนื่องจากการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการจะทำให้ครูได้รับความรู้เชิงลึกและ

ได้ลงมือปฏิบัติ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการเข้ารับการเรียนรู้ จากการฝึกอบรม ประชุม หรือเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ พีระวัตร จันทกุลและฉลอม ชาติรุประชีวิน (2560, น. 225-237) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู มี 7 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) การดูงานนอกสถานที่ 4) การสอนงาน 5) การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ 6) การเรียนรู้จากพี่เลี้ยง และ 7) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ครูจะมีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้น จะต้องเกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งพบว่าแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาให้มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นกรอบเชิงปฏิบัติที่เน้นการฝึกปฏิบัติ การใช้สถานการณ์จำลองให้ผู้เข้ารับการเรียนรู้ ในลักษณะที่ได้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์ที่จำลองขึ้นมาเหมือนสถานการณ์จริง ซึ่งจะเกิดผลดีต่อผู้เข้ารับการอบรม และสอดคล้องกับการศึกษาของ เพชรรัตน์ วงศ์คำ (2562, น. 79-80) ได้เสนอแนวทางการสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โดยด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานควรศึกษาคู่มือการใช้งาน ค้นคว้าหาความรู้ เทคนิคใหม่ ๆ เกี่ยวกับโปรแกรมบำรุงรักษาจากสื่อการเรียนรู้อื่น เช่น ตำรา สิ่งพิมพ์ สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในเว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้นเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องสแกนภาพและอุปกรณ์มือถือต่าง ๆ รวมถึงเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึกการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปพื้นฐาน เช่น ด้านการพิมพ์งาน งานคำนวณ และงานนำเสนอจากโปรแกรม Word, Excel และ PowerPoint และทดลองปฏิบัติจริงจนเกิดความชำนาญในการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูปพื้นฐาน และฮาร์ดแวร์พื้นฐานในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลการประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความต้องจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู พบว่า ครูมัธยมศึกษามีความต้องการจำเป็นอันดับแรก คือ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน รองลงมาคือ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนการสอน สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกต้องตามกฎหมาย จริยธรรม จรรยาบรรณและปลอดภัย ตามลำดับ ต้นสังกัดของสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปจัดการวางแผนจัดระบบในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ดียิ่งขึ้น โดยเรียงลำดับตามลำดับความต้องการจำเป็นดังกล่าว

1.2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าครูมีความต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา และการสื่อสาร ต้นสังกัดของสถานศึกษา และครูมัธยมศึกษาควรแก้ปัญหาตามสาเหตุดังกล่าวก่อนปัญหาอื่น โดยแนวทางการพัฒนาควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครู เน้นให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พร้อมกับให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริง นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารอบและรูปแบบในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียน บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัย และ พัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูทุกด้าน เพื่อต่อยอดการพัฒนาแบบองค์รวม และนำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้เกิดผลดีเลิศต่อไป

บรรณานุกรม

พิระวัตร จันทกุล และฉลอง ชาตรูปะชีวิน. (2560). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 19(3), 235-237.

เพชรรัตน์ วงศ์คำ. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรังสิต, 2562.

ภรณ์ หลาวทอง และคณะ. (2556). การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาจารย์ผู้สอนสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

รสสุคนธ์ มกรมณี. (2557). *ครูไทยกับ ICT*. สืบค้น 18 พฤศจิกายน 2564, จาก: <https://shorturl.asia/grq9o>.

สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2555). *ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548*. สืบค้น 20 พฤศจิกายน 2564, จาก: <http://site.ksp.or.th/about.php?site=testingeva&SiteMenuID=35>

อัจจิมา มาศนิยม และปรีชา วิหคโต. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 753-764.

อุบลรัตน์ หรินวรรณ. *การเสริมสร้างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา โดยใช้การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีนิเทศศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2563.

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Development of Computer-Assisted Instruction in title of Information and Using Technology on Science for Grade 5 Students

พัทธนันท์ สุวรรณสิงห์¹ สาวิตรี เถาว์โท² และเกษศิริ ทองเฉลิม³

Pattanan Suwannasing¹, Savitree Thaotho² and Ketsiri Thongchalem³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 3) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 38 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบางเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าประสิทธิภาพของบทเรียน และค่าดัชนีประสิทธิผล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.86/81.43 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีค่าเท่ากับ 0.681 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 68.10
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ ประสิทธิภาพ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, ทักษะด้านเทคโนโลยี

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ติดต่อ พัทธนันท์ สุวรรณสิงห์ อีเมล: pattanan1401@gmail.com

รับเมื่อ 7 เมษายน 2566 แก้ไข 27 พฤษภาคม 2566 ตอบรับเมื่อ 27 พฤษภาคม 2566

Abstract

The objectives of this research were to 1) investigate efficiency of Computer-Assisted Instruction in title of Information and Using Technology on Science for Grade 5 Students, 2) compare students' learning achievement before and after learning using the computer-Assisted Instruction, 3) examine index of effectiveness of the computer-Assisted Instruction, and 4) analyze the students' satisfaction towards the computer-Assisted Instruction. The sample used in the experiment was 38 students studying in grade 5 students in the first semester of the academic year 2020, randomized by cluster sampling. The statistics used in data analysis were mean, standard deviation, t-test, lesson efficiency values, and an index of effectiveness.

The research findings were as follows:

1. The efficiency of the Computer-assisted Instruction was at 80.86 / 81.43 based on the set criteria of 80/80.
2. The students' achievement after learning with the Computer-Assisted Instruction was higher than that before learning with it at the level of .01.
3. The effectiveness index of the Computer-Assisted Instruction had a value of 0.681, indicating that the students were progressed in learning increased by 68.10%.
4. The overall of the students' satisfaction towards the Computer-Assisted Instruction was at the highest level.

Keywords: Efficiency, Learning Achievement, Computer-assisted Instruction, Technology Skills.

บทนำ

ในการพัฒนาผู้เรียนตามกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีทิศทางการดำเนินการพัฒนาประเทศในทุกกระบวนให้มีความสอดคล้องกัน และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคนดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงทักษะสำคัญจำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะ 3Rs+8ICs (กระทรวงศึกษาธิการ 2560, น. 16) การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในด้านเทคโนโลยีเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาและเรียนรู้ในอนาคตและตลอดชีวิต ต้องเน้นให้นักเรียนมีความรู้และความสามารถในการระบุนความต้องการสารสนเทศของตนเอง ความสามารถในการค้นหา การประเมินค่า และนำเสนอสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศักดิ์ชัย นันทราช, 2561, น. 1)

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (computer assisted instruction) หรือ “CAI” เป็นสื่อการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งใช้ความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอ ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์ กราฟฟิก แผนภูมิ กราฟ และเสียง ในการถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนและองค์ความรู้ต่าง ๆ (สุภารักษ์ พรหมโสภา 2553, น. 25) โดยคุณลักษณะที่สำคัญของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคุณสมบัติสำคัญ 4 ประการ หรือเรียกว่า

4 Is ประกอบด้วย 1) สารสนเทศ (Information) 2) ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individualization) 3) การโต้ตอบ (Interaction) 4) การส่งผลป้อนกลับได้ทันที (Immediate Feedback) ทำให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถูกนำมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย ทั้งในลักษณะสื่อประกอบการบรรยายของผู้สอนในชั้นเรียน และสื่อสำหรับผู้เรียนนำไปใช้เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดี อีกทั้งการได้รับแรงเสริมจากการทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ทันที เป็นการท้าทายนักเรียนและเสริมแรงให้อยากเรียนต่อ นอกจากนี้การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการเรียนการสอน ยังเป็นการประหยัดเวลาและงบประมาณ ทำให้ครูมีเวลามากขึ้นในการช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหา (อัจฉรีย์ พิมพ์มูล 2555, น.7-8)

ทักษะด้านเทคโนโลยี เป็นหนึ่งในสาระสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้สำหรับใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม ซึ่งผู้เรียนต้องใช้ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่น ๆ อย่างผสมผสาน (กระทรวงศึกษาธิการ 2560, น. 3-5) จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองทัพและโรงเรียนโนนสูงโนนโฮมวิทยา ในปัจจุบันพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่สูงมากนัก โดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยี สาเหตุเนื่องมาจากนักเรียนมาจากต่างหมู่บ้าน มีความแตกต่างระหว่างบุคคลและมีความสามารถในการเรียนรู้ไม่เท่ากัน นักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วต้องรอเพื่อนที่ช้า ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้เนื้อหาเกี่ยวกับทักษะด้านเทคโนโลยี มีความเป็นนามธรรมทำให้นักเรียนเข้าใจได้ยาก เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจนักเรียนไม่กล้าถามครูผู้สอน เนื่องจากอายและกลัวเพื่อนล้อเลียน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน และเกิดความเบื่อหน่าย รวมไปถึงครูผู้สอนขาดเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้การบรรยายให้นักเรียนท่องจำมากกว่าใช้ทักษะกระบวนการ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงต้องเปลี่ยนจากเดิมที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง เป็นการเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนเนื้อหาด้านเทคโนโลยีและความสำคัญของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จึงพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้น โดยสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่นำเสนอได้ทั้งตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว มีเสียงบรรยายเสียงดนตรี และระบบตอบโต้ทันทีกับนักเรียน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนที่มีความแตกต่างในการเรียนรู้สามารถใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น มาทบทวนเนื้อหา ฝึกทำโจทย์ปัญหาและแบบฝึกหัดให้เกิดความรู้ความเข้าใจและความชำนาญ ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเนื้อหาวิชาเทคโนโลยีด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

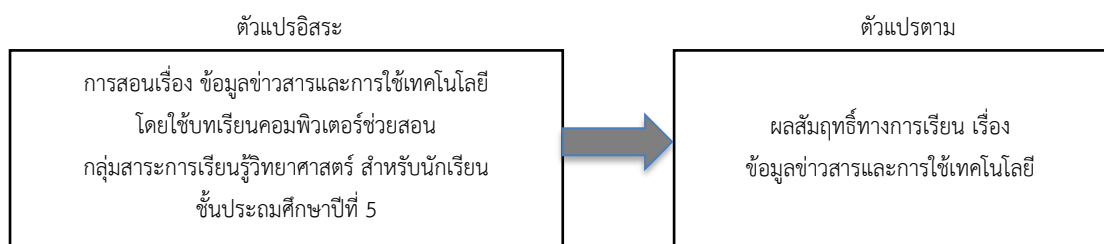
1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

3. เพื่อศึกษาคำดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการวิจัยการศึกษาประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นำเสนอแผนภาพความสำคัญระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบางเก่าขาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองทัพ จำนวน 16 คน โรงเรียนบ้านเก่าขาม จำนวน 23 คน โรงเรียนบ้านคำกลาง จำนวน 19 คน โรงเรียนโนนสูงโนนโฮมวิทยา จำนวน 22 คน โรงเรียนชุมชนบ้านปลาขาว จำนวน 37 คน โรงเรียนรัชมังคลาภิเษกบ้านโนนป่าเลา จำนวน 26 คน โรงเรียนบ้านยางกลาง จำนวน 9 คน โรงเรียนบ้านหนองคู จำนวน 6 คน รวมทั้งหมดจำนวน 158 คน โดยเป็นโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนในบริบทเดียวกันและเป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกัน เครือข่ายเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนบ้านหนองทัพ จำนวน 16 คน และโรงเรียนโนนสูงโนนโฮมวิทยา จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การสร้างและการหาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) และหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. ศึกษาหนังสือและเอกสารงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3. ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้การสอน Constructivism, Cognitivism ในการออกแบบและจัดลำดับเนื้อหา ศึกษาแนวคิดและหลักการออกแบบของ ADDIE Model

4. สร้างและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีเนื้อหา 4 หน่วยการเรียนรู้หลัก 16 หน่วยการเรียนรู้ย่อย

5. นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบข้อมูลด้านเนื้อหา การออกแบบและรูปแบบของกิจกรรม และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

6. นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผ่านการสร้าง และหาคุณภาพเรียบร้อยแล้วจากช่วงแรกมาทดลองใช้จริงกับนักเรียนเพื่อศึกษาประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีรายละเอียดของการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมาย

ในระยะนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจริง แต่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มเป้าหมายจริงในการศึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย กลุ่มย่อยที่ 1 จำนวน 3 คน กลุ่มย่อยที่ 2 จำนวน 10 คน และกลุ่มย่อยที่ 3 จำนวน 30 คน มีขั้นตอนดังนี้

1. จัดเตรียมห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ โดยการตรวจสอบสภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ให้มีจำนวนเพียงพอและพร้อมใช้งาน สำหรับกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมายเพื่อใช้ทดลองบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และผู้วิจัยทำการติดตั้งและทดสอบการใช้งานของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้มีความสมบูรณ์

2. ดำเนินการปฐมนิเทศ อธิบายขั้นตอน วิธีการเข้าใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พร้อมเงื่อนไขในการใช้งานให้กับนักเรียนได้รับทราบและเข้าใจร่วมกัน

3. นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมาย ดังนี้

3.1 ทดลองกับกลุ่มย่อยที่ 1 เป็นการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเก่าขาม จำนวน 3 คน คือ นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน ผลจากการทดลองกับนักเรียนกลุ่มย่อย พบว่า เนื้อหามีมากเกินไปทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามกำหนดระยะเวลา และหน้าจอการทำงานในหน่วยที่ 2 ไม่แสดงปุ่มสำหรับกดเรียนเนื้อหาเรื่องถัดไป

3.2 ปรับปรุงแก้ไข รอบที่ 1 ได้ปรับปรุงเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการเรียน และแก้ไขให้มีการแสดงปุ่มในหน่วยที่ 2

3.3 ทดลองกับกลุ่มย่อยที่ 2 เป็นการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคำกลาง จำนวน 10 คน คือ นักเรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 4 คน และอ่อน 3 คน ผลจากการทดลองกับนักเรียน พบว่า เวลาที่ใช้ในการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความเหมาะสม เนื้อหามีความเหมาะสม แต่มีค่าที่สะท้อนคิดในการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในหน่วยที่ 4

3.4 ปรับปรุงแก้ไข รอบที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตรวจสอบการพิมพ์ผิด การสะกดคำ ในจุดประสงค์การเรียนรู้หน่วยที่ 4 ให้สมบูรณ์ ครบถ้วน

3.5 ทดลองกับกลุ่มย่อยที่ 3 เป็นการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านปลาขาว จำนวน 30 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอนการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การทำแบบฝึกหัดท้ายบท และการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ผลจากการทดลองใช้กับนักเรียน พบว่าเวลาที่ใช้มีความเหมาะสมและเนื้อหาที่มีความเหมาะสม

ระยะที่ 2 การทดลองกับกลุ่มเป้าหมายจริง

ในระยะนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายจริง จำนวน 38 คน มีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบสภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ให้พร้อมใช้งานกับกลุ่มเป้าหมายจริง
2. ดำเนินการปฐมนิเทศ อธิบายขั้นตอน วิธีการเข้าใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พร้อมเงื่อนไข

ในการใช้งานให้กับนักเรียนได้รับทราบและเข้าใจร่วมกัน

3. ทดลองกับกลุ่มเป้าหมายจริง ผู้วิจัยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนบ้านหนองทัพ จำนวน 16 คน และโรงเรียนโนนสูงโนนโฮมวิทยา จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

4. วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำผลการทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยกลุ่มเป้าหมายจริง มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่อการสอนมัลติมีเดีย

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีต่อสื่อการสอนมัลติมีเดียระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

4.3 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของสื่อการสอนมัลติมีเดีย

2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และวิเคราะห์สาระการเรียนรู้และกิจกรรมเพื่อวางแผนกำหนดเนื้อหาและจำนวนข้อของแบบทดสอบ

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 42 ข้อ

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยหาค่า IOC เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยค่าดัชนี IOC ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ($IOC \geq 0.50$) โดยมีข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 จำนวน 42 ข้อ

4. จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ปรับปรุงแล้ว และนำมาทดลองใช้กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาบางเก่าขาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ที่เคยเรียนเรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี

5. นำคะแนนมาวิเคราะห์หาความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.33- 0.73 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.33 - 0.73 พบว่ามีข้อสอบที่เข้าเกณฑ์จำนวน 38 ข้อ

6. นำแบบทดสอบที่เข้าเกณฑ์มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson ผลปรากฏว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

7. นำข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้ว จัดพิมพ์จำนวน 30 ข้อ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนบ้านหนองทัพ จำนวน 16 คน และโรงเรียนโนนสูงโนนโฮมวิทยา จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2.3 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า

2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพของความพึงพอใจด้วยการให้คะแนนโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 20 ข้อ

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด ผลปรากฏว่าข้อคำถามในแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 มีจำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่เหมาะสม

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นการจัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ จำนวน 38 ฉบับ ที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 0.80 เพื่อเตรียมสำหรับประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

5. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน เป็นการนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจของตนเองหลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

6. วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของนักเรียน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. แบบแผนที่ใช้ในการทดลอง

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยแบบแผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (ธีรฤดี เอกะกุล 2553, น. 86) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย แบบ One-Group Pretest-Posttest Design

สอบก่อน	แผนการจัดการเรียนรู้	สอบหลัง
O ₁	X	O ₂

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

O₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

X แทน การสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

O₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองตามบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มเป้าหมายจริง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วบันทึกผลการทดสอบของผู้เรียนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
2. ปฐมนิเทศ อธิบายขั้นตอน วิธีการเข้าใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พร้อมเงื่อนไขในการใช้งานให้กับนักเรียนได้รับทราบและเข้าใจร่วมกัน
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นร่วมกับการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ จำนวน 16 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 16 ชั่วโมง
4. ทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มเป้าหมายจริง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วบันทึกผลการทดสอบของผู้เรียนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจของตัวเองหลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นแล้ววิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 4 ข้อ ดังนี้

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กลุ่มเป้าหมายจริงจำนวน 38 คน มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 80.86 และมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_2) เท่ากับ 81.43 ดังนั้น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 0.86/81.43 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์ 80/80

จำนวน นักเรียน (N)	กระบวนการ			ทดสอบหลังเรียน (ผลลัพธ์)		
	คะแนนเต็ม (A)	คะแนนรวม (Σx)	ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E_1)	คะแนนเต็ม (B)	คะแนนที่ได้ (ΣF)	ประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ (E_2)
38	120	3,396	80.86	30	733	81.43

2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผลการทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	38	13.79	2.880	-44.579	.00*
หลังเรียน	38	27.37	2.460		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.681 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าจากการเรียนด้วยสื่อการสอนมัลติมีเดียเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 68.10 ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน	ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน
38	30	376	733
ดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน=0.681			

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกลุ่มเป้าหมายจริง จำนวน 38 คน พบว่าในภาพรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เนื้อหามีความน่าสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียน	4.55	0.64	มากที่สุด
2. เนื้อหามีการนำเสนอเป็นขั้นตอนและเข้าใจง่าย	4.55	0.59	มากที่สุด
3. เนื้อหา มีประโยชน์สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง	4.58	0.49	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน ช่วยทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.74	0.44	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเข้าใจและเรียนรู้ได้เร็วกว่าการเรียนแบบปกติ	4.71	0.51	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนการสอน ใช้สื่อที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.58	0.54	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนการสอน ให้ข้อมูลย้อนกลับตามความต้องการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.58	0.54	มากที่สุด
8. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน	4.53	0.50	มากที่สุด
9. ครูชี้แจงงานต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติอย่างชัดเจน	4.63	0.53	มากที่สุด
10. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.68	0.52	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.61	0.53	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.86/81.43 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 สอดคล้องกับโชติกา วัชรเดชโกศล (2559, น.65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย โดยใช้แบบฝึกทักษะชนิดเกมวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Things Around Me สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้แบบฝึกทักษะชนิดเกม เรื่อง Things Around Me วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่า E1/E2 เท่ากับ 76.25/77.22 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างมีระบบ ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะชนิดเกม การวิเคราะห์เนื้อหาและการออกแบบได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และด้านเนื้อหา และมีการดำเนินการทดลองตามขั้นตอนกระบวนการวิจัย

2. ผลการศึกษาค่าสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปผลได้ว่า หลังการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนมีความรู้ความสามารถในเรื่องข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยกระบวนการอย่างเป็นระบบผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนสอน และนักเรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง ในกรณีที่นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาเรื่องใดก็สามารถศึกษาทบทวนเนื้อหาที่นั้นได้ตามต้องการ ซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้นำเสนอเนื้อหา รูปภาพ เสียงบรรยายประกอบสื่อการเรียนการสอน จึงทำให้สื่อการเรียนการสอนสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีทำให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างไม่รู้สึกลำบากหน่าย จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ รื่นเรือง (2557, น. 76-77) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง หลักการทำงานของป้อนต้นของคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 มีผลเรียนที่สูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นมีการออกแบบที่ใช้งานง่าย ใช้ภาษาการสื่อสารที่ชัดเจน มีการนำเสนอเนื้อหาจากง่ายไปยาก นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากแต่ละหน่วยการเรียนรู้มาเชื่อมโยงความรู้ได้ต่อเนื่อง

3. ผลการศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีค่าเท่ากับ 0.681 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 68.10 ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติพร เกตุแก้ว (2555, น.70) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ทศนาต สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโนนสูงศรีธานี ผลการวิจัยพบว่า สื่อมัลติมีเดียเรื่อง ทศนาต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโนนสูงศรีธานี ได้ค่าจากแบบทดสอบภาคสนาม (E1/E2) เท่ากับ 82.80/82.44 ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.70 ทั้งนี้เนื่องมาจากสื่อการเรียนมัลติมีเดียได้ผ่าน

การวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ และกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทำให้สื่อการสอนมัลติมีเดียมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้มีค่าดัชนีประสิทธิผลอยู่ในระดับที่ดี

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพท คงศรีลา (2561, น.68) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานภาษาซี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร พานอิน (2556, น. 92-93) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คอมพิวเตอร์น่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คอมพิวเตอร์น่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นผู้พัฒนาได้จัดทำโดยพิจารณาความเหมาะสมกับวัย รูปแบบ และเนื้อหาตามตัวชี้วัดที่กำหนด ทำให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนรู่มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้เนื้อหาควรมีความเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นในด้านของเวลานักเรียนสามารถนำกลับไปศึกษานอกเวลาและสถานที่อื่น ๆ ด้วยตนเองได้
2. ก่อนนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้ครูควรมีการศึกษาด้านเนื้อหาและรูปแบบการเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อให้การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด
3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องข้อมูลข่าวสารและการใช้เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นอกจากจะใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของผู้เรียนแล้ว ครูอาจจะประยุกต์ใช้ในส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการอบรมอื่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนำไปบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ให้ครบทุกรายวิชาตามความเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการนำไปจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
2. ควรพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ให้สามารถเข้าใช้งานได้ตลอดเวลาในทุกสถานที่ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กนกอร พานอิน. (2556). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คอมพิวเตอร์นำรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตร
และการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2560). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560).
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กิตติพร เกตุแก้ว. (2555). ผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เรื่อง ทศนธาตุ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
โนนสูงศรีธานี. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 6(1), 1-6.
- ชญารณ กุลนิต. (2553). สารสนเทศและการสื่อสารค้นคว้า. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- โชติกา วัชรเดชโกสิน. (2559). ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย โดยใช้แบบฝึกทักษะชนิดเกมวิชาภาษาอังกฤษ
เรื่อง Things Around Me สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซตการพิมพ์
ไพฑูรย์ คงศรีลา. (2560). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานภาษาซี
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี (สทวท.), 4(2), 87 – 97.
- วิรัตน์ รื่นเรือง. (2557). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง หลักการทำงานเบื้องต้นของคอมพิวเตอร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศักดิ์ชัย นันทราช. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุภารักษ์ พรหมโสภา. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกาย
ของเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อัจฉริย์ พิมพ์มูล. (2555). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน Computer Assisted Instruction. อุบลราชธานี: สุจินต์การพิมพ์.

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Analyze Second-order Confirmatory Factors of Democratic Consciousness Behavior of Grade 6 Students

นฤมล แสงพรหม¹

Narumon Saengprom¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1,200 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 75 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.323-0.818 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.910 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงบรรยาย และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง

ผลการวิจัยพบว่า

โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการยอมรับ (6 ตัวบ่งชี้) องค์ประกอบที่ 2 ด้านสามัคคีธรรม (5 ตัวบ่งชี้) และองค์ประกอบที่ 3 ด้านปัญญาธรรม (4 ตัวบ่งชี้) โดยโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีมาก ($\chi^2=55.797$, $df=52$, $p\text{-value}=0.334$, $CFI=1.000$, $TLI=0.999$, $RMSEA=0.008$, $SRMR=0.011$ และ $\chi^2/df = 1.073$) นั่นคือ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ทุกตัวในโมเดลมีความสำคัญ และมีความสัมพันธ์เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

คำสำคัญ จิตพฤติกรรมประชาธิปไตย, การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง, นักเรียนชั้นประถมศึกษา

Abstract

The purpose of this research were analyze second-order confirmatory factors of democratic consciousness behavior of grade 6 students. Samples, obtained from multistage random sampling, were 1,200 grade 6 students from schools in Roi Et province. Research instrument was a 5 rating scales-questionnaire of democratic consciousness behavior with 75 items which discriminating powers (r_{xy}) ranged from 0.323 to 0.818, and total reliability (α) was 0.910. Data were analyzed using descriptive statistics and second-order confirmatory factor analysis.

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ติดต่อ นฤมล แสงพรหม อีเมล: narumon_ud@hotmail.com

รับเมื่อ 9 พฤษภาคม 2566 แก้ไข 24 พฤษภาคม 2566 ตอรับเมื่อ 27 พฤษภาคม 2566

The research findings were as follows:

Model second-order confirmatory factors of democratic consciousness behavior of grade 6 students consisted of 3 factors with 15 indicators which included factor 1 domains of deference (6 indicators), factor 2 domains of unity (5 indicators), and factor 3 domains of wisdom (4 indicators). It was fit to the empirical data very well ($\chi^2=55.797$, $df=52$, $p\text{-value}=0.334$, $CFI=1.000$, $TLI=0.999$, $RMSEA=0.008$, $SRMR=0.011$, and $\chi^2/df = 1.073$) which concluded that all factors and indicators in the model were significantly related and supportive.

Keywords: Democratic Consciousness Behavior, Second-Order Confirmatory Factor Analysis, Elementary School Student

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งกว่า 90 ปี แห่งการเดินทางบนหนทางสู่ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทย ระบอบประชาธิปไตยและความเป็นอยู่ของพลเมืองไทยต้องประสบปัญหาและอุปสรรคเรื่อยมา การพัฒนาพลเมืองไปสู่ระบอบประชาธิปไตยเรียกว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกของสังคมทำให้คนในสังคมไทยก้าวข้ามความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความรู้สึกของพลเมืองไทยที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้ถูกบิดเบือนเปลี่ยนแปลงไป จนพลเมืองในสังคมไทยไม่เห็นคุณค่า และไม่เข้าใจว่าการเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้น ตนจะต้องมีบทบาทอย่างไร รวมทั้งไม่รู้สิทธิหน้าที่ของตนว่ามีมากน้อยเพียงใด (ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล 2555, น. 64) จึงส่งผลทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคมไทย เกิดการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน เกิดการชักนำประชาชนให้เห็นคล้อยตาม เกิดการเอารัดเอาเปรียบ และยึดถือประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ซึ่งนับวันจะแสดงถึงความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

รัฐมีความพยายามในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทยมาโดยตลอด โดยผ่านกระบวนการส่งเสริมประชาธิปไตย ดังจะเห็นได้จากนโยบายต่าง ๆ ในการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา และในปี 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กำหนดค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในข้อ 7 เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ 2559, ออนไลน์) ซึ่งมีจุดเน้นในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทยคือการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในทฤษฎีของประชาธิปไตยที่ถูกต้อง การปฏิบัติและการได้รับผลการปฏิบัติที่ถูกต้อง สิ่งสำคัญคือประชาธิปไตยมีรากฐานอยู่ที่การเคารพความเป็นมนุษย์ของคนอื่นหรือของคนทุกคน ด้วยความเชื่อในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของคนทุกคนว่า คนทุกคนมีคุณค่า มีศักยภาพที่จะเรียนรู้ มีอิสรภาพ มีความรักความเอื้ออาทรต่อกัน และร่วมมือกันในการพัฒนาสังคมให้เกิดความถูกต้อง เกิดประโยชน์สุขต่อทุกคน ในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น การพัฒนาสังคมไทยไปสู่ระบอบประชาธิปไตยจำเป็นต้องมีการพัฒนาพฤติกรรมของคนไทยไปด้วย เพราะถ้าขาดพฤติกรรมประชาธิปไตยแล้ว ต่อให้มีรัฐธรรมนูญก็ฉบับเลือกตั้งครั้งแล้วครั้งเล่า ประเทศไทยก็เป็นประชาธิปไตยไม่ได้ ดังนั้นการส่งเสริมจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยให้กับพลเมืองไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยการส่งเสริมจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยให้กับพลเมืองไทยนั้นควรเริ่มตั้งแต่เด็กจนกระทั่งเข้าโรงเรียนประถมศึกษา เพราะเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า สอนเด็กให้ประพฤติอย่างไรในวันนี้เด็กผู้นั้นก็จะประพฤติเช่นนั้นในวันหน้า (วิชัย ตันศิริ 2557, น. 106) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยให้กับนักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงควมมีประชาธิปไตย สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียน

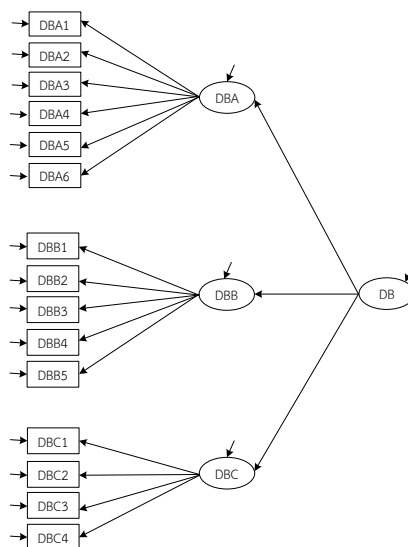
จากการศึกษาเอกสารดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อทุกคน อีกทั้งนักจิตวิทยาและนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยไว้อย่างหลากหลาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะต้องศึกษาองค์ประกอบของจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากเป็นวัยที่อยู่ในช่วงแรกของการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง ภายใต้การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2555, น. 9-11) และมีการกำหนดเงื่อนไขข้อบังคับในการวิเคราะห์องค์ประกอบและการตรวจสอบความตรงของโมเดลที่ชัดเจน ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นประโยชน์สำหรับครู สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเป็นพลเมืองที่ดีตามวิถีประชาธิปไตยในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดการวิจัย

พฤติกรรมประชาธิปไตยเป็นพฤติกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขสภาพในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดพฤติกรรมตามวิถีประชาธิปไตย 3 ประการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2555, น. 9-11) คือ ประการที่ 1 พฤติกรรมด้านเคารพธรรม (DBA) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความเคารพซึ่งกันและกัน เคารพกฎระเบียบของสังคม ซึ่งประกอบด้วย 1) เคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ (DBA1) 2) เคารพซึ่งกันและกันทางกาย (DBA2) 3) เคารพซึ่งกันและกันทางวาจา (DBA3) 4) เคารพในสิทธิของผู้อื่น (DBA4) 5) เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น (DBA5) และ 6) เคารพในกฎระเบียบของสังคม (DBA6) ประการที่ 2 พฤติกรรมด้านสามัคคีธรรม (DBB) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการแบ่งปัน การทำงานร่วมกัน และประสานงานกัน ซึ่งประกอบด้วย 1) การรู้จักประสานประโยชน์โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง (DBB1) 2) การร่วมมือกันในการทำงาน (DBB2) 3) การเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม (DBB3) 4) การรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวมและมีหน้าที่ต่อสังคม (DBB4) และ 5) การมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (DBB5) ประการที่ 3 พฤติกรรมด้านปัญญาธรรม (DBC) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในวิธีการแห่งปัญญา ซึ่งประกอบด้วย 1) การไม่ถือตนเป็นใหญ่ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การยอมรับฟังและปฏิบัติตามมติของเสียงส่วนมาก รู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี (DBC1) 2) เน้นการใช้ปัญญาใช้เหตุผลและความถูกต้องในการตัดสินใจ ไม่ใช่ใช้เสียงข้างมากในการตัดสินใจปัญหาเสมอไป (DBC2) 3) เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นหรือมีเรื่องที่ต้องตัดสินใจ ต้องร่วมกันคิดและช่วยกันตัดสินใจโดยใช้เหตุผล (DBC3) และ 4) กรณีที่มีปัญหาโต้แย้งเกิดขึ้นในหมู่คณะ จะต้องอภิปราย ชักจูงให้ทุกคนเห็นคล้อยตามด้วยเหตุผล หากไม่อาจชักจูงจึงจะใช้วิธีการออกเสียง (DBC4) จากแนวคิดพฤติกรรมตามวิถีประชาธิปไตยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นโมเดลสมมติฐานการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลสมมติฐานองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดร้อยเอ็ด

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1,200 คน จากโรงเรียน จำนวน 36 โรง ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักในการพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดล โดยใช้จำนวนตัวอย่างประมาณ 10 - 20 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์ที่ประมาณค่าในโมเดล (Hair et al. 2014, p. 100) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าอยู่ 48 ค่า ผู้วิจัยจึงใช้อัตราส่วน 20 คนต่อพารามิเตอร์ 1 ตัว ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 960 คน เพื่อให้ความคลาดเคลื่อนมีค่าลดลง ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 1,200 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 75 ข้อ มีค่าความตรงรายข้อตั้งแต่ 0.600 - 1.000 ค่าความตรงทั้งฉบับเท่ากับ 0.928 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.323 - 0.818 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.910

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาให้จัดเตรียมนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการทำแบบวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย

3.2 เตรียมแบบวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการทำแบบวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย เพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง โดยได้ข้อมูลกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,200 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 ทำการคัดกรองข้อมูลและกำหนดรหัสแบบวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย เพื่อป้องกันการสลับเครื่องมือของกลุ่มตัวอย่าง และทำการบันทึกผลการตอบแบบวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยลงในคอมพิวเตอร์

4.2 ศึกษาลักษณะของข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย ซึ่งพบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 15 ตัวของจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.147-3.960 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0.546-0.739 สำหรับการกระจายของข้อมูลของตัวบ่งชี้ มีลักษณะของการกระจายใกล้เคียงกัน คือ มีค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน (Coefficient of Variation: C.V.) ตั้งแต่ 0.156-0.219 แสดงว่า การกระจายของข้อมูลดีมากในทุกตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์ความเบ้ของข้อมูล พบว่า ตัวบ่งชี้มีลักษณะเบ้ซ้าย (มีค่าน้อยกว่า 0) ยกเว้นตัวบ่งชี้การรู้จักประสานประโยชน์ โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง (DBB1) ($Sk=0.044$) มีลักษณะเบ้ขวา เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์ความโด่งของข้อมูล พบว่าทุกตัวบ่งชี้มีลักษณะโด่งน้อย (น้อยกว่า 2.630)

4.3 พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ด้วยการคำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ซึ่งพบว่า ความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ทั้งหมด 105 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ โดยมีค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO)=0.953, Bartlett's Test of sphericity $\chi^2=8385.391$, $df=105$, $p\text{-value}=0.000$ แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวบ่งชี้มากพอที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองได้

4.4 ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้จิตพฤติกรรมประชาธิปไตยเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง (Second-order Confirmatory Factor Analysis) เพื่อเป็นการยืนยันองค์ประกอบของตัวบ่งชี้จิตพฤติกรรมประชาธิปไตย สำหรับพิจารณาความตรงดังกล่าวใช้การพิจารณากลุ่มสถิติที่บ่งบอกความสอดคล้องระหว่างข้อมูลกับโมเดลสมมติฐานที่เรียกว่า Goodness of Fit Statistics ประกอบด้วย ค่าสถิติไคสแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) หรือสัดส่วนระหว่างค่าสถิติไคสแควร์และองศาอิสระ (Degree of Freedom) ซึ่งควรมีค่าไม่เกิน 2 และค่า P-value แสดงผลว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพิจารณาดัชนี Comparative Fit Index (CFI) และ Tucker-Lewis Index (TLI) ควรมีค่ามากกว่า 0.90 (หากมากกว่า 0.95 แสดงว่าสอดคล้องดีมาก) ในขณะที่ดัชนี Root Mean Squared Error of Approximation (RMSEA) และ Standardized Root Mean Squared Residual (SRMR) ควรมีค่าต่ำกว่า 0.08 (หากต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าสอดคล้องดีมาก) (Geiser 2013, p. 46; Kelloway 2015, pp. 21-34)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โมเดลการวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการยอมรับ (6 ตัวบ่งชี้) องค์ประกอบที่ 2 ด้านสามัคคีธรรม (5 ตัวบ่งชี้) และองค์ประกอบที่ 3 ด้านปัญญาธรรม (4 ตัวบ่งชี้) โดยโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีมาก ($\chi^2=55.797$, $df=52$, $p\text{-value}=0.334$, CFI=1.000, TLI=0.999, RMSEA=0.008, SRMR=0.011 และ $\chi^2/df=1.073$) นั่นคือองค์ประกอบ

และตัวบ่งชี้ทุกตัวในโมเดลการวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่สำคัญ และมีความสัมพันธ์เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน โดยมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 1 และภาพที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าสถิติผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (b)	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ มาตรฐาน (β)	SE	Z	R ²	CR	AVE
ลำดับที่หนึ่ง (First-order)								
DBA (การวรรกรรม)	DBA1	1.000**	0.667**	0.022	29.844	0.445	0.813	0.425
	DBA2	0.949**	0.696**	0.019	36.521	0.485		
	DBA3	0.707**	0.590**	0.021	28.262	0.348		
	DBA4	0.935**	0.692**	0.018	38.624	0.479		
	DBA5	1.097**	0.753**	0.017	45.250	0.567		
	DBA6	0.677**	0.476**	0.027	17.804	0.226		
DBB (สามัคคีธรรม)	DBB1	1.000**	0.512**	0.023	21.955	0.262	0.807	0.461
	DBB2	1.936**	0.798**	0.013	60.377	0.636		
	DBB3	1.745**	0.722**	0.016	46.296	0.521		
	DBB4	1.429**	0.684**	0.018	39.018	0.468		
	DBB5	1.256**	0.645**	0.020	32.100	0.416		
DBC (ปัญญาธรรม)	DBC1	1.000**	0.810**	0.014	58.897	0.657	0.850	0.588
	DBC2	1.010**	0.821**	0.016	50.002	0.673		
	DBC3	0.956**	0.768**	0.016	48.941	0.590		
	DBC4	0.830**	0.657**	0.020	32.354	0.432		
ลำดับที่สอง (Second-order)								
DB (จิตพฤติกรรม ประชาธิปไตย)	DBA	1.000**	0.895**	0.013	71.250	0.801	0.958	0.884
	DBB	0.739**	0.988**	0.010	97.947	0.975		
	DBC	1.338**	0.936**	0.013	70.523	0.876		

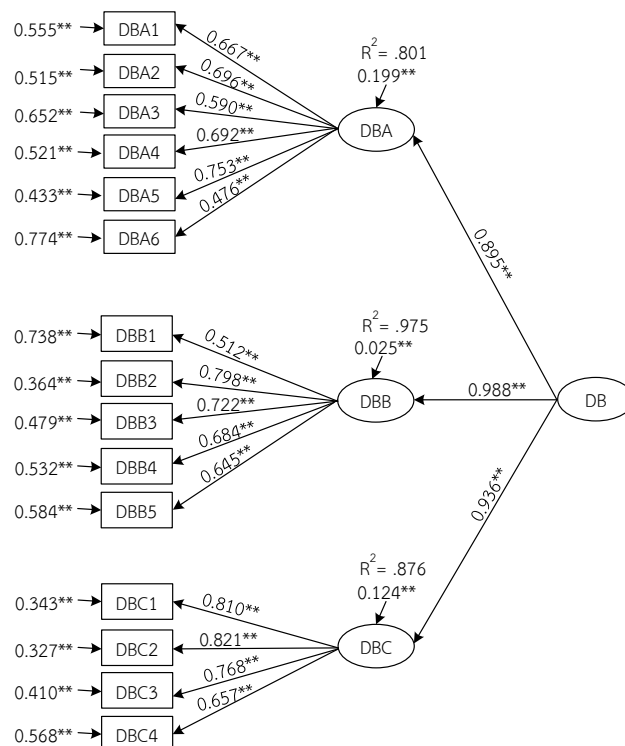
จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ในการยืนยันองค์ประกอบลำดับที่หนึ่ง (First-order) พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวในองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวบ่งชี้ และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบได้ข้อสรุปว่า 1) องค์ประกอบด้านการวรรกรรม (DBA) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวบ่งชี้อยู่ระหว่าง 0.476-0.753 มีค่าสัมประสิทธิ์การทํานาย (R^2) อยู่ระหว่าง 0.226-0.567 2) องค์ประกอบด้านสามัคคีธรรม (DBB) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวบ่งชี้อยู่ระหว่าง

0.512-0.798 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายอยู่ระหว่าง 0.262 - 0.636 และ 3) องค์ประกอบด้านปัญญาธรรม (DBC) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวบ่งชี้อยู่ระหว่าง 0.657-0.821 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายอยู่ระหว่าง 0.432-0.673

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานในการยืนยันองค์ประกอบลำดับที่สอง (Second-order) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานทุกตัวมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.895-0.988 องค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุด คือ องค์ประกอบด้านสามัคคีธรรม (DBB) ($\beta = 0.988$) รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านปัญญาธรรม (DBC) ($\beta = 0.936$) และ องค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบด้านคารวธรรม (DBA) ($\beta = 0.895$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายขององค์ประกอบทุกตัวในการยืนยันองค์ประกอบลำดับที่สอง พบว่า มีค่าตั้งแต่ 0.801-0.975 โดยองค์ประกอบที่มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านสามัคคีธรรม (DBB) ($R^2 = 0.975$) รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านปัญญาธรรม (DBC) ($R^2 = 0.876$) และองค์ประกอบที่มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบด้านคารวธรรม (DBA) ($R^2 = 0.801$)

เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (Composite Reliability: CR) และค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนที่สกัดได้ (Average Variance Extracted: AVE) กับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา คือ ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (CR) ควรมีค่ามากกว่า 0.7 และค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนที่สกัดได้ (AVE) ควรมีค่ามากกว่า 0.5 (Hair et al. 2014, p. 619) พบว่า

ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (CR) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.807 - 0.958 ซึ่งมีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทุกตัว ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนที่สกัดได้ (AVE) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.425-0.884 ซึ่งมีค่ามากกว่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้จำนวนสองตัว จึงสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยได้

$$\chi^2 = 55.797, df = 52, p\text{-value} = 0.334, CFI = 1.000, TLI = 0.999, RMSEA = 0.008, SRMR = 0.011, \chi^2/df = 1.073$$

ภาพที่ 2 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โมเดลการวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการยอมรับ (6 ตัวบ่งชี้) องค์ประกอบที่ 2 ด้านสามัคคีธรรม (5 ตัวบ่งชี้) และ องค์ประกอบที่ 3 ด้านปัญญารธรรม (4 ตัวบ่งชี้) โดยโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีมาก ($\chi^2 = 55.797$, $df = 52$, $p\text{-value} = 0.334$, $CFI = 1.000$, $TLI = 0.999$, $RMSEA = 0.008$, $SRMR = 0.011$ และ $\chi^2/df = 1.073$) นั่นคือองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ทุกตัวในโมเดลการวัดจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่สำคัญ และมีความสัมพันธ์เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้จิตพฤติกรรมประชาธิปไตยมาจากนักวิชาการอย่างหลากหลาย ด้วยการศึกษา ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะประชาธิปไตยไว้สอดคล้องกันว่า ลักษณะประชาธิปไตยเป็นความสัมพันธ์ของบุคคลในสังคม 3 ประการ ได้แก่ มีการเคารพซึ่งกันและกัน หรือเคารพธรรม มีการแบ่งปันร่วมงานกันและประสานงานกัน หรือสามัคคีธรรม และมีความเชื่อมั่นในวิถีแห่งปัญญา หรือปัญญารธรรม โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดพฤติกรรมตามวิถีประชาธิปไตย 3 ประการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2555, น. 9-11) คือ พฤติกรรมด้านการยอมรับ พฤติกรรมด้านสามัคคีธรรม และพฤติกรรมด้านปัญญารธรรม ทำให้ครอบคลุมจิตพฤติกรรมประชาธิปไตยซึ่งเป็นความสามารถในการรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของบุคคล การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจ (คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2563, ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพบูลย์ สุวรัชย์ (2549, น. 94) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของข้าราชการครูในเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า บุคลิกภาพประชาธิปไตยของข้าราชการครูในเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 3 มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านวินัยธรรม ประกอบด้วย การมีวินัยในตนเอง ความยุติธรรม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ และการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย 2) องค์ประกอบด้านปัญญารธรรม ประกอบด้วย การเป็นคนมีเหตุผล ความเป็นผู้ที่มีใจกว้างและการคำนึงถึงผู้อื่น และ 3) องค์ประกอบด้านสามัคคีธรรม ประกอบด้วย ความกรุณาปรานี และความร่วมมือ รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิธร อมรินทร์แสงเพ็ญ (2554, น. 212-213) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนา ลักษณะประชาธิปไตยของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลักษณะประชาธิปไตยของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านความเคารพซึ่งกันและกัน ประกอบด้วย รู้จักการรอคอย เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม 2) องค์ประกอบด้านความร่วมมือร่วมใจ ประกอบด้วย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่นในเรื่องต่าง ๆ รู้จักการแบ่งปันสิ่งต่าง ๆ และ 3) องค์ประกอบด้านความเชื่อมั่นในวิธีการแห่งปัญญา ประกอบด้วย คิดแก้ปัญหาได้ คิดวางแผนได้ และมีความมีเหตุผล ซึ่งโมเดล ลักษณะประชาธิปไตยของเด็กปฐมวัยมีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบในแต่ละด้าน มีค่าเป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน และสามารถวัดองค์ประกอบลักษณะประชาธิปไตยของเด็กปฐมวัยได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า จิตพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ ซึ่งตัวบ่งชี้ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกัน แสดงว่า ทุกตัวบ่งชี้มีความสำคัญใกล้เคียงกัน เพราะฉะนั้นผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ต้องให้ความสำคัญกับทุกตัวบ่งชี้

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดร้อยเอ็ดในภาพรวม แต่ไม่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่แตกต่างกันว่าจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาตัวบ่งชี้แตกต่างกันหรือไม่ ดังนั้นจึงควรทำการศึกษาเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ในบริบทที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช.* สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2562, จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=41306&Key=news_research.
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง, สำนักงาน. (2555). *วิถีประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- คณะจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2563). *พฤติกรรมประชาธิปไตย*. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.psy.chula.ac.th/th/feature-articles/democratic-behavior>.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2555). *การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง*. กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ไพบุลย์ สุวัณษ์. (2549). *การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพประชาธิปไตยของข้าราชการครูในเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- วิชัย ต้นศิริ. (2557). *ศาสตร์การสอนความเป็นนักประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายศึกษา มูลนิธิส่งเสริมนโยบายการศึกษา.
- ศศิธร อมรินทร์แสงเพ็ญ. (2554). *การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาลักษณะประชาธิปไตยของเด็กปฐมวัย (ปริญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Geiser, C. (2013). *Data Analysis with Mplus*. NY: The Guilford Press.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2014). *Multivariate Data Analysis 7th ed.* NJ: Pearson Education, Inc.
- Kelloway, K. E. (2015). *Using Mplus for Structural Equation Modeling 2nd ed.* CA: Sage.

สภาพปัญหาและความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องมีความสัมพันธ์กับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา: รพ.สต.ดงบัง จังหวัดอุบลราชธานี

ประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา: รพ.สต.ดงบัง จังหวัดอุบลราชธานี

Problems and Knowledge of the Correct drug use were Related to the Needs for the Development of the Correct Drug use among Chronic Non-Communicable Disease of VHV, Case Study: Dong Bang Health

Promoting Hospital Ubon Ratchathani Province

ธัญญาสิริ ธนยศวรรต¹

Thanyasiri Thanyasawad¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องมีความสัมพันธ์กับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา:รพ.สต.ดงบัง จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดงบัง จังหวัดอุบลราชธานี สุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงทั้งหมด จำนวน 51คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้อง 2)แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 3) แบบทดสอบความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน3 คน ผลการตรวจสอบความตรงเนื้อหา IOC ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด ได้เท่ากับ 0.90, 0.92, และ 0.94 ได้ค่าความเชื่อมั่น ได้เท่ากับ 0.84, 0.93 และแบบทดสอบKR-20 เท่ากับ 0.70ตามลำดับ สถิติในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์ด้วยPearson Correlation Coefficient ดำเนินการวิจัย ในเดือนตุลาคม 2565

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้อง พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่มีปัญหาในการปฏิบัติในการใช้ยาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.85, S.D=.36$)
2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาการปฏิบัติการใช้ยาที่ถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78, S.D=.22$)
3. ความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้อง พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่มีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=11.41, S.D=1.77$)
4. ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไป สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง พบว่า สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนามีความสัมพันธ์กับความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง แต่ข้อมูลทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์กันกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี

¹ อาจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นบุรีรัมย์

ติดต่อ ธัญญาสิริ ธนยศวรรต อีเมล: thanyasiri140955 @gmail.com

รับเมื่อ 29 เมษายน 2566 แก้ไข 23 พฤษภาคม 2566 ตอบรับเมื่อ 27 พฤษภาคม 2566

ผลการวิจัยครั้งนี้ควรนำผลที่มีความต้องการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องที่จำเป็นตามความเร่งด่วนไปจัดทำเป็นชุดกิจกรรมในการอบรมต่อไปเพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นแบบอย่างที่ต้องการในชุมชนต่อไป

คำสำคัญ สภาพปัญหา, การใช้ยาที่ถูกต้อง, โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง, อาสาสมัครสาธารณสุข

Abstract

The purpose of this research were to study Problems and knowledge of correct drug use Related to the needs for the development of correct drug use among NCDs of VHVs Case Study: Dong Bang Public Health Hospital Ubon Ratchathani Province. The sample groups was VHVs Dong Bang Health Promoting Hospital, Ubon Ratchathani Province random sampling specific number of 51 people. The tools used for collection consisted of 1) a questionnaire on the correct drugs use problems 2) Needs for development questionnaire 3) Correct drugs use knowledge questionnaire; check tools quality by 3 experts. The results of the IOC contents validity check were 0.90, 0.92, and 0.94, the reliability were 0.84, 0.93, and the KR-20 test was 0.70, respectively. The research statistics were percentage, mean, standard deviation, Correlation with Pearson Correlation Coefficient, conducting ,research in October, 2022.

The research findings were as follows:

1. Problems of correct drug use found that most of VHVs had problems in drug use at moderate level ($\bar{X}=2.85$, S.D=.36)
2. Necessary needs for development found that most of VHVs had the highest level of needs for correct drug practice development ($\bar{X}=4.78$, S.D=.22)
3. Knowledge of correct drug use found that most of VHVs had the knowledge of correct drug use at moderate level ($\bar{X}=11.41$, S.D=1.77)
4. The relationship between general information, problems, development needs and knowledge of the correct use of drugs found that Problems and needs for development were related to knowledge of correct drugs use at moderate level But the general information was not related to the problems, development needs and knowledge of correct drugs use among non-communicable diseases of VHVs, Ubon Ratchathani Province.

The results of this research should bring about the needs to development the correct drugs use as needed the urgency will be compiled in to the sets of activities in the next training for VHVs were role models in the community

Keywords: Problems, correct drugs use, NCDs, VHVs

บทนำ

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นปัญหาสำคัญของโลก เพราะไม่เพียงส่งผลต่อสุขภาพของประชากร (กองโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค 2565, น. 5-6) หากยังมีผลกระทบทางเศรษฐกิจเนื่องจากภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในการแก้ปัญหาและการดูแลผู้ป่วยในระยะยาวในประเทศไทย การจัดสรรค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสุขภาพแก่ผู้ใช้สิทธิเป็นภาระของระบบประกันสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดหาเพื่อดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 2518, น. 1-5) สำหรับระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การดูแลรักษาผู้ป่วยนอกในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้รับการจัดสรรในงบเหมาจ่ายรายหัว ซึ่งมักมีปัญหาไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่โรงพยาบาลต้องรับผิดชอบ ดังนั้น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) จึงจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมตามเกณฑ์คุณภาพและผลงานบริการ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการให้บริการโดยมีตัวชี้วัดสำคัญตัวหนึ่ง คือการลดลงของอัตราการนอนโรงพยาบาลในโรคที่ควรควบคุมด้วยการดูแลรักษาแบบผู้ป่วยนอก ประกอบด้วย 5 โรค (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 2561, น. 465-484) ได้แก่ ลมชัก ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หืด เบาหวาน และความดันโลหิตสูง ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีรับบริการส่วนใหญ่ในโรงพยาบาลขนาดกลาง ดังนั้นการทราบถึงสถานการณ์การใช้ยาใน 5 กลุ่มโรคนี้จึงมีความสำคัญในการนำมาวางแผนการจัดสรรงบประมาณที่มีจำกัดให้เพียงพอต่อการบริการที่มีคุณภาพอย่างสูงสุด ของแต่ละโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี อย่างไรก็ตามยังพบการใช้ยาซ้ำซ้อนเนื่องจากผู้ป่วยในชุมชนไม่นำยาเดิมมาให้แพทย์และหรือเภสัชกรเป็นเหตุให้มีการจ่ายยาซ้ำ ซึ่งส่งผลให้เกิดความสูญเสียสุขภาพและต้นทุนทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กรมควบคุมโรค, 2561)

การใช้ยาที่ไม่ถูกต้องนับเป็นปัญหาสำคัญระดับโลกมาอย่างยาวนาน โดยพบว่าน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาตามมาตรฐานการรักษาและมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยไม่สามารถใช้ยาที่ได้รับมาจากผู้สั่งจ่ายยา ส่งผลให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ การสูญเสียทรัพยากรและการเงินการคลัง ส่งผลต่อการเจ็บป่วยและการเสียชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความสูญเสียในแต่ละปีประมาณ 4,000-5,000 ล้านดอลลาร์ใน US และ 9,000 ล้านยูโร ในยุโรป (WHO 2010) สำหรับประเทศไทยการใช้ยาที่ไม่ถูกต้องเกิดขึ้นทั้งในสถานพยาบาลและชุมชนและเป็นปัญหาระดับชาติมานานเช่นกัน ตัวอย่างเช่น จากรายงานการใช้ยาของประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายจากการใช้ยาเพิ่มขึ้นจาก 36,506 ล้านบาทในปี 2543 เป็น 98,375 ล้านบาทในปีพ.ศ. 2551 และสูงถึง 107,000 ล้านบาท ปี 2553 โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ย ร้อยละ 15 ต่อปี ซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายด้านยาของประเทศไทยคิดเป็นร้อยละ 46.7 ของค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศที่สูงกว่าประเทศพัฒนาแล้วกว่า 2 เท่าตัว และมีแนวโน้ม การนำเข้าจากต่างประเทศมากขึ้นจากร้อยละ 46 เป็นร้อยละ 65 ในช่วงเดียวกันการที่มียาเข้าสู่ท้องตลาดมากขึ้นประกอบกับนโยบายของรัฐสวัสดิการ ทำให้ประชาชนเข้าถึงการรักษามากขึ้นประชาชนมีโอกาสนำเข้าและผลิตภัณฑ์สุขภาพมากขึ้น เมื่อมีการใช้ยามากขึ้นจะพบปัญหาจากการใช้ยามากขึ้นเช่นกัน (สมสินทร์ แสงสว่างและสุพล ลิ้มวัฒนานนท์ 2563, น.548-559) การใช้ยาที่ไม่ถูกต้องจึงนับเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขเพื่อยกระดับคุณภาพการรักษายาบาลให้แก่ประชาชน ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุข โดยคณะกรรมการอาหารและยาจึงได้ออกกฎหมายควบคุมการผลิต การใช้และการจำหน่ายยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ รวมถึงกำหนดแนวทางการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้ยาปลอดภัยในชุมชน (วิรัตน์ แก้วภูมิแห่ 2560, น. 62) และการจัดการแก้ไขปัญหการใช้ยาในชุมชนจะต้องเป็นความร่วมมือของบุคลากรสาธารณสุขกับผู้นำชุมชนและประชาชน ในหลายพื้นที่ ได้แก่ การพัฒนาฐานความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขและประชาชน การปรับทัศนคติเรื่องการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลและพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้อง เพื่อให้มีความรู้ในด้านต่าง ๆ และปัจจุบันได้กำหนดบทบาทของ อสม.ให้ดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังโดยการเยี่ยมบ้านรวมถึงการให้คำแนะนำเรื่องการใช้ยาเบื้องต้น (Department

of Health Service Support, 2018) ดังนั้น การพิจารณาถึงพฤติกรรมการใช้ยา จึงมีความสำคัญต่อผลการรักษาโรคเรื้อรัง หากผู้ป่วยสามารถบริหารจัดการยา และจัดเก็บยาได้ถูกต้อง จะส่งผลต่อการควบคุมโรคได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม หากการใช้ยาหรือเก็บรักษายาที่ไม่เหมาะสม ยาอาจมีประสิทธิภาพลดลงหรือหมดไปขึ้นอยู่กับชนิดของยาที่มีความคงทนแตกต่างกัน หรือยาที่เสื่อมสภาพอาจมีผลข้างเคียงต่อผู้ป่วยได้ ทั้งยังสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในระบบบริการสุขภาพด้วย สถานการณ์การใช้ยาไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมนั้นเป็นผลมาจากการที่ประชาชนขาดความรู้ด้านสุขภาพและการใช้ยาที่ไม่เหมาะสมรวมถึงการเข้าถึงสื่อประเภทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาหรือ ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่เหมาะสม ขาดข้อมูลหรือผู้แนะนำที่ถูกต้อง (ศุทธิณี วัฒนกุล และคณะ 2563, น. 74)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดงบัง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี รับผิดชอบจัดบริการผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูงในคลินิกบริการสัปดาห์ละครั้งทุกวันอังคารโดยบริการด้านการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้นมีทีมสหวิชาชีพติดตามการดูแลต่อเนื่องในชุมชน มี CPG ในการดูแลผู้ป่วย เบาหวานความดันโลหิตสูง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นบุคลากรที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนและเป็นหนึ่งในทีมสุขภาพที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสุขภาพอนามัยให้กับประชาชนในชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นเสมือนตัวแทนของชุมชน เป็นผู้ดูแลและกระจายข่าวสารด้านสุขภาพจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไปยังประชากรที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบ รวมทั้งเป็นผู้คอยให้ความรู้ทางด้านสาธารณสุขและการดูแลสุขภาพแก่คนในชุมชน อสม. ได้มีการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ทั้งเรื่องการทำงานอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน การดูแลผู้ป่วยโรคNCDs ผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง นอกจากนี้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ยาโรค NCDs โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กระทรวงสาธารณสุข ได้ให้ความสำคัญการพัฒนาศักยภาพของอสม.เป็นอย่างมากและมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อสม.มีความรู้ในด้านต่าง ๆ ตลอดจนจนถึงปัจจุบันได้กำหนดบทบาทให้ อสม.รับผิดชอบเยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำการดูแลผู้ป่วยโรค NCDs (กองสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข 2565) ซึ่งจะต้องให้คำแนะนำเรื่องการใช้ยาเบื้องต้นแก่อาสาสมัครสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษานำร่องโดยการสัมภาษณ์อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 10 คน พบว่า ภายในพื้นที่ ตำบลดงบัง จังหวัดอุบลราชธานี ในเรื่องการใช้ยาในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่ไม่ถูกต้อง ดังนี้มีการพลิกแพลงการใช้ยาของผู้ป่วยโดยใช้ยาร่วมกันกับเพื่อนบ้านที่ป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โดยเชื่อว่าสามารถใช้ยาเดียวกันได้ไม่ทำให้เกิดอันตรายหรือโทษต่อตนเองแต่อย่างใด รวมถึงความเคยชินส่วนตัวของแต่ละบุคคลที่เชื่อว่ายาชื่อเดียวกัน มีการแบ่งยาของตนเองให้บุคคลอื่นใช้เมื่อมีอาการป่วยที่คล้ายกันกับตนเอง มีการรับประทานยาไม่ต่อเนื่องหรือรับประทานไม่หมดตามที่เจ้าหน้าที่กำหนดไว้ บางรายหยุดยาเองโดยไม่ได้ปรึกษาแพทย์ และยังพบว่าการจัดเก็บยาที่เป็นยาเม็ดและยาน้ำไว้ในตู้เย็นบ้างบนหลังตู้เย็นบ้าง ไม่มีการแยกเก็บที่ถูกต้อง ไม่รู้ว่ายาเสื่อมมีลักษณะอย่างไร ซึ่งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ไม่สามารถให้คำแนะนำในการรับประทานยาที่ถูกต้องเพราะขาดความรู้และขาดความมั่นใจในการใช้ยาในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่ถูกต้อง และขาดความน่าเชื่อถือของชุมชน

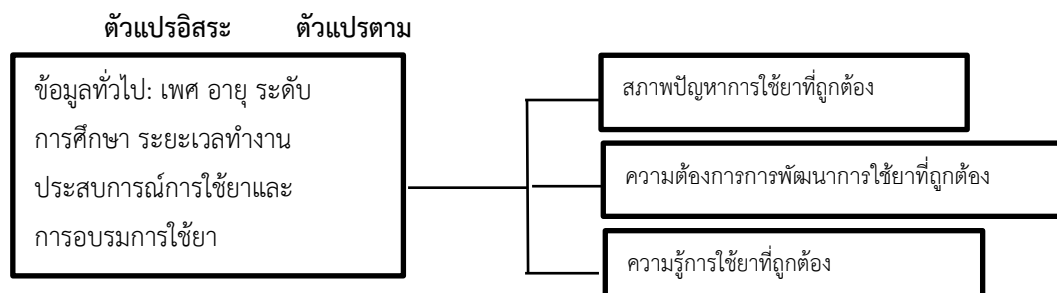
จากข้อมูลการศึกษานำร่องดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นปัญหาและให้ความสำคัญของการใช้ยาที่ถูกต้องของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จึงทำการศึกษาสภาพปัญหาและความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดงบังเป็นกรณีศึกษาเพื่อพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้มีความรู้ในการใช้ยาในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และเป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไป สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยได้ศึกษา ทฤษฎี ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดการใช้ยาเกี่ยวกับความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง ซึ่งมีปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการใช้ยาไม่ถูกต้อง อาจมาจาก ความรู้ การแสวงหาหา การบริโภคยา การจัดเก็บยาชนิดยาเม็ด ยาน้ำ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อไป

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอสม. รพ.สต.ดงบัง อุบลราชธานี ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ปฏิบัติหน้าที่ใน รพ.สต.ดงบัง จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 51คนแบบเจาะจง เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาทำงาน อสม. ประสบการณ์การใช้ยา การอบรมการใช้ยา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัญหา จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้อง จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบวัดความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง จำนวน 20 ข้อ

ประชากรและตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 51 คน และตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดจำนวน 51 คน เนื่องจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความรับผิดชอบผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรังในชุมชน จึงมีความจำเป็นนำมาพัฒนาความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องเท่าเทียมกันทั้งหมดและต้องการให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและการปฏิบัติต่อผู้ป่วยในความรับผิดชอบของตนเองสามารถสื่อสารไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์ต่อผู้ป่วยในชุมชนต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะแบบสำรวจ จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาทำงานอดม. ประสบการณ์การใช้ยา การได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัญหา จำนวน 14 ข้อ และความต้องการจำเป็นการใช้ยาที่ถูกต้อง จำนวน 14 ข้อ เป็นแบบสอบถามปลายปิด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติบ่อยมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติบ่อยมาก

3 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติบ่อยปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ใช้เกณฑ์การประเมินแบ่งระดับการปฏิบัติเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์การแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2553, น. 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงมีการปฏิบัติตามข้อนั้นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึงมีการปฏิบัติตามข้อนั้นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึงมีการปฏิบัติตามข้อนั้นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึงมีการปฏิบัติตามข้อนั้นน้อย และ

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึงมีการปฏิบัติตามข้อนั้นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบวัดความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบวัดความรู้ ตัวเลือก 2 คำตอบ ถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน มีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

การแบ่งระดับความรู้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับความรู้ต่ำ ปานกลาง สูง แบ่งระดับโดยอิง เกณฑ์ของ (Bloom 1971) ดังนี้

คะแนนร้อยละ 0-6 ระดับความรู้ต่ำ

คะแนนร้อยละ 7-13 ระดับความรู้ปานกลาง

คะแนนร้อยละ 14-20 ระดับความรู้สูง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และแบบวัดความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านการสร้างเครื่องมือและด้านสถิติ ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ ผลการตรวจสอบความตรงเนื้อหา IOC ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด ได้เท่ากับ 0.90, 0.94 ตามลำดับ

นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในรพ.สต.หนองกินเพล จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ตรวจให้คะแนนแล้วหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach,1990, pp. 202-204) ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นพัฒนา ได้เท่ากับ 0.84

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง ได้เท่ากับ 0.70

2. นำข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาจำเป็นนำมาจัดทำโดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI Modified) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถหาค่าต่ำสุดและสูงสุดได้ Crofton และHall (1983 อ้างในสุวิมล ว่องวานิช 2548, น. 277) ได้สร้างดัชนีชื่อว่า Priority Need Index (PNI) ซึ่งดัดแปลงมาจากวิธีการเรียงตำแหน่งความต้องการ จำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง (mean difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I ดังนี้

$PNI = (I - D) / D$ หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

PNI หมายถึง การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I (Important) หมายถึง สภาพจริงที่เป็นอยู่

D (Degree of success) หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็น

ต่อมาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการพัฒนาสมรรถนะ ออกเป็น 3 ลำดับ ได้แก่ แรงด่วนมาก แรงด่วน และไม่เร่งด่วน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน ตุลาคม 2565 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ ผู้วิจัยเสนอโครงร่างวิจัย ทั้ง 3 บทเพื่อขอรับคำรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพและแนะนำตนเองกับ ผอ.รพ.สต. พยาบาล อสม.เข้าทำการศึกษาตามคุณสมบัติที่กำหนดดังนี้ สามารถใช้แอปพลิเคชัน อสม. สามารถสืบค้นข้อมูลในอินเทอร์เน็ตได้ มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 1 ปี รับผิดชอบงานเยี่ยมบ้านผู้ป่วยกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง จะได้รับทราบวัตถุประสงค์การวิจัยรวมถึงประโยชน์ที่จะได้รับและสามารถออกจากการศึกษาได้ทันทีที่มีความประสงค์เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอม จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงสสอ. เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในพื้นที่และดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของอสม. แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น และแบบวัดความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาที่ถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์คะแนนสภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้อง คะแนน ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา คะแนนความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง ด้วยการหาค่า เฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา กับความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Product Moment Correlation

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาศภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาปัจจุบันในการใช้ยาที่ถูกต้อง พบว่า ภาพรวมโดยเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.85, S.D=.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อย มีจำนวน 4 รายการ ได้แก่ อันดับแรก เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการเก็บยาชนิดรับประทานยาและยาฉีดแก่ผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X}=2.55, S.D=.85$) รองลงมา เป็นการบอกถึงโทษของการนำยาที่เหลือมารับประทานแม้จะเก็บมานานเกิน 1 ปี ได้ถูกต้อง ($\bar{X}=2.57, S.D=.72$) การบอกได้ว่าการเก็บยาในช่องน้ำตาลเพื่อป้องกันแสงเพราะทำให้ยาเสื่อมเร็ว ($\bar{X}=2.67, S.D=.71$) และการให้คำแนะนำ การปฏิบัติตามคำเตือนทุกครั้งเพื่อความปลอดภัย เช่น รับประทานยานี้แล้วอาจทำให้ง่วง ($\bar{X}=2.69, S.D=.67$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาคำเตือนการจำเป็นในการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้อง พบว่า ภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78, S.D=.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีคะแนนมากที่สุดของความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 5 รายการ ดังนี้ 1) บอกวิธีการเก็บยาในตู้เย็นไม่วางบริเวณฝาปิดเปิด เพราะทำให้อุณหภูมิไม่คงที่ทำให้ยาเสื่อมเร็ว ($\bar{X}=4.94, S.D=.23$) 2) การบอกผู้ใช้ยาทุกครั้งในการเก็บยาในตู้เย็นที่อุณหภูมิ 4-8°C เท่านั้น ($\bar{X}=4.92, S.D=.27$) 3) การบอกได้ว่าการเก็บยาในช่องน้ำตาลเพื่อป้องกันแสงเพราะทำให้ยาเสื่อมเร็ว ($\bar{X}=4.92, S.D=.27$) 4) การให้คำแนะนำการปฏิบัติตามคำเตือนทุกครั้งเพื่อความปลอดภัย เช่น รับประทานยานี้แล้วอาจทำให้ง่วง ($\bar{X}=4.90, S.D=.30$) 5) การใช้ยาอย่างถูกต้องและปลอดภัยโดยอ่านฉลากยาและวันหมดอายุ ($\bar{X}=4.84, S.D=.36$) เมื่อนำมาจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้อง พบว่าความเร่งด่วนมากในการพัฒนาการใช้ยา มี 4 รายการ ดังนี้ 1) การให้คำแนะนำการปฏิบัติตามคำเตือนทุกครั้งเพื่อความปลอดภัย เช่น รับประทานยานี้แล้วอาจทำให้ง่วง 2) การบอกถึงโทษของการนำยาที่เหลือมารับประทานแม้จะเก็บมานานเกิน 1 ปี 3) การให้ความรู้เกี่ยวกับการเก็บยาชนิดรับประทานยาและยาฉีดแก่ผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง 4) การบอกได้ว่าการเก็บยาในช่องน้ำตาลเพื่อป้องกันแสงเพราะทำให้ยาเสื่อมเร็ว

3. ผลการศึกษาคำเตือนการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.79, S.D=.09$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีบางข้อที่มีคะแนนน้อย-ปานกลางได้แก่ ชื่อแพทย์ผู้สั่งยาจำเป็นต้องระบุไว้ที่ฉลากยาเพื่อสะดวกในการ ($\bar{X}=2.22, S.D=.41$) ควรเลือกขวดสี ใ ส่ายาเม็ดเพราะมองเห็นชัดเจนมากกว่าขวดสีขาว ($\bar{X}=3.35, S.D=.48$) ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เมื่อรับประทานยาก่อนอาหารควรรับประทานยาตามทันที ($\bar{X}=3.55, S.D=.41$) ยาที่ระบุให้รับประทานหลังอาหาร หากลืมให้รับประทานทันที ($\bar{X}=3.61, S.D=.49$) และ คำว่า Exp.Date หมายถึงวันผลิตยา ($\bar{X}=3.73, S.D=.45$)ตามลำดับ

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลทั่วไป สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้อง และความรู้การใช้ยา พบว่า สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาการมีความสัมพันธ์กับความรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ดังนั้นหากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเพิ่มขึ้นจะสัมพันธ์กับความรู้การใช้ยาเพิ่มขึ้นด้วย ในส่วนตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน ประสบการณ์การใช้ยา โรคประจำตัว โรคที่เป็น ชื่อยาที่ได้รับประทานประจำ และการอบรมความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กันกับ สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยาและความรู้การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี สรุปผลดังนี้ สภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เห็นว่าตนเองมีสภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้องโดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมากมี 5 ข้อ ได้แก่ 1) การเก็บยาในซองน้ำตาล เพื่อป้องกันแสงเพราะทำให้ยาเสื่อมเร็ว 2) บอกโทษของการนำยาที่เหลือมารับประทานแม้จะเก็บมานานเกิน 1 ปี ได้ถูกต้อง 3) อ่านและบอกข้อห้ามใช้และคำเตือนบนฉลากก่อนใช้ยังไม่ถูก 4) บอกวันผลิตและวันหมดอายุของยาก่อนใช้ยังไม่ถูก 5) ให้คำแนะนำการปฏิบัติตามคำเตือนทุกครั้งเพื่อความปลอดภัย เช่น รับประทานยานี้แล้วอาจทำให้ท้องไม่ถูกต้อง

จากการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการพัฒนาที่จำเป็นเร่งด่วนโดยนำข้อมูลสภาพปัญหาในการใช้ยาที่ถูกต้องและข้อมูลที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องมาเข้าสู่สูตร โดยวิธีPNI แล้วพบว่า มีความสอดคล้องของระดับคะแนนค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้อง ตรงกันกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา การใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มีจำนวน 5 รายการ ดังนี้ 1) การบอกได้ว่าการเก็บยาชนิดรับประทานและยาฉีดได้ 2) การบอกถึงโทษของการนำยาที่เหลือมารับประทาน 3) การบอกวันผลิตและวันหมดอายุของยาก่อนใช้ได้ถูกต้อง 4) การอ่านและบอกข้อห้ามใช้และคำเตือนบนฉลากได้และ 5) สามารถให้คำแนะนำการปฏิบัติตามคำเตือนทุกครั้ง

เมื่อนำข้อมูลสภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมาเทียบกับกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาแล้วนั้น พบว่า สภาพปัญหาการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยเหล่านั้น ตรงกับการจัดลำดับความเร่งด่วนในการพัฒนาการใช้ยาที่ถูกต้องตามลำดับดังนี้ คือ อันดับแรก ต้องการพัฒนาการบอกได้ว่าการเก็บยาชนิดรับประทานและยาฉีดได้รองลงมาต้องการพัฒนาการบอกถึงโทษของการนำยาที่เหลือมารับประทาน การบอกวันผลิตและวันหมดอายุของยาก่อนใช้ได้ถูกต้อง การอ่านและบอกข้อห้ามใช้และคำเตือนบนฉลากได้และสามารถให้คำแนะนำการปฏิบัติตามคำเตือนทุกครั้งซึ่งอธิบายได้ว่าอสม.ยังไม่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้และอบรมเกี่ยวกับยาในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อาจได้รับรู้เรื่องการให้ยาเบื้องต้น ซึ่งยาในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นเรื่องใหม่และจัดอบรมในเนื้อหาเหล่านั้นน้อยอยู่หรือไม่ได้รับมาก่อน ถึงอย่างไรก็ตามเรื่องการให้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอยู่ในตัวคนเรามากบ้างน้อยบ้างไปตามระดับการศึกษาและระยะเวลาการทำงานเป็นอสม.และจากประสบการณ์การใช้ยาที่ถูกต้อง แตกต่างกันไป

แต่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมความรู้ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ขาดการคำนึงถึงความปลอดภัยจากการใช้ยาอย่างไม่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังยังเข้าใจไม่ชัดเจนแล้วนำไปปฏิบัติไม่ถูกต้อง จากการศึกษางานวิจัยของศุทธิณี วัฒนกุล และคณะ(2563,น.72-82) พบว่า มีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องได้แก่ ไม่อ่านวันผลิตและวันหมดอายุบนฉลากและขนาดยาและวิธีการใช้ยา การจัดเก็บยาน้ำให้พ้นมือเด็ก และจัดเก็บปากกาฉีดยาเบาหวานยังไม่ถูกต้อง ยังมีความเชื่อว่ายาหลังอาหารต้องรับประทานทันที ซึ่งตามหลักการต้องรอหลังรับประทานอาหารไปแล้ว 10-15 นาทีจึงทานยาหลังอาหารได้ รวมทั้งมีพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด โดยที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่ที่ป่วยในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดและหัวใจ มีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การปรับขนาดยาเองตามใจชอบ นำยาผู้อื่นมาใช้ การเก็บยาไม่ถูกต้อง การนำยาที่เก็บไว้นานเกิน1ปี นำมาใช้และไม่นำยาเดิมเมื่อมาพบแพทย์ตามนัด ทำให้ได้รับยาซ้ำซ้อนหรือยาบางตัวมีปฏิกิริยาต่อกัน ปัญหาจากการใช้ยาไม่เหมาะสมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ส่งผลต่อผู้ป่วยกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และอีกประการที่สำคัญคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชื่อว่าการใช้ยาที่ถูกต้องกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเภสัชกร แพทย์อย่างเดียว ซึ่งหลักการที่สำคัญคือนโยบายสาธารณสุขมูลฐาน โดยมีกำลังหลักที่สำคัญคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนและชุมชนมากที่สุด เพราะเป็นแกนนำด้านสุขภาพในชุมชน (รัชพร ศรีเดช และคณะ 2565, น. 283-291) ซึ่งบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามกรอบของกระทรวงสาธารณสุขที่กำหนดไว้มีหลายบทบาท หนึ่งในนั้นคือการเป็นผู้ส่งยาตามบ้านผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เนื่องจากเป็นช่วงของการระบาดเชื้อไวรัสโควิด 19 เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยมารวมตัวเพื่อรอรับยาจะเป็นสาเหตุของการระบาดเพิ่มมากขึ้นได้ในขณะนั้น และอาจเนื่องจากขาดทีมสุขภาพผู้สอนที่ไม่ตระหนักถึงการให้ยาที่ถูกต้อง การขาดผู้สอนที่มีประสบการณ์จริงทางคลินิก ซึ่งยังคงมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในเรื่องการใช้ยาที่ถูกต้องและปลอดภัย ที่สำคัญ คือการขาดต้นแบบ (Role Model) ของการใช้ยาที่ถูกต้องในระหว่างปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาความรอบรู้การใช้ยาที่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาทำงานในช่วง 15ปี ทำให้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติมานาน ทำให้ลืมนั่น ขาดการกระตุ้น และจากการที่ได้รับการอบรมหลักการการใช้ยาเบื้องต้นและการใช้ยาปฏิชีวนะในแผลสด ท้องเสียและทางเดินหายใจส่วนบนมาบ้างแล้ว แต่ก็ยังพบในข้อที่มีคะแนนความรอบรู้การใช้ยาที่ถูกต้องน้อย ได้แก่ ด้านความเข้าใจข้อมูลด้านการใช้ยา กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เกี่ยวกับอ่านคู่มือแล้วยังไม่เข้าใจเพราะส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ รวมทั้งคำอธิบายต่าง ๆ บนฉลากยาถึงวิธีการ เนื่องจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จึงประสบปัญหาในการอ่านภาษาต่างประเทศ ต้องคอยสอบถามจากผู้รู้รอบรู้ บ่อย ๆ จนเกิดความขำขันในการสื่อสารบอกต่อผู้อื่นได้ต่อไป และอาจเนื่องมาจากชุมชนขาดความเชื่อถือในความสามารถของอาสาสมัครและตัวอาสาสมัครเองที่ขาดความมั่นใจในความสามารถของตนเอง (วิภาพร สิทธิศาสตร์ และคณะ 2558, น. 25-31) และจากการศึกษาของสินีนาวิน วิทยพิเชฐสกุล และอุกฤษฏ์ สิทธิบุศย์ (2557, น. 118-128) พฤติกรรมการใช้ยาของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี. พบว่า อาสาสมัครประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว คือ โรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูง เลือกรักษาแบบแผนปัจจุบัน และภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กันบางรายเลือกรักษาแบบแผนปัจจุบันก่อนการตัดสินใจ ใช้วิธีอื่น เหตุผลหลัก ๆ เช่น ยาก รู้ยาก เห็นยาก ลอง เพื่อนแนะนำ ใช้ตามบทความ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร โฆษณาต่าง ๆ และการประชุมประจำเดือนของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน หลังจากได้รับการรักษาจะมีอาการที่ดีขึ้น ถ้าไม่ดีขึ้นก็จะเปลี่ยนสถานที่หรือเปลี่ยนตัวยาหรือสมุนไพรที่ใช้รักษา แต่จะไม่เข้าใจใน

เรื่องผลข้างเคียงการแพทย์ อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ปัญหาส่วนใหญ่คือมีการใช้ยาโดยไม่ได้ตระหนักถึงอันตราย ขาดความรู้ ขาดความเข้าใจในอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากความเชื่อผิดๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการใช้ยาที่ต้องให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ให้มีทักษะในการดูแลผู้ป่วยด้วยการแนะนำการใช้ยาที่ต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอย่างปลอดภัย โดยจัดทำเป็นรูปแบบของการวิเคราะห์กรณีศึกษาจากสถานการณ์จริง เพื่อส่งเสริมทักษะในการดูแลผู้ป่วยปลอดภัย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้ควรนำผลความต้องการพัฒนาการปฏิบัติการใช้ยาที่ต้อง เช่น ความรู้เกี่ยวกับโทษของการเก็บยาไม่ถูกต้อง ความตระหนักในการอ่านข้อความต่าง ๆ บนหน้าของยาให้ผู้ป่วยได้รับทราบ นำผลที่มีความต้องการพัฒนาการใช้ยาที่ต้องที่จำเป็นตามความเร่งด่วนไปจัดทำเป็นชุดกิจกรรมในการอบรมต่อไป เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นแบบอย่างที่ต้องในชุมชนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยเชิงทดลองในการพัฒนาพฤติกรรมการใช้ยาที่ต้องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นต้นแบบในการใช้ยาที่ต้องในชุมชนและมีการติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับประโยชน์สูงสุด

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมโรค. (2561). *สถานการณ์การดำเนินงานด้านการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อและ(NCDs)*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2554). *ยาที่มีเหตุผลใช้สำหรับอาสาสมัคร กระทรวงสาธารณสุข*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- มินตรา สารรักษ์. (2553). การเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) *วารสารวิชาการมอบ*, 12(2), 23-32.
- รจเรศ หาญรินทร์. (2552). การจัดประเภทของปัญหาเกี่ยวกับยา. *วารสารเภสัชกรรมไทย*, 1(1), 84-96.
- รัชพร ศรีเดช, พชรภักดิ์ ไชยสังข์, ปิยวรรณ เพียรภายุล. (2565). ผลของโปรแกรมพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านด้านความรู้และทักษะในการใช้ยาเบื้องต้น. *วารสารพยาบาลทหารบก*. 23(1), 283-291.
- วรางคณา บุตรศรี และอภิรดี เจริญกุล. (2560). การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุข ในการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน : กรณีศึกษาตำบลเมืองศรีไค อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์*, 1(1), 92-105.
- วิภาพร สิทธิศาสตร์, ภูติห เทชาดิวัฒน์, นิทรา กิจธีระวุฒิมงษ์, ศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ. (2558). ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนในการควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 9(1), 25-31.

ศุทธิณี วัฒนกุล, ศศิธร ชิดน่าย, พิเชษฐ แซ่โซว, ดำหรี ทริยะ, ศิวีโล ปันวารินทร์, พรฤดี นิธิรัตน์. (2563).

ความรู้ด้านการใช้อย่างสมเหตุผลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน. *วารสารวิทยาลัย
บรมราชชนนีอุตรดิตถ์*, 12(2), 72-82

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2518). *การสร้างหลักประกันถ้วนหน้าในประเทศไทย บทที่14.*

กรุงเทพฯ: สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.

_____. (2561). *หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองท้องถิ่นดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกัน
สุขภาพในระดับในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่.* กรุงเทพฯ: สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ.

สินีนาน วิทย์พิเชฐสกุล และอุกฤษฏ์ สิทธิบุศย์. (2557). พฤติกรรมการใช้ยาของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ
หมู่บ้านตำบลบ่อควาง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา*. 9(1),
118-128.

สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ (Instructions for Authors)

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี เป็นวารสารทางวิชาการที่สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จัดทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/จิตวิทยา ด้านสหวิทยาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยและประเมินผล การศึกษา โดยจัดพิมพ์เป็นวารสารราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม)

ผลงานที่จะนำมาตีพิมพ์ในวารสารนี้จะต้องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการ (peer review) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อน เพื่อให้วารสารมีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล นำไปอ้างอิงได้ ผลงานที่ส่งมาตีพิมพ์จึงต้องมีสาระน่าสนใจ เป็นงาน ที่ทบทวนความรู้เดิม หรือองค์ความรู้ใหม่ที่ทันสมัย รวมทั้งข้อคิดเห็นที่เกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน โดยเป็นผลงานที่ไม่เคย ถูกนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และไม่ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาผลงานวารสารใด ๆ การเตรียมต้นฉบับ ที่จะมาลงตีพิมพ์ ควรปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้

1. ประเภทผลงานที่ตีพิมพ์

1.1 บทความวิทยานิพนธ์ (Thesis Article) เป็นการสรุปผลการวิจัยจากวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอในรูปแบบของ บทความ

1.2 บทความวิจัย (Research Article) เป็นการสรุปผลการวิจัยทั่ว ๆ ไปแล้วนำเสนอในรูปแบบของบทความ

1.2 บทความพิเศษ (Special Article) เป็นการสรุปความรู้ที่ได้รับจากการบรรยายพิเศษโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษาและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เนื่องในโอกาสต่างๆ

1.3 บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นการนำเสนอความรู้ทางวิชาการทั่ว ๆ ไป ที่เป็นประโยชน์ต่อ ผู้อ่าน

2. การเตรียมต้นฉบับ

ผู้นิพนธ์สามารถจัดเตรียมต้นฉบับเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ แต่บทความภาษาอังกฤษจะต้องมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทยด้วย โดยเนื้อหาของบทความให้ใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดเป็นแบบคอลัมน์เดียว ความยาวของบทความรวมทั้งหมดไม่เกิน 10 หน้า

ขนาดของต้นฉบับ ใช้กระดาษขนาด A4 (8.27 x 11.69 นิ้ว) พิมพ์หน้าเดียว พิมพ์ด้วย Microsoft Word for Windows โดยให้ตั้งค่าน้ำกระดาษดังนี้ ขอบบน (Top) และขอบซ้าย (Left) ระยะขอบ 1.50 นิ้ว ขอบล่าง (Bottom) และขอบขวา (Right) ระยะขอบ 1.00 นิ้ว

การเรียงลำดับเนื้อหาและรูปแบบการพิมพ์ ให้ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
1	ชื่อเรื่อง (Title)	ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กะทัดรัด ไม่ยาวจนเกินไป โดยพิมพ์ชื่อเรื่องภาษาไทยก่อนแล้วตามด้วยภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ขนาด 18pt ตัวหนา
2	ชื่อผู้นิพนธ์ (Authors)/ ผู้วิจัยร่วม และอาจารย์ ที่ปรึกษา	ให้มีทั้งภาษาไทย (บรรทัดแรก) และภาษาอังกฤษ (บรรทัดที่สอง) โดยไม่ต้องมีคำนำหน้านามหรือตำแหน่งทางวิชาการใดๆ ใส่เลข “ 1 ” (ตัวยก) ไว้ท้ายนามสกุลผู้นิพนธ์ และใส่เลข 2, 3, 4 ท้ายชื่อผู้วิจัยร่วม และชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตามลำดับ	จัดกลางหน้ากระดาษ ขนาด 16pt ตัวหนา
3	บทคัดย่อ	เขียนไม่เกิน 18 บรรทัด และสรุปให้ตรงประเด็น 1) ย่อหน้าแรก เอียงเข้าไป 0.50 นิ้ว ขึ้นต้นคำว่า “การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ... 2) เพื่อ... และ 3) เพื่อ...” แต่ถ้ามีข้อเดียวหรือสองข้อ ไม่ต้องใส่เลขข้อหน้าข้อความวัตถุประสงค์ 2) ย่อหน้าที่สอง เอียงเข้าไป 0.50 นิ้ว ขึ้นต้นคำว่า ผลการวิจัยพบว่า (ตัวหนา) - หากผลการวิจัยเป็นข้อความให้เขียนต่อจากคำว่า ผลการวิจัยพบว่า - หากผลการวิจัยเป็นหัวข้อ ให้ขึ้นบรรทัดใหม่ โดยเขียนข้อ “ 1. ” เอียงเข้าไป 0.63 นิ้ว	หัวข้อจัดกึ่งกลาง หน้ากระดาษ ขนาด 16pt ตัวหนา ส่วนเนื้อหาให้ใช้ขนาด 14pt ตัวธรรมดาไม่หนา
4	คำสำคัญ	ให้นำคำหลัก ๆ จากชื่อเรื่องหรือตัวแปรมาลงโดยไม่ต้องแปลความหมาย ประมาณ 3-5 คำ	จัดชิดซ้าย ขนาด 14pt ตัวหนา

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
			- ไม่ต้องใส่เครื่องหมาย “ : ” หลังคำว่า “คำสำคัญ” แล้วให้เว้นวรรค 2 เคาะ ก่อนพิมพ์คำหลัก - ให้พิมพ์สัญลักษณ์ “ , ” แล้วเว้นวรรค 1 เคาะ คั่นระหว่างคำ
5	เชิงอรรถ 1) ที่อยู่ของผู้พิมพ์ที่สามารถติดต่อได้ (Address) 2) ตำแหน่งและสถานที่ทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	เขียนที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ โดยเริ่มจากชื่อปริญญา สาขาวิชา มหาวิทยาลัย ที่อยู่ และ E-mail ตามลำดับ	จัดไว้ท้ายหน้ากระดาษ ขนาด 12pt พิมพ์ไม่หนาและตัวเอียง
ตัวอย่างการเขียนเชิงอรรถ ¹ ศุภศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ² ถนนราชธานี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34000 E-mail : re seva@ubru.ac.th ³ รองศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี : อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี : อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม			
6	Abstract	แปลจากบทคัดย่อภาษาไทยให้มีความหมายตรงกัน 1) ย่อหน้าแรก ยื้องเข้าไป 0.50 นิ้ว ขึ้นต้นคำว่า “The purposes of this research were (1)..., (2)...” คำว่า purpose ถ้ามี 1 ข้อ ไม่ต้องเติม s 2) ย่อหน้าที่สอง ยื้องเข้าไป 0.50 นิ้ว ขึ้นต้นคำว่า The research findings were as follows: (ตัวหนา) - หากผลการวิจัยเป็นข้อความให้เขียนต่อจากคำว่า The research findings were as follows:	หัวข้อจัดกึ่งกลาง หน้ากระดาษ ขนาด 16pt ตัวหนา ส่วนเนื้อหาให้ใช้ขนาด 14pt ตัวธรรมดาไม่หนา

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
		- หากผลการวิจัยเป็นหัวข้อ ให้ขึ้นบรรทัดใหม่ โดยเขียนชื่อ “ 1. ” เยื้องเข้าไป 0.63 นิ้ว	
7	Keywords	แปลคำหลักจาก คำสำคัญ มาเป็นภาษาอังกฤษ	จัดชิดซ้าย ขนาด 14pt ตัวหนา - ไม่ต้องใส่เครื่องหมาย “ : ” หลังคำว่า “Keywords” แล้วให้ เว้นวรรค 2 เคาะ ก่อนพิมพ์คำหลัก - ให้พิมพ์สัญลักษณ์ “ , ” แล้วเว้นวรรค 1 เคาะ คั่นระหว่างคำ
8	บทนำ (Introduction)	บรรยายถึงที่มาและความสำคัญของปัญหาและเหตุผล ที่นำไปสู่การศึกษาวิจัย	- หัวข้อจัดชิดซ้าย ขนาด 16pt ตัวหนา - ส่วนเนื้อหา ให้ย่อหน้า เยื้องเข้าไป 0.50 นิ้ว ใช้ขนาด 14pt ตัวธรรมดาไม่หนา
9	วัตถุประสงค์การวิจัย (Purpose of Research)	ให้กล่าวถึงวัตถุประสงค์การวิจัยเป็นข้อ ๆ	
10	กรอบแนวคิด ในการวิจัย (Conceptual Framework)	ใส่แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ ในการวิจัย	
11	สมมติฐานการวิจัย	(ถ้ามี) ระบุตามรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์	
12	วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)	อธิบายกระบวนการวิจัย โดยระบุรายละเอียดของวิธี การศึกษา สิ่งที่น่าสนใจ จำนวน ลักษณะเฉพาะของ ตัวอย่างที่ศึกษา ขอบเขตการวิจัย ประชากร ตัวอย่าง วิธีการเลือก/สุ่มตัวอย่าง ตลอดจนเครื่องมือ อุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
		อธิบายแบบแผนการวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย	
13	สรุปผลการวิจัย (Results)	สรุปย่อผลการวิจัยในภาพรวมตามวัตถุประสงค์การวิจัย	
14	อภิปรายผลการวิจัย (Discussion and Conclusion)	ให้แสดงเหตุผลทางวิชาการถึงสิ่งที่พบจากการวิจัย โดยมีการอ้างอิงและนำเสนออภิปรายผลเท่าที่จำเป็นอย่างชัดเจน และครอบคลุม	
15	ข้อเสนอแนะ (Recommendation)	ให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่ได้จากการวิจัย	
16	กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgments)	(ถ้ามี) ระบุสั้นๆ ว่างานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนและความช่วยเหลือจากองค์กรใดหรือผู้ใดบ้าง	
17	บรรณานุกรม (References)	ให้ระบุเอกสารอ้างอิงที่ปรากฏในเนื้อหาบทความ (In-text Citation) ให้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด รวมทั้งให้อ้างอิงรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ของผู้นิพนธ์ด้วย และบรรณานุกรมที่เป็นภาษาอังกฤษ ให้พิมพ์อักษรขึ้นต้นเป็นตัวพิมพ์ใหญ่	
18	ตาราง	ใช้ตารางที่ 1, 2, 3...ตามลำดับ หากชื่อตารางมี 2 บรรทัด บรรทัดถัดไปให้พิมพ์ตรงกับอักษรตัวแรกของชื่อตารางในบรรทัดแรก แล้วเว้น 1 บรรทัด จึงค่อยพิมพ์ตาราง	คำว่า “ตารางที่ 1, 2...” จัดชิดซ้าย ตัวหนา ส่วนชื่อตารางใช้ตัวธรรมดา ไม่หนา ใช้ขนาด 14pt ส่วนข้อความในตาราง ควรใช้ขนาด 12pt-14pt
19	ภาพ/แผนภูมิ/กราฟ	ใช้คำว่าภาพที่ 1, 2, 3...ตามลำดับ หากชื่อภาพมี 2 บรรทัด บรรทัดถัดไปให้พิมพ์ตรงกับอักษรตัวแรกของชื่อตารางในบรรทัดแรก	คำว่า “ภาพที่ 1, 2, 3...” จัดชิดซ้าย ตัวหนา ส่วนชื่อภาพใช้ตัวธรรมดา ไม่หนา ขนาด 14pt
20	การเขียนภาษาอังกฤษเพื่ออธิบายศัพท์ทางเทคนิค	ให้เขียนในวงเล็บต่อท้ายคำศัพท์นั้น ๆ โดยอธิบายเพียงครั้งแรกที่ศัพท์นั้นปรากฏในบทความ และให้เขียนขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ทุกคำ	

ที่	หัวข้อ	คำอธิบาย	รูปแบบ/ขนาดอักษร
21	การลำดับหัวข้อของเนื้อเรื่อง	ให้ใช้เลขกำกับบทนำเป็นหัวข้อหมายเลข 1 และหากมีหัวข้อย่อยให้ใช้เลขระบบทศนิยมกำกับหัวข้อย่อย เช่น 1.1 เป็นต้น	
22	การพิมพ์จุดทศนิยม	ให้ใช้ทศนิยม 2-3 ตำแหน่ง ตามความเหมาะสม หากตัวเลขมีค่าไม่ถึง 1.00 ให้มีศูนย์ (0) อยู่หน้าจุด เช่น 0.99, 0.10 ยกเว้นระดับนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ต้องใส่ศูนย์ข้างหน้า เช่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	
23	การใช้เครื่องหมายไม้มกร “ ” , ทวิภาค “ : ”	ให้เว้นวรรค 1 เคาะ ก่อนและหลังเครื่องหมาย เช่น อื่น ๆ , (2560 : 19) เป็นต้น	
24	การใช้เครื่องหมายจุลภาค (,)	ไม่ต้องเว้นวรรคหน้าเครื่องหมายจุลภาค แต่ให้เว้นวรรคหลังเครื่องหมาย 1 เคาะ	
25	การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา	ให้อ้างเลขหน้าด้วย เช่น กรมวิชาการ (2560 : 1) เป็นต้น	

3. การเขียนอ้างอิงในเนื้อหาของบทความ และการเขียนบรรณานุกรม (References)

3.1 การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ ใช้ระบบการอ้างอิงแบบ นาม-ปี และหน้า (ชื่อ-นามสกุลผู้นิพนธ์ ปีที่พิมพ์ : หน้าอ้างอิง)

3.2 การเขียนบรรณานุกรม ใช้การอ้างอิงเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ตรงกับเอกสารในบทความเท่านั้น หากบทความนั้นเขียนสรุปมาจากผลงานฉบับเต็มของผู้นิพนธ์เอง ให้อ้างอิงผลงานฉบับนั้นด้วย โดยจัดเรียงลำดับตามตัวอักษร ถ้าเป็นบทความภาษาไทยนำโดยกลุ่มเอกสารภาษาไทยและตามด้วยกลุ่มเอกสารภาษาอังกฤษ เช่น

3.2.1 การอ้างอิงจากหนังสือหรือตำรา ใช้รูปแบบดังนี้

ผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง./พิมพ์ครั้งที่./สถานที่พิมพ์./ผู้จัดพิมพ์./ปีพิมพ์.

ตัวอย่าง

ธีรภูมิ เอกะกุล. การวิจัยปฏิบัติการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป, 2553.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2540.

สุภมาส อังสุโชติ สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนีกุล ภิญโญภูวนวัฒน์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทาง
(เยื้องเข้าไป 0.56 นิ้ว) สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ : เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. พิมพ์ครั้งที่ 3 (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์, 2554.

สำลี รักสุทธี และคณะ. เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและการเขียนแผนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ. กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษา, 2544.

Elliott, John. **Action Research for Educational Change**. 2nd ed. Guildford : Biddles Ltd., 1992.

Krulik, Stephen and A. Rudnick Jesse. **Problem Solving**. Massachusetts : Allyn and Bacon, 1988.

Bitter, Gary G., Mary M. Hatfield and Nancy T. Edwards. **Mathematic Methods for the Elementary
and Middle School : A Comprehensive Approach**. Boston : Allyn and Bacon, 1989.

McClelland, David C. and others. **The Achievement Motive**. New York : Appleton-Century
Crofts, 1953.

3.2.2 การอ้างอิงจากวิทยานิพนธ์ ใช้รูปแบบดังนี้

ผู้เขียน./ชื่อวิทยานิพนธ์./ประเภทของบทนิพนธ์พร้อมด้วยชื่อหลักสูตร/สถาบัน./ปีพิมพ์.

ตัวอย่าง

มลฤดี รัตน. การปฏิบัติการพัฒนาผลการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ในวิชา
ฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีเมืองวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2555.

Kroiss, G. M. **Measuring Counselors : Critical Evaluative Thinking**. Doctoral Dissertation.
The University of North Carolina at Greensboro, 1998.

3.2.3 การอ้างอิงจากวารสาร ใช้รูปแบบดังนี้

ผู้เขียนบทความ./“ชื่อบทความ,”/ชื่อวารสาร./ปีที่/ฉบับที่(เดือน ปี)/:เลขหน้า.

ตัวอย่าง

วรรณัน ขุนศรี. “การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์,” วารสารวิชาการ. 6, 3 (มีนาคม 2546) : 73–74.

Reap, M. A. “Master and Novice Secondary Science Teacher’ Understandings and Use of the
Learning Cycle,” **Dissertation Abstracts International**. 61, 2 (August 2002) : 484-A.

3.2.4 การอ้างอิงจากบทความ/เอกสารที่นำเสนอในการประชุมวิชาการ (Conference Papers)

ใช้รูปแบบดังนี้

1) กรณีที่จัดพิมพ์รวมเล่ม มีหัวข้อการประชุม และชื่อการประชุม

ผู้เขียน.//“ชื่อบทความ/เอกสาร,”//ใน:/ชื่อบรรณาธิการ./บรรณาธิการ./ชื่อเรื่องหรือหัวข้อการประชุม.//
(เยื้องเข้าไป 0.56 นิ้ว) ชื่อการประชุม;/วันที่/เดือน/ปีที่จัดประชุม;/สถานที่จัดประชุม./สถานที่พิมพ์;/

ผู้จัดพิมพ์,ปีพิมพ์./หน้า.

ตัวอย่าง

บุญส่ง พังนสุนทร. “ภาวะช็อก : การวินิจฉัยและการวินิจฉัยแยกโรค,” ใน : พลากร สุรกุลประภา, บรรณาธิการ.

Medicine in the Evidence-Based Era. การประชุมวิชาการประจำปี 2544 คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 17 ; 16-19 ตุลาคม 2544 ; ขอนแก่น. ขอนแก่น : คณะแพทยศาสตร์,
2544. หน้า 195-208.

Bengtsson, S. and B. G. Solheim. “Enforcement of Data Protection, Privacy and Security in
Medical Informatics,” In : Lun K. C., Lun, P. Degoulet and T. E. Piemme, editors.

MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics ; 6-10
September 1992 ; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland, 1992. pp. 1561-
1565.

2) กรณีที่จัดพิมพ์รวมเล่ม ไม่มีหัวข้อการประชุม และมีเฉพาะชื่อการประชุม

ผู้เขียน.//“ชื่อบทความ/เอกสาร,”//ใน:/ชื่อบรรณาธิการ./ชื่อการประชุม;/วันที่/เดือน/ปีที่จัดประชุม;/

(เยื้องเข้าไป 0.56 นิ้ว) สถานที่จัดประชุม./สถานที่พิมพ์:/ผู้จัดพิมพ์,ปีพิมพ์./หน้า.

ตัวอย่าง

วิโรจน์ ไววนิชกิจ. “การศึกษาเปรียบเทียบการหาค่า Reticulocyte ด้วยวิธีใช้บุคลากรและเครื่องตรวจอัตโนมัติ,”

ใน : การประชุมวิชาการประจำปี ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ; 10-11 กุมภาพันธ์ 2543
; กรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : สภากาชาดไทย, 2543. หน้า 37-41.

Fuller, L. F. “Total Quality Manufacturing at the Rochester Institute of Technology Integrated
Circuit Factory,” In : J. M., editor. IEEE/SEMI Advanced Semiconductor Manufacturing
Conference ; 27 September – 1 October 1991 ; Deroit, Mich. New York : IEEE, 1991.
pp. 65-69.

3) กรณีเป็นเอกสารประกอบการประชุม/สัมมนาที่ไม่ได้จัดพิมพ์รวมเล่ม

ผู้เขียน./ชื่อเอกสาร./เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ...../วันที่/เดือน/ปีที่จัดประชุม/;/สถานที่จัดประชุม.

ตัวอย่าง

ผกายมาศ ปิณฑะดิษ. การเปรียบเทียบคุณภาพและความคงสภาพของพลาสมาคนปกติ สำหรับการทดสอบ
การแข็งตัวของเลือด. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ โรคมะเร็งแห่งชาติ ครั้งที่ 5 ; 20-21
ตุลาคม 2542 ; กรุงเทพฯ.

Yamamoto, T. Fishery Regulation Adopted for Coastal and off Shore Fisheries in Japan.
Paper Presented at the Symposium on the Exploitation and Management of Marine
Fishery Resources in Southeast Asia ; 14-16 September 1987 ; Darwin, Australia.

3.2.5 การอ้างอิงบทความในหนังสือรวมเรื่อง ใช้รูปแบบดังนี้

ผู้เขียน./“ชื่อบทความ,”/ใน/ชื่อเรื่อง./หน้าที่ปรากฏบทความ./ชื่อบรรณาธิการ, บรรณาธิการ./ครั้งที่พิมพ์.
/////////สถานที่พิมพ์./ผู้จัดพิมพ์./ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

ทิตินา แชมมณี. “การเผยแพร่ผลงานวิจัย,” ใน เส้นทางสู่งานวิจัยในชั้นเรียน. หน้า 13-18. ลัดดา ภูเกียรติ,
บรรณาธิการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2538.

Brown, R. and A. F. Dyer. “Cell Division in Higher Plants,” In Plant Physiology : An Advanced
Treatise. pp. 49-90. New York: Academic Press, 1972.

3.2.6 การอ้างอิงสารสนเทศจากเว็บไซต์ (Web Site) ของบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ

ชื่อผู้แต่ง./ชื่อเรื่อง/(ออนไลน์)/ปีพิมพ์/(อ้างเมื่อ/วันที่/เดือน/ปี)/./จาก:/URL

ตัวอย่าง

นฤมล เรืองรัตน์. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านอินเทอร์เน็ต Pro/Desktop 8.0 (ออนไลน์) 2557
(อ้างเมื่อ 4 มีนาคม 2557). จาก: <http://prodesktop.brr.ac.th/history.php>

De Coster, J. Meta-Analysis Note (online) 2004 (cited 15 September 2011). Available from:
<http://www.stat-help.com/notes.html>

4. การส่งต้นฉบับ การตรวจสอบเบื้องต้นและการแก้ไข

4.1 ผู้นิพนธ์บทความส่งต้นฉบับตามขั้นตอนผ่านระบบส่งบทความทางเว็บไซต์ <http://www.res-eva.ubru.ac.th/journals> ขอให้ศึกษาขั้นตอนการส่งโดยละเอียด ทั้งนี้ ให้ผู้นิพนธ์ติดต่อขอส่งบทความทาง E-mail: reseva@ubru.ac.th โดยส่งไฟล์บทความ ใบนำส่งขอลงบทความ และใบโอนเงิน ผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์

4.2 เมื่อกองบรรณาธิการได้รับต้นฉบับแล้ว จะนำมาพิจารณาแล้วแจ้งตอบกลับให้ผู้นิพนธ์บทความทราบผลว่าจะต้องแก้ไขเบื้องต้นหรือไม่ เมื่อผู้นิพนธ์แก้ไขเรียบร้อยแล้วกองบรรณาธิการจะนำส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาต่อไป และขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับพิจารณาบทความ หากผู้นิพนธ์ไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของกองบรรณาธิการวารสาร

4.3 บทความที่กองบรรณาธิการพิจารณาเบื้องต้นแล้วเห็นควรรับไว้เพื่อส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาต่อไป บทความนั้นจะได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับบทความนั้น ๆ จำนวน 2 ท่าน เมื่อได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิคืนกลับมาแล้ว กองบรรณาธิการจะส่งแบบบันทึกผลการพิจารณาบทความผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

4.3.1 บทความสมควรได้รับการตีพิมพ์ ให้ผู้นิพนธ์บทความปรับปรุงแก้ไข ภายใน 2 สัปดาห์นับจากวันที่ได้รับบทความกลับไปแก้ไขแล้ว และส่งบทความที่ผู้นิพนธ์ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมแบบบันทึกผลการแก้ไขบทความ กลับมายังกองบรรณาธิการผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์ (สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มจากเว็บไซต์ <http://www.res-eva.ubru.ac.th/journals>)

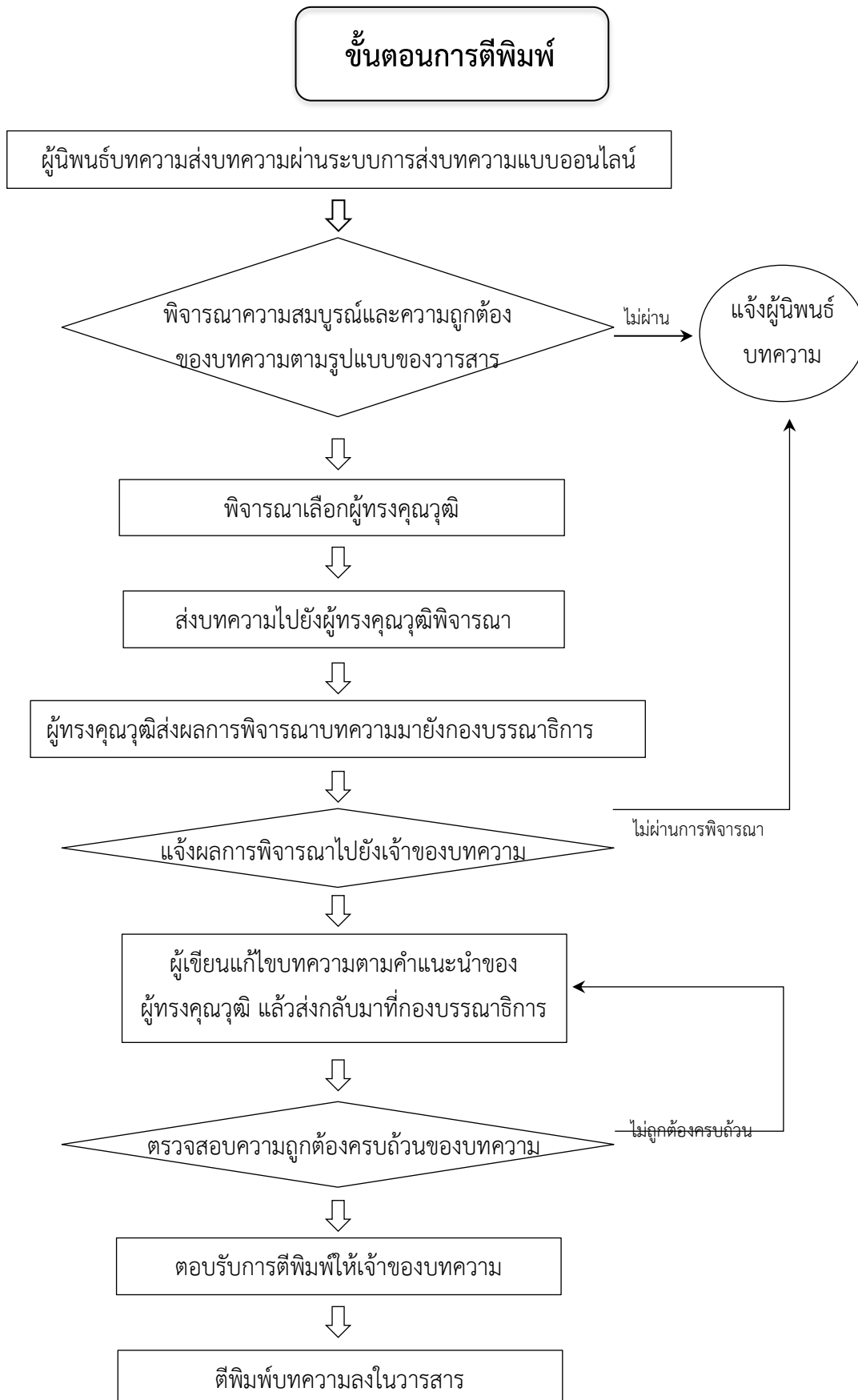
4.3.2 บทความไม่สมควรได้รับการตีพิมพ์ กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร

เมื่อกองบรรณาธิการได้รับบทความที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการจะดำเนินการตรวจสอบบทความอีกครั้ง หากมีการปรับปรุงแก้ไขจะส่งคืนผ่านระบบการส่งบทความแบบออนไลน์ ให้ผู้นิพนธ์นำกลับไปแก้ไขใหม่ หากไม่มีการปรับปรุงแก้ไขจะออกหนังสือแบบตอบรับการตีพิมพ์บทความในวารสารให้กับผู้นิพนธ์บทความ และจัดเตรียมต้นฉบับเพื่อการตีพิมพ์ต่อไป

4.4 บทความที่กองบรรณาธิการรับไว้เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารนั้น ผู้นิพนธ์บทความจะต้องจ่ายค่าพิจารณาบทความดังนี้

ประเภทสมาชิก	ค่าพิจารณาบทความ	หมายเหตุ
1. คณาจารย์ ศิษย์เก่า และนักศึกษาสาขาวิชาชีพและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	-	
2. บุคคลทั่วไป	16,00 บาท	

หมายเหตุ กองบรรณาธิการจะ**ไม่คืนเงิน** ในกรณีที่ผลการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า **ไม่ควรตีพิมพ์** ไม่ว่ากรณีใด ๆ

วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี
Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation

ที่อยู่

กองบรรณาธิการวารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
อาคารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
เลขที่ 2 ถนนราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทรศัพท์ 045-352000-29 ต่อ 3011, 086-6506463

โทรสาร 045-352120

<http://www.res-eva.ubru.ac.th/> หรือ e-mail : reseva@ubru.ac.th

ฝ่ายธุรการและการเงิน

นางสุภาพร บุตรศรี

ฝ่ายวารสารออนไลน์

นายเอกภพ บุตรศรี

บทความและงานวิจัยที่ลงพิมพ์เป็นข้อคิดเห็น ข้อค้นพบของผู้นิพนธ์บทความเท่านั้น
และจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อผลทางกฎหมายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากบทความและงานวิจัยนั้น

เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

“สร้างสรรค์ ภูมิปัญญา นำพาการพัฒนาท้องถิ่น”

คุณลักษณะของบัณฑิต (อัตลักษณ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

“ศึกษาดี มีจิตอาสา”

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

“SMART”

S	: Smart Scholarship	ผู้นำทางวิชาการ
M	: Morality	มีจรรยาบรรณ
A	: Accountability	มีความรับผิดชอบ
R	: Research	มีความเป็นนักวิจัย
T	: Team & Technology	ทำงานเป็นทีมและก้าวหน้าเทคโนโลยี